

**45 NUMARALI TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE
SİMAV NAHİYESİ**

Yüksek Lisans Tezi

FATİH DALGALI

Kütahya - 2008

T. C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

Yüksek Lisans Tezi

45 NUMARALI TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE SİMAV
NAHIYESİ

Danışman
Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ

Hazırlayan
FATİH DALGALI
2005926112102

Kütahya – 2008

Kabul ve Onay

Fatih DALGALI' nın hazırladığı “45 Numaralı Tapu Tahrir Defterine Göre Simav Nahiyesi” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip kabul edilmiştir.

...../...../2008

Tez Jürisi

Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Bayram NAZIR

Yrd. Doç. Dr. Emine DİNGEÇ

Prof. Dr. Ahmet KARAASLAN
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “45 Numaralı Tapu Tahrir Defterine Göre Simav Nahiyesi” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../2008

Fatih DALGALI

ÖZGEÇMİŞ

04.11.1981 tarihinde İzmit’de doğdu. İlköğrenimini, Fidanlık İlkokulu’nda ve Cumhuriyet Ortaokulu’nda tamamladı. Orta öğrenimini ise İhsaniye Lisesi’nde tamamladı. 2001 yılında Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü’nde başladığı Lisans eğitiminden 2004–2005 eğitim-öğretim yılında mezun oldu. 2006 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tezsiz Yüksek Lisan programından mezun oldu.

ÖZET

Bu çalışmanın temel kaynağını oluşturan Tahrir Defterleri, Osmanlı Devleti'nin sosyal, ekonomik ve beşeri durumu hakkında bilgiler vermektedir. Çalışmamızda, II. Bayezid döneminde yapılmış ve bölgeyle alakalı ilk tahrir defteri olan 45 numaralı Tahrir Defteri ışığında Simav Nahiyesi'nin coğrafi, tarihi, idari, nüfus ve iktisadi durumu hakkında tespitler yapılmıştır.

Bölge tarih öncesi dönemlerden beri yerleşim yeri olmuş daha sonra Anadolu'nun Türkleşmesiyle bölgede Selçuklu hâkimiyeti başlamıştır. Bu tarihten sonra Simav, Germiyanogulları'nın ve daha sonra da Osmanlı Devleti'nin kontrolüne geçmiştir.

Simav Nahiyesi, çalışmayı kapsayan dönemde 71 köye ve 14 mezra'aya taksim edilmişti, ayrıca Simav Nahiyesi'nin merkezi ise idari bakımdan 3 mahalleden meydana gelmekteydi.

Simav Nahiyesi'nde nüfus yaklaşık olarak 9299 kişidir. Nahiye hububat üretimine önem verilmekte, bunun yanında sebze ve meyve de yetiştirilmekteydi. İktisadi bakımdan Simav Nahiyesi'nde zirai üretime ek olarak küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ve arıcılık da yapılmaktaydı.

Bölge ile alakalı ilk tahrir defteri olan 45 numaralı tahrir defteri ışığında yapmış olduğumuz bu çalışma, bölgenin diğer tahrirlerinde ne derece gelişmiş olduğunu göstermesi bakımından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nahiye, Nüfus, Osmanlı Devleti, Simav (Synaos), Tahrir Defteri.

ABSTRACT

Main source of this study based on the Ottoman book of the Tahrir Defters that give information about the government social, economic and people. The district of the Simav geographical, history, administrative, population and economic condition information have been determined from the Ottoman Tahrir Defters registered 45 that was written first book about the Simav region during the Sultan II. Bayezid ruling period.

Region has been settlement since the pre historical era, after Anatolia had been Turkicized; Seljuk sultanate had a power of the region governing. After this date Simav had been governed by the Germiyanogulları, then Ottoman empire.

During the this study time the district of the Simav had divided 71 villages and 14 settlement regions zone besides, the district of the Simav center had been consists of three quarters.

Simav population was approximately 9299. Grain agriculture was very important in the Simav region, furthermore. Fruit and vegetable productions were another main economic income for the region. Besides agriculture production small cattle raising and beekeeping have done.

This study has been prepared according to the first book of the Tahrir Defter 45 was related with the region, our study is very important that was showing region had very developed as in another government records.

Key Words: District, people, Ottoman Empire, Simav, Tahrir Defter.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR.....	x
TEZ HAKKINDA.....	xi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAYNAKLAR

1.1. OSMANLI TAHRİR SİSTEMİ VE TAHRİR DEFTERLERİ.....	3
1.2. KANUNNÂMELER, İÇERİĞİ VE EHEMMİYETİ.....	5
1.3. 45 NUMARALI TAHRİR DEFTERİ.....	6

İKİNCİ BÖLÜM

SİMAV'IN COĞRAFİ YAPISI VE TARİHİ SÜRECİ

2.1. SİMAV'IN COĞRAFİ YAPISI VE SİMAV ADI.....	10
2.1.1. Simav'ın Fiziki Coğrafyası.....	10
2.1.2. Simav Adı.....	10
2.2. TARİHİ SÜREÇ İÇİNDE SİMAV.....	12
2.2.1. Tarih Öncesi Dönemde Simav.....	12
2.2.2. Simav'da Türk Hâkimiyeti.....	14
2.2.2.1. Anadolu Selçukluları Dönemi.....	14
2.2.2.2. Germiyanogulları Dönemi.....	16
2.2.3. Osmanlı Hâkimiyetinde Simav.....	18

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İDARİ YAPI

3.1. OSMANLI DEVLETİ'NDE İDARİ YAPI.....	22
3.2. SİMAV NAHİYESİ'NİN OSMANLI İDARİ YAPISINDAKİ YERİ.....	24

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

NÜFUS

4.1. NÜFUS.....	27
4.2. SİMAV KASABASI'NİN MAHALLELERİ.....	28
4.2.1. Aşağı Mahalle.....	28
4.2.2. Yukarı Mahalle.....	28
4.2.3. Orta Mahalle.....	29
4.3. SİMAV KASABASI'NİN TAHMİNİ NÜFUSU.....	29
4.4. SİMAV NAHİYESİ'NDE KÖY NÜFUSU.....	31
4.5. SİMAV NAHİYESİ'NİN GENEL NÜFUSU.....	35

BEŞİNCİ BÖLÜM

İKTİSADİ DURUM

5.1. OSMANLI DEVLETİ'NDE TOPRAK İDARESİ.....	43
5.2. SİMAV NAHİYESİ'NDE TOPRAK TASARRUFU.....	45
5.3. SİMAV NAHİYESİ'NDE ZİRAİ ÜRETİM.....	49
5.3.1. Hububat Üretimi.....	49
5.3.2. Bağcılık, Sebze ve Meyve Üretimi.....	51
5.4. SİMAV NAHİYESİ'NDE HAYVANCILIK.....	54
5.4.1. Küçükbaş Hayvancılık.....	54
5.4.2. Arıcılık.....	55
5.5. SİMAV NAHİYESİ'NDE KÜÇÜK İŞLETMELER.....	56
5.6. SİMAV NAHİYESİ'NDEN ALINAN VERGİLER.....	58
SONUÇ.....	61
EKLER.....	62
KAYNAKÇA.....	154
DİZİN.....	160

TABLULAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1.1. Bölge İle Alakalı Tahrir Defterleri	7
Tablo 4.1. Simav Kasabası'nda Hâne ve Mücerred Sayısı	29
Tablo 4.2. Simav Kasabası'nın Tahmini Nüfusu	30
Tablo 4.3. Simav Kasabası'nda Nüfus Dağılımı.....	31
Tablo 4.4. Simav Nahiyesi'nde Köy Nüfusu	33
Tablo 4.5. Simav Nahiyesi'nin Köylerinin Nüfus Ortalaması.....	34
Tablo 4.6. Simav Nahiyesi'nde Nüfus Aralıklarına Göre Köylerin Durumu	35
Tablo 4.7. Simav Nahiyesi'nin Genel Nüfusu	36
Tablo 4.8. Simav Nahiyesi'nde Muafklar	37
Tablo 4.9. Simav Nahiyesi'ne Bağlı Köyler ve Nüfusları	38
Tablo 5.1. Simav Kasabası'nda Toprak Tasarrufu.....	46
Tablo 5.2. Simav Nahiyesi'nde Toprak Tasarrufu.....	47
Tablo 5.3. Simav Nahiyesi'nde Hübubat Üretimi.....	50
Tablo 5.4. Simav Nahiyesi'nde Yetiştirilen Ürünler	53
Tablo 5.5. Simav Nahiyesi'nde Arıcılık Yapılan Köy Sayısı	56

KISALTMALAR

<u>Kısaltma</u>	<u>Açıklama</u>
a.g.e.	: adı geçen eser
a.g.m.	: adı geçen makale
a.g.s.	: adı geçen sözlük
B.D.A.G.M.	: Başbakanlık Dairesi Araştırma Geliştirme Merkezi
BOA.	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
D.P.Ü.S.B.E.	: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
DIY. İ.A.	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
Haz.	: Hazırlayan
İ.A.	: İslam Ansiklopedisi
İ.Ü.E.F.	: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
İ.Ü.E.F.T.D.	: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarihi Dergisi
nr.	: Numara
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
Sad.	: Sadeleştiren
T.D.A.D.	: Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi
TD.	: Tapu Defteri
TK. KKA.	: Tapu Kadastro Kuyûd-i Kâdime Arşivi

TEZ HAKKINDA

Araştırmanın Problemi

Çalışmamızın problemini, 45 numaralı Tapu Tahrir Defteri'ne göre Simav Nahiyesi'nin sosyal ve ekonomik durumu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Çalışmamızın amacı, Simav Nahiyesi'ni de kapsayan ve bölge ile alakalı yapılmış ilk tahrir defteri olma özelliği taşıyan 45 numaralı Tapu Tahrir Defterine göre Simav Nahiyesi'nin yapılmış olan ilk tahririndeki sosyal ve ekonomik durumunu belirtmektir.

Araştırmanın Önemi

Araştırma konumuz olan Simav Nahiyesi'nin sosyal ve ekonomik durumu hakkında bilgi veren ilk tahrir defteri ışığında yapılmış bir çalışmadır. Bundan dolayı bölge ile alakalı sonraki dönemlerde yapılmış olan tahrirlerde bölgenin ne derece ilerlediği hakkında bilgi sahibi olunacaktır.

Araştırmada Hipotez

Simav Nahiyesi'ni de kapsayan ve bölgenin ilk tahriri olan 45 numaralı Tapu Tahrir Defterinde Simav Nahiyesi'nin sosyal ve ekonomik durumunu belirlemek.

Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Çalışmamız, II. Bayezid döneminde yapılan 45 numaralı Tapu Tahrir Defteri'nde Simav Nahiyesi ile alakalı olan kısmı kapsamaktadır. Araştırmamız Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan Tapu Defterleri kısmından temin edilmiştir. Tapu defterlerinin tasnifinin tamamlanmış olduğundan ve konu kapsamı 45 numaralı tapu tahrir defteri olduğundan dolayı herhangi bir aksamaya sebep olacak kısıtlama ve sınırlamayla karşılaşılmamıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmamızın kaynağını oluşturan 45 numaralı Tapu Tahrir Defterini, Başbakanlık Osmanlı Arşivinden temin ettik. Çalışmamızın kaynağı olan tahrir defterinin

ne olduğunu, neden yapıldığını anlatabilmek amacıyla kaynak toplaması yaptık. Bölgenin tarihi süreci hakkında bilgi ve kaynak topladıktan sonra konumuzun temelini oluşturan Simav Nahiyesi'nin 45 numaralı Tapu Tahrir Defterine göre idari, nüfus, iktisadi durumu hakkında tahrir defterine göre verilen rakamlarla çalışmamızı destekledik.

TEZ METNİ

GİRİŞ

Çalışmamızın konusunu oluşturan Simav, Kütahya vilayetine bağlı bir nahiyeye konumundadır. Simav Nahiyesi hakkında yaptığımız çalışmada nahiyenin sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgi vermeye çalıştık. Konuyu değerlendirirken, çalışmamızı beş bölüme ayırdık.

Birinci bölümünde, kullanılan kaynaklar - tahrir defterleri, kanunnameler - hakkında açıklama yapıldı. Ayrıca bu bölümde Simav Nahiyesi'ni inceleyen kullanılmış olduğumuz 45 numaralı tapu tahrir defteri hakkında bilgiler verildi.

İkinci bölümde, Simav Nahiyesi'nin coğrafi özellikleri ve tarih sürecinde uğramış olduğu hâkimiyetler hakkında kısa bilgi verildi. Bölümün sonlarına doğru Simav'daki Türk hâkimiyeti ve Simav'da Osmanlı egemenliği ağırlık kazandı.

Üçüncü bölümde ise, Simav Nahiyesi'nin idari yapısı hakkında bilgi verildi. Konumuzun temelini oluşturan Simav'ın sosyal ve ekonomik yapısı hakkındaki bilgileri edindiğimiz 45 numaralı tapu tahrir defterine göre Simav Nahiyesi'nin mahalleleri, karyeleri, mezralar ve çiftlikleri ele alındı.

Dördüncü bölümde, Simav Nahiyesi'nin nüfusu hakkında değerlendirmelerde bulunurken son bölüm olan beşinci bölümde de Simav Nahiyesi'nin iktisadi durumu hakkında değerlendirmeler yapıldı.

Çalışmamızın kaynağı olan belgeler ekler bölümünde belirtildi. Bu bölümde 45 numaralı tapu tahrir defterinin Simav Nahiyesi ile alakalı olan kısmı, 438 numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937 / 1530)' nin başında bulunan Kütahya Kanunnâmesi –orijinal metin ve transkribe edilmiş hali- eklendi, ayrıca haritalarla konu desteklenmeye çalışıldı. Çalışmamızda ana metinde konuyu genel olarak takdim yoluna giderek, özele inen açıklamalarımızı dipnotlarda daha ayrıntılı bir şekilde ele aldık. Transkripsiyon sırasında okuyamadığımız kelimelerin yerine “(?)” işareti, başka şekillerde de okunacağını düşündüğümüz kelimelerin yanında da “()” içinde diğer şeklini belirttik. Edinmiş olduğumuz bilgileri sayısal olarak aktardıktan sonra tablolar yardımıyla bölgenin sosyal ve iktisadi vaziyetini istatistiksel olarak aktardık.

Çalışmalarım sırasında desteklerini esirgemeyen Sayın Hocam Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ'e şükranlarımı sunarım.

BİRİNCİ BÖLÜM
KAYNAKLAR

1.1. OSMANLI TAHRİR SİSTEMİ VE TAHRİR DEFTERLERİ

Türk-İslâm Devletleri'nde ya da daha evvelki Çin, İran, Roma gibi devletlerde olduğu gibi¹ Osmanlı Devleti'nde fethedilen ya da ilhak edilen bir memleketin tahriri² hemen yapılırdı. Bunlara Bâb-ı Defteri ya da Defterhâneye ait defterler de denilmekteydi. Bu defterlere fıkıh kitaplarında Kuyûd-ı Defâtir-i Hâkâniye adı verilmektedir. Coğrafyası geniş olan Osmanlı Devleti'nde fethedilen topraklar, görevlendirilen memurlar vasıtasıyla yazılır³ ve bunlara dayanılarak arazi ve emlak kayıtları muntazam şekilde tutulurdu. Bu defterler “Muharrir” ya da “İl yazıcı” denen şahıslar tarafından kayıt edilirdi⁴. Bu defterler arasında idari teşkilatı ve nüfus durumunu da gösteren, ayrıntılı bilgi ihtiva edenlere “Mufassal”, daha özet bilgi verenlere ise “Mücmel” (İcmâl) adı verilirdi⁵. İlk tahrir defterine “defter-i atik”, yeni yapılanına “defter-i cedid”, şayet üçüncü bir tahrir yapılmış ise ilk deftere “defter-i köhne” denirdi. Şayet dördüncü bir tahrir yapılmış ise o zaman ilk iki tahrire ait defterler köhne, üçüncüsüne atik ve sonuncusuna da cedid denilirdi⁶. Bilindiği üzere bir timar çeşitli köy ve mezra'alardaki hisselerden meydana gelirdi. Bunlarda zamanla

¹ Eski çağlarda Mısır'da, milattan 2500 – 3000 sene evvel başlamak üzere muntazam arazi tahrirleri yapılmaktadır. Mısır'daki bu tahrirlerde âdilâne bir vergi koyabilmek için herkesin elindeki toprak miktarı ölçülür, kıymet derecesiyle hudutları tâyin ve tespit edilirdi. Bu tahrirlerle ilgili belgeler, mabetlerde özel bir arşiv dairesinde saklanır ve zamanla meydana gelen değişmeler de oraya işlenirdi. Aynı şekilde Roma İmparatorluğu'nda da tahrirlere rastlanmaktadır. Her Romalı Censor'ların önüne gelerek ismini, babasının adını, aile efradını, vergiye tâbi servetini, arazisini, kölelerini ve diğer mallarını ve bunların değerlerini haber verir ve beyanlarını yeminle tasdik ederdi. Orta çağda bir kısım Avrupa memleketlerinde de muhtelif şekillerde tahrirler yapılmıştır. Bunların dışında Avrupa'da çeşitli zamanlarda muhtelif krallar tarafından vergi ve asker toplamak maksadıyla tahrirler yaptırılmıştır. Osmanlılardan evvelki Türk-İslâm devletlerinde de tahrirler yapıldığı gibi Araplar Mısır'da ve İspanya'da, Selçuklular İran'da, İlhanlılar İran ve Hindistan'da tahrirler yaptırmışlardı. Anadolu Selçuklularının da iktâ sisteminin esası olarak tahrirler yaptıkları bilinmektedir. (Ömer Lütfi Barkan, **Hüdavendîgar Livası Tahrir Defterleri**, C.I, Yay. Haz. Ö.L.Barkan-Enver Meriçli, Ankara 1988, s.6.)

² Tahrir, yazma, kaleme alma, kaydetme, tertib etme, deftere geçirme manasına gelmektedir. (Şemseddin Sami, **Kâmûs-ı Türkî**, İstanbul 2005, s.383. ; M. Zeki Pakalın, **Osmanlı Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C.III, İstanbul 1983, s.376.)

³ L. Fekete, “Türk Vergi Tahrirleri”, Çev. Sadrettin Karatay, **Bellekten**, C. XI, S.42 (Ankara 1947), s.300.

⁴ İsmet Miroğlu, **Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası (1520 – 1566)**, Ankara 1990, s. 11. “Muharrirlerin görgü ve bilgi bakımından olduğu kadar ahlâk yönünden de dürüst ve faziletli kişiler arasından seçilmesine gayret edildiği de muhakkaktır. Bununla beraber “tahrir” gibi son derecede önemli ve önemli olduğu kadar da nazik ve tehlikeli bir işte türlü iddia ve ithamlara göğüs gererek görevini hakkıyla yapabilmek, dirlik sahiplerini olduğu kadar devleti de memnun etmek, gayet cazip rüşvet tekliflerine, hatır-gönül hislerine veya tehditlere mukavemet edebilmek her zaman mümkün olmamaktadır. Bu bakımdan son devre ait elimizde bulunan yazışmalarda muharrirlerin aleyhine yapılmış türlü itham ve şikâyetlere rastlanmaktadır.” , (Yaşar Bülbül, **Osmanlı Devleti'nin Muhasebe Sistemi 1300 – 1600**, (Basılmamış Doktora Tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü), İstanbul 2000, s.166.)

⁵ Mustafa Soysal, “Onaltıncı Yüzyılda Adana İlinin Mufassal Defteri'ne Göre Sosyal ve Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Araştırma”, **Bellekten**, C. LII, , S. 202 , (Nisan 1988 Ankara), s.169.

⁶ Halil İnalçık, **Sûret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid (Hicri 835 Tarihli)**, Ankara 1987, s. XV.

meydana gelen değişiklikler ise, verilen “emr-i âli” üzerine nişancı tarafından icmal defterlerine işlenirdi. Bu tahrir defterlerindeki kayıtların aynen çıkarılmasına “suret-i defter” adı verilirdi. Tahrir defteri sureti üç kısımdan meydana gelmektedir.

- I. Siyakatle⁷ yazılı kısım. Bu kısımda köy, liva ve kaza gelirleri gösterilerek alt alta yazılır.
- II. Siyakatle yazılmış kısmın üstünde divânî⁸ kırmasıyla yapılan tashih aynen yazılır.
- III. Bu yazılanlar altında divânî kırması ile yazılmış “ Sûret-i defter-i icmâl-i sultânî budur ki nakl olundu ” cümlesi, tarih ve en altta ise mühür bulunur⁹.

Osmanlı Devleti, bölgenin nüfus ve gelir kaynaklarını ayrıntılarıyla araştırıp deftere geçirmiş olurdu. Böylece her sancak için ayrı bir nüfus ve gelir meydana getirilirdi. O bölgede vergi kaynakları çeşitli şekilde değişiklik gösterdiği zaman¹⁰ her 10–20–30 yılda¹¹ bir bu tahrir işlemi yenilenirdi. Tahrir defterleri Osmanlı Devleti’ne

⁷ Siyakat hakkında geniş bilgi için Bkz. Dünder Günay, **Arşiv Belgelerinde Siyakat Yazısı Özellikleri ve Divan Rakamları**, Ankara 1989.

⁸ Divânî rakamlar hakkında geniş bilgi için Bkz. Selâhaddin Ekler, **Divan Rakamları**, Ankara 1989.

⁹ Mübahat S.Kütükoğlu, **Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)**, İstanbul 1994, s.272.

¹⁰ Köylerin boşalması, nüfustan arınması, iki ülke arasında çatışma bölgesi olan coğrafyanın güvenliğinin sağlanamaması, huzur ve sukûnun bulanamaması gibi meskûn yerlerdeki siyasi değişimden dolayı birçok kereler tahrir yapılmıştır. Şöyle ki; Hınıs bölgesine ait ilk defter BOA da bulunan TD 189 numaralı tahrir defteridir.(944/1537) Hınıs’a ait ikinci defter ise BOA MAD. 22171 numaralı mufassal defterdir.(950/1543)Bölgeye ait üçüncü defter ise BOA. TD. 294 numaralı mufassal defterdir. Bu üçüncü defter 1555 Amasya Antlaşmasından sonra yapılan tahririn sonuçlarını içermektedir. Anlaşılaacağı üzere bölgenin İran saldırılarına açık olması ve iki taraf arasında sürekli el değiştirmesinden dolayı Hınıs sancağına ait defterlerde yaşanan huzursuzluklar göze çarpmaktadır. Bölgede bulunan toplan 742 adet köyden 238 adedi boşalmış viran köydür.1555 Amasya Antlaşması’ndan sonra bölge istikrara kavuşmuş nüfus yoğunluğu artmaya başlamıştır. (Heyet, **294 Numaralı Hınıs Livâsı Tahrîr Defteri (963/1556)**, B.D.A.G.M. , Defter-i Hâkâni Dizisi VI. , Ankara 2000, s.2 – 5.) ; Fethe müteakip yapılan ilk tahrirden sonra zaman zaman, yeni bir padişahın tahta çıkması, umumi olarak meydana gelen değişiklikler, vergi gelirlerinin herhangi bir sebeple artmış veya eksilmiş gözükmesi, defter harici kalan gelirlerin deftere yazılması gibi muhtelif sebeplerle söz konusu tahrirler yenilenirdi. (Enver Çakar, “938 Numaralı Tapu-Tahrir Defterine Göre 1523 Yılında Ayntâb ve Birecik Sancakları”, **T.D.A.D.** , S.92,(Ankara Ekim 1994), s.112.) Görüldüğü gibi siyasi mücadeleler bölgenin nüfus ve ekonomik durumunu değiştirmekte ve bunun kontrolünü yapabilmek amacıyla kayıtlar yenilenmektedir; Osmanlı Devleti’nde her padişah değiştikçe ya da fetih ve ilhaklardan sonra adet olan umûmi nüfus ve arazi tahrirleri aynı rakam ve yazı usulüyle önceden beri yani Anadolu Selçuklularında ve İlhanlılarda olduğu gibi uygulanmaktaydı. (İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devleti Teşkilatında Medhal**, İstanbul 1942, s.232 – 432.)

¹¹ Tahrirlerin kaç yılda bir yapıldığı konusunda Osmanlı kaynaklarında birbirini tutmayan görüşler bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda tahrirlerin yalnız yeni fethedilen memleketlerde değil III. Murad devrine kadar hemen her padişah zamanında birçok defalar yapıldığı anlaşılmıştır. Lütü Paşa tahrirlerin 30 yılda bir yapıldığını kaydettiği gibi Mustafa Nuri Paşa II. Selim zamanında son bulan tahrirlerin 100 yılda bir yapıldığını belirtmiştir.(Mehmet Ali Ünal, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Isparta 1997, s.139.)

tabii olan memleketlerin sosyal, demografik ve ekonomik tarihine ait, benzeri başka hiçbir yerde bulunmayan mufassal istatistik kaynaklarıdır¹².

Tahrir defterleri, Osmanlı Arşivi'nde H.835–1300/M. 1431–1882 yıllarına ait 1.100 adet ve Ankara Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nde bulunan 2.322 defterle seri teşkil eder¹³.

Tahrir defterleri birer tapu kaydı hükmünde oldukları için her köyün kimin timarı, mülkü veya vakfı olduğunu, buralarda yetiştirilen ürünleri ve gelir kaynaklarını, idari düzenlerini, hâne sayılarını, beşeri unsurları kısaca o bölgenin bütün unsurlarına ulaşabilmemizi sağlayan bölgeye has tarih kayıtları hükmündedir.

1.2. KANUNNÂMELER, İÇERİĞİ VE EHEMMİYETİ

Osmanlı Devleti'nde şer'i hukukun yanında idari, mali, cezâi gibi muhtelif hukuk sahalarına ait olmak üzere, padişahların emir ve fermanları ile vaz'edilmiş olan kanun ve nizamları aynen veya hûlâsa olarak bir araya toplanarak oluşturulan kânun kitabına “Kanunnâme” denir. Bazen kanun yerine “yasak”, kânunnâme yerine de “yasaknâme” tabirinin kullanıldığı da görülmektedir¹⁴.

Osmanlı devrindeki tahrirlerin ve vilayetlerin yasanup kanunlar vaz'etmenin “İntizam-ı memleket beyân-ı âdet ve tâhriri vilâyetle selef-i selâtinden câri ve sâdır” olduğuna dair bir düşüncenin doğruluğu kesindir. Bu adetleri Osmanlı Devleti'nin doğrudan doğruya İlhanlı ve Selçuklulardan aldıkları muhakkaktır¹⁵.

Osmanlı Devleti'nde bir memleket fetih ya da ilhâk edildiğinde vakit geçirmeksizin o bölgenin tahriri yapılır ve ardından da yeni kanunları kapsayan “Kanunnâme” tanzim edilirdi. Bu durum Osmanlı Devleti'nin ele geçirdiği bölgede hâkimiyetini sağlamayı amaçladığının göstergesidir.

¹² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, Ankara 1988, s.102 – 109. ; Ömer Lütfi Barkan, **Osmanlı Devleti'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi “Tetkikler – Makaleler”**, İstanbul 2000, s.192 – 193.

¹³ Heyet, **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, B.D.A.G.M. , İstanbul 2000, s.97.

¹⁴ Ömer Lütfi Barkan, “Kanûn-nâme”, **İ.A.** , C.VI. , s.185.

¹⁵ Barkan, **a.g.m.** , s.195.

Osmanlı Devleti ele geçirdiği bölgede eski kanunları ya olduğu gibi kabul eder ya da bazı değişiklikler yaparak¹⁶ uygulamaya koyardı. Bu değişiklikler halkın çıkarları doğrultusunda idi.¹⁷ Bunda temel amaç halkı Osmanlı Devleti'ne ısındırmaktı¹⁸.

Bununla beraber Osmanlı Devleti'nin de ekonomisinin toprağa dayalı olmasından dolayı devletin de halka ihtiyacı şüphesiz göz ardı edilemez¹⁹.

Kanunnâme yayımlamanın ve hukuki düzenlemenin altında yatan neden doğrudan Osmanlı Devleti'nin uygulamış olduğu toprak rejimiyle bağlantılıdır. Bu topraklar getirdikleri gelirlere göre ayrılarak çeşitli görevler karşılığında verilmektedir. Bu tür bir toprak sistemi doğal olarak kendi kurallarını beraberinde getirmektedir²⁰.

1.3. 45 NUMARALI TAHRİR DEFTERİ

Bu çalışmanın konusu 45 numaralı tapu tahrir defterine bağlı olarak 49 numaralı tapu tahrir defteri (Başbakanlık Osmanlı Arşivi eski no: 918 sayfa sayısı 1004 mufassal H. 918)²¹, 438 sayılı tapu defteri (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, eski no: 881 sayfa sayısı 814, muhasebe-i icmal, Kanuni dönemi) ve 47 numaralı defter (TK. KKA eski no: 70

¹⁶ Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerdeki halkın örf ve adetlerin, alışık bulunduğu vergi şekillerine uzun müddet bağlı kalmışlar ve ancak lüzûm gördüğü vakit ve yavaş yavaş onları tadil ve ıslâh sûretiyle bütün memleket için umumi ve müşterek bir nizama doğru yükseltmek imkânını hazırlamışlardır. Şöyle ki; 926 (1520) tarihinde Erzurum vilayeti tahriri yapılırken yapılan tetkikat sonucunda anlaşılmıştır ki, eski defterlerde yazılı olan ve Hasan Padişah Kanunu diye bilinen eski, ağır kanunlara halk tahammül edememektedir. Bundan dolayıdır ki padişahın emriyle bu eski kanunların bazıları kaldırılırken bazıları hafifletilmiştir. Bu kanun:

“Vilâyet-i mezburenin ketbolunan defter-i cedidi dergâh-ı muallâya arz olundukda defteri atikte mestûr ve mukayyed olub Hasan Padişah Kanunu diyü icra olunan kavanin-i müteameleye kabail-i reaya ve teâif-i tüccar ve ehali-i memalik-i mahrusa mütehammil olmayub cenah-ı hüsrevanın zılal-i adalet ve saye-i merhamet bağışları tahtında ehali-i vilâyet mezbure ve teâif-imerkume mütezallil ve müreffeh-ül-hal olmaları ki mucib-idevam-ı devlet ve bais-i nizam-ı memleket olmağın ber muktezay-ı emr-i ali bazı maddeler ref ve bazı hususlar tahfif olundu.”

(Ömer Lütfi Barkan, “Osmanlı Devrinde Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan Bey'e Ait Kanunlar”, **Türkiye'de Toprak Meselesi**, İstanbul 1980, s.546 – 548.)

¹⁷ Neşet Çağatay, “Osmanlı İmparatorluğu Arazi ve Reâyâ Kanunnâmelerinde İlhâk Edilen memleketlerin Adalet ve Kanunları ve İstilahlarının İzleri”, **III. Türk Tarih Kongresi**, 1943, (Ankara 1948), s.491.

¹⁸ Hasan Basri Karadeniz, “Osmanlı Devleti'nin Beylikleri İlhak Siyaseti ve Dulkadirli Beyliği'nin İlhakı”, **Türkler**, C. IX, s.490.

¹⁹ “Mülk ve melik halksız (reâyâsız), reâyâ kılıcsız, kılıç malsız, mal raiyesiz, raiye adâletsiz olmaz.Erkân-ı Erbea dediğimiz ülemâ,asker, tüccar ve halk (çiftçi)dan oluşur.Bunların her biri, vücudun organları gibi, cemiyet uzvunun organlarıdır.”Kanuni Sultan Süleyman'ın “Alemin veli nimeti kimdir” sorusuna “Veli-nimet filhakika reâyâdır ki, onlar ziraat ve çiftçilik emrinde huzur ve ıstırâhatı kendilerine haram ederek edindikleri nimetlerle bizi doyururlar” cevabını vermiştir.(Ahmet Uğur, **Osmanlı Siyâset – Nâmeleri**, İstanbul 2001, s.117.) ; Şüphesiz Kanuni'nin bu sözü reâyânın devlet için ne kadar önem arz ettiğini göstermektedir.

²⁰ Nurcan Abacı, **Bursa Şehri'nde Osmanlı Hukuku'nun Uygulaması (17. Yüzyıl)**, Ankara 2001, s.37.

²¹ BOA. , TD. , nr.49, s. 453.

varak sayısı 408, mufassal H. 978) de Simav kayıtları mevcuttur²². Bu defterlerden ilk tahrir olarak 45 numaralı tapu tahrir defteri önemlidir. Diğer defterlerde Simav idari yönden farklılıklar göstermektedir.(Bkz. Tablo 1.1.)

Tablo 1.1. Bölge İle Alakalı Tahrir Defterleri

Yeri	Eski No	Yeni No	Durumu	Safta	Çeşidi	Tarih (H)
BOA, TD	812	45	Tam	402 s.	Mufassal	Bayezid II
BOA, TD	918	49	Tam	1004 s.	Mufassal	918 / H
BOA, TD	881	438	Başı eksik	814 s.	Mhsb.-İcmâl	Kanûni
TK. KKA	70	47	-----	408 v.	Mufassal	978
H: Hicri s. : Sayfa v. : Varak Mhsb. : Muhasebe TK. KKA: Tapu Kadastro Kuyûd-i Kâdime Arşivi						

Bu çalışmanın temel kaynağını teşkil eden 45 numaralı tapu tahrir defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunmaktadır. Eski kayıt numarası 812 olan defter yeni kayıtlarda 45 numarayla gösterilmektedir. II. Bayezid devrine ait olan 45 numaralı tapu tahrir defteri mufassal bir defterdir²³. Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan 45 numaralı tapu tahrir defteri ciltli ve 37,5 × 14 ebadında olup 403 sayfadır. Defterde 94, 148, 149, 276, 298 ve 364. sayfalar numaralandırılmış boş sayfalardır.106–107 (6s.), 136–137 (2s.), 222–223 (2c.), 364–365 (2s.) sayfaları ise numaralandırılmamış boş sayfalardır.45 numaralı defterin başında 1 sayfa boştur²⁴.

II. Bayezid dönemine (1481 – 1512) ait olan²⁵ 45 numaralı tahrir defterinin 1. sayfası Nahiye’i Simav der- livâ-i Kütahya olarak başlamaktadır. Daha sonra nefsi-i Simav olarak devam etmekte²⁶ ve Simav Nahiyesi’nin mahalleri ve Simav’a bağlı olan köyler yer almaktadır.

²² BOA. , TD. , nr. 438, s. 71.

²³ Heyet, **438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937 / 1530)**, Ankara 1993, s.9.

²⁴ BOA. , TD. , nr.45, s. Kayıt kapağı.

²⁵ Heyet, **438 Numaralı Muhâsebe-i...** , s. 9.

²⁶ BOA. , TD. , nr.45, s. 1.

Defterde Simav Nahiyesi ile alakalı olan kısım sayfa 1 ile sayfa 60 arasındır. Bizi ilgilendiren kısımda okumayı zorlaştıracı silik, yırtık gibi herhangi bir olumsuz koşul mevcut değildir.

45 numaralı tapu tahrir defterinde Simav Nahiyesi aşağı, yukarı ve orta mahalle olmak üzere 3 mahalleden oluşmakta, Simav tabi olan 71 köy ve 13 mezra'a bulunmaktadır. Defterde bazı isimlerin altında meslekler kaydolunmuştur²⁷.

Yukarıda da belirtmiş olduğumuz üzere 45 numaralı tapu tahrir defterinden elde etmiş olduğumuz hâne, mücerret sayıları ile adı geçen yerin demografik özellikleri hâsıl ve alınan vergiler ile de bölgenin zirai ve ekonomik özellikleri hakkında çalışmamızı yaptık.

²⁷ BOA. , TD. , nr.45, s. 1 – 60.

İKİNCİ BÖLÜM
SİMAV'IN COĞRAFİ YAPISI VE TARİHİ SÜRECİ

2.1. SİMAV'IN COĞRAFİ YAPISI VE SİMAV ADI

2.1.1. Simav'ın Fiziki Coğrafyası

Simav Ege Bölgesi'nde bulunmakta ve Kütahya'ya bağlı bir ilçe konumundadır. Simav'ın toplan yüz ölçümü 1687 km² (1557 km² , 1709 km²) dir²⁸.

Simav'ın doğusunda Gediz, Emet, Batısında Sındırgı, Demirci, Kuzeyinde Emet, Güneyinde Gediz ilçeleri bulunmaktadır²⁹. Simav, Akdağ, Eğrigöz Dağı, Gölcük Dağı ve Simav Dağı arasındaki verimli ovada kurulmuştur³⁰.

Simav'ın etrafını çevreleyen dağlarda irili ufaklı yaylalar mevcuttur. Bunlar; Nadarçam, Gebeoluk, Söğütlüyayla, Gölcük ve Akdağ yaylalarıdır. Ayrıca Simav, Kırvadi, Hamzabey, Pazarlar, Orhanlar ve Kavakiçi ovaları da önemli ovalarıdır³¹.

Çok sayıda akarsu Simav'ın verimli ovasını sulamaktadır. Bunların başlıcaları; Simav çayı, Kalkan Çayı, Eğrioluk Suyu, Hamzabey Deresi, Sarıbeyin Çayı, Öreyler Çayı, Çaysimav Çayı ve Çelek Deresidir. Simav'ın iki de küçük gölü bulunmaktadır. Bunlar; Gölcük ve Simav³² adlarını taşımaktadır (Bkz. Ek-7).

Ege Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi iklimlerinin geçiş noktasında bulunan Simav ılıman bir iklime sahiptir³³.

2.1.2. Simav Adı

Simav adının menşei araştırmacılar tarafında kesinleşmiş değildir. Birçok araştırmacı Simav kelimesinin hangi aşamalardan geçerek Simav şekline geldiği konusunda hemfikir değillerdir. Burada Simav adının geçirdiği evreleri ve ne anlam ifade ettiğini açıklamaya çalışacağız.

²⁸ Tülay Uğuzman, **Simav İlçesi ve Çevresi Yaren Teşkilâtı**, Ankara 1988, s.27. ; Simav ilçesinin yüzölçümü kaynakların basım tarihine göre çeşitlilik göstermektedir. Belirtmiş olduğumuz kaynak Simav'ın yüzölçümünü 1687 km² olarak söylerken bazı kaynaklarda bu sayı 1709 km² ye kadar çıkmaktadır. Ancak Simav Kaymakamlığı resmi web sitesinde Simav'ın yüzölçümü 1557 km² olarak belirtilmiştir.

²⁹ Heyet, **Grosser Weltatlas**, İstanbul 1993, s.96 – 97, 104 -105.

³⁰ Heyet, **Cumhuriyetin 50. Yılında Kütahya, 1973 İl Yıllığı**, Kütahya 1973, s. 85.

³¹ Uğuzman, **a.g.e.** , s.27.

³² Heyet, **Weltatlas**, 104 – 105.

³³ Uğuzman, **a.g.e.** , s. 27.

Simav'ın eski adlarından biri Angir'dir. Eski Simav küçük bir şehir olup, Lidya sınırındadır. Simav'da halen bulunan hisar kalıntılarında da Firigya Angiri denilmektedir³⁴.

Bugünkü Simav eski ve orta çağların beldesi olan "Synaos" un yerini almaktadır. Bu mekân Phrygia - Paktiane içinde bir şehir olarak kabul edilebilir. Hıristiyanlığın yayılmasından sonra da bu bölge bir piskoposluk merkezi haline gelmiştir. Bu tarihlerde bölgeye Abbaeitis denilmekteydi³⁵.

Yukarıda da söylediğimiz gibi Simav adının menşei hakkında çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bu görüşleri şöyle sıralanabilir: Simav adı, Ansır, Sinay, Sinav, Sim'ay, Sim-av, Sinaüs, Sim-ab şeklindedir³⁶.

Arkeolog Bilge Umar, Simav isminin Synaos şehrinden geldiğini, Synaos sözcüğünün eski Hellen dilinde bir anlamı bulunmadığını ismin yerli Anadolu dilinden gelme olduğunu ve asıl biçiminin Hellenleşme döneminde Hellen ağzına göre değişiklik göstererek Synnaos sözcüğüne benzetilerek Synaos şekline benzetildiğini söylemektedir. Synnaos kelimesi ise "Ortak Tapınaklı" anlamındaydı. Yani başka bir tanrı ile aynı tapınakta tapınılan tanrı anlamındaydı³⁷.

Simav adı Synaos'tan, Synaos da Luwice Anauwa'dan gelmektedir. Anauwa'nın anlamı da "göl", "yamaçtaki yer", "tırmanış yolu" anlamındadır. Bu sözcük büyük bir olasılıkla Hellenleşme döneminde değişmeye uğrayarak Synaos adını almıştır³⁸.

Evliya Çelebi de Seyâhatnâme adlı eserinde, Germiyanoğlu beyi Babık Bey³⁹, Simavna adlı urum kralı elinden aldığı için buraya Simav denildiğini söylemekte ve şöyle devam etmektedir : "Bir rivayete göre de Simab (Gümüş suyu) dan galat derler.Hakikaten suları gümüş gibi berraktır."⁴⁰.

Görüldüğü üzere Simav adının geçirdiği aşamalar hayli fazladır. Simav adının hangi aşamalardan geçtiği varsayımlara dayanmaktadır. Ancak bu isimlerden şöyle bir sonuç elde edilebilir;

³⁴ M. Çetin Varlık, "XVI. Yüzyılda Kütahya Sancağında Yerleşme ve Vergi Nüfusu", **Bellekten**, S. 202, C.LII, (Nisan 1988), s.148. ; Mustafa Yeşil, **Kütahya İlinin Kısa Coğrafyası**, İstanbul 1938, s. 77.

³⁵ Bilge Umar, **Türkiye'deki Tarihsel Adlar**, İstanbul 1999, s. 755.

³⁶ Hamza Güner, **Tarihte Kütahya**, Kütahya 1962, s. 3 – 5.

³⁷ Umar, **a.g.e.** , s. 755.

³⁸ Umar, **a.g.e.** , s. 755. ;Cihat Pala - Ertuğrul Erdoğdu, **Doğası, Tarihi ve Folkloruyla Simav**, Ankara 1991, s. 189.

³⁹ Gerçekte böyle bir Germiyan Beyi bulunmamaktadır. Bkz. Mustafa Çetin Varlık, **Germiyan-oğulları Tarihi**, Ankara 1974, s.XII.

⁴⁰ Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Seyâhatnâmesi**, Sad. Zuhuri Danişman, C. XIII. , İstanbul 1971, s.60.

Simav sözcüğünün kökü Luwice Anauwa ise Simav'ın kuruluş tarihi Hititlere kadar dayandırılabilir, bu da Simav'ın kuruluşunu M.Ö. 1200 tarihine kadar götürülmesine sebep olmaktadır. Bu tarihlerde bölgeyi Firigler istila etmiş, Hititleri ve bölgenin yerli halkı Luwiceleri Toroslar'ın güneyine sürmüşlerdir⁴¹. Bu da göstermektedir ki Simav = Synaos 'u Firigler kurmuş olsalardı ona kendi dillerinde bir isim verecekleri muhtemeldir. Ancak bu isim Luwi diline ait bir kelimedir⁴².

Bu bilgilerde Simav adının geçirdiği safhalar aktarılmış ve kelimenin menşeinin hangi topluma ait olduğu tartışılmıştır, buradan çıkacak tek kesin sonuç şudur ki Simav'ın konumunun Synaos kelimesinin bütün anlamlarına (çıkış yolu, tırmanış yolu, yamaçtaki yer, göl) uygunluk göstermesidir.

2.2. TARİHİ SÜREÇ İÇİNDE SİMAV

2.2.1. Tarih Öncesi Dönemde Simav

Tarih öncesi dönemlerde Anadolu'nun hemen hemen her yerinde yerleşmelere rastlanmaktadır Simav bölgesi de bu yerleşim yerlerindedir (Bkz. Ek-8).

Kütahya il sınırı içinde kalan topraklarda yerleşen ve adı bilinen en eski halk, Frigler'dir. Buna karşın çevredeki yüzey buluntuları, ilin yerleşim tarihinin çok daha eskilere, Kalkolitik döneme değin uzandığını göstermektedir. Nitekim gerek yüzey araştırmaları, gerekse yöre halkınca çevrede bulunup müzeye getirilen buluntuların en eskileri, Kalkolitik Dönem özellikleri taşımaktadır. Domaniç, Simav, Altıntaş yörelerinden getirilen ve 1977'de Tavşanlı Tunçbilek'te, Boyalık ve Gevence mevkiilerinde kömür çıkarma işlemleri sırasında ele geçen buluntular, Kalkolitik Dönemden kalma ilk toplu buluntulardır. İlin yerleşme tarihinin, Kalkolitik Dönem sırasında, İlk Tunç Çağ'la sürdüğü yine yüzey buluntularından anlaşılmaktadır. Tavşanlı Kayı Köyü, Altıntaş Üçhöyük Köyü, Simav ve Emet yöresinde, Bitinya dışında tüm Batı Anadolu'da rastlanan tipik Troya çanak çömleği (gaga ağızlılar, uçayaklı kaplar, depas türü maşrapa biçimli kaplar) örnekleri bulunmuştur⁴³.

⁴¹ J.G. Macqueen, **Hititler ve Hitit Çağında Anadolu**, Çev. Esra Davutoğlu, Ankara 2001, 175 – 176.

⁴² **Yurt Ansiklopedisi**, C. VII. , İstanbul 1983, 5294.

⁴³ Yaşar Bozyiğit, **Simav'da Ahilik ve Ahiler**, Kütahya 2000, s. 28 – 31.

Hititler döneminde ise Hitit siyasal etkisinin dışında kalan bölgeler konfederasyonlar şeklinde örgütlenmiş durumdaydı. Kütahya bölgesini Assuva Konfederasyonu içine almaktaydı. Bu konfederasyon Kütahya'daki (Seramorum, Kotiyom) gümüş yataklarıyla gelişme göstermiş, ticaret yolları sayesinde zenginleşmişti. Bu zenginlik neticesinde Hititlerin iştahını kabartmış ve Hititlerin saldırılarına maruz kalmıştı⁴⁴.

Simav, Frigler döneminde kutsal sayılan Küçük Frigya'nın batısında yer almaktaydı. Sart'dan başlayıp Mezopotamya'daki Sus şehrine kadar giden Kral Yolu'nun güneyinde kalması Simav'a önem kazandırmaktaydı. Kutsal tanrı Kybele bir⁴⁵ dağ tanrıçası olarak bilinmektedir. Kaz Dağı (Ana İdea), Manisa Dağı (Sipylene), Murat Dağı (Dindymene) tanrıça Kybele'nin adlarıydı. Simav ise bu üç kutsal dağın arasında yer almaktadır⁴⁶.

Simav, M.Ö. VII. Yüzyılın ortalarından itibaren Lidyalılar'ın egemenliğine girmiştir. Lidyalılar'ın parayı bulmaları ve ticari faaliyet göstermeleri bu bölgenin gelişmesini sağlamış ve Simav'da eski dönemlere ait ve Simav'da basılmış paralar bulunmuştur. Bölge Pers hâkimiyetine girdikten sonra (M.Ö. 546) Batı Anadolu satraplıkla yönetilmeye başlanmıştır. Makedonya Kralı Büyük İskender, Pers ordusunu yenerek Batı Anadolu'yu ele geçirdi. (M.Ö. 334) Simav, daha sonraları Pontus Krallığı'nın egemenliğine girdiyse de kısa zaman sonra Romalılar Simav'a egemen hale geldiler. Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içinde kalan Simav (Synaus) Roma İmparatorluğu döneminde uzunca bir süre sikke basım merkezlerinden biri olmuştur. Simav'ın bu özelliği onu ekonomik bakımdan önemli olduğunun göstergesidir. Simav'da basılan sikkelerin arka yüzünde şehrin adını belirten "cynaetwn" ifadesi bulunmaktaydı⁴⁷.

Burada görüldüğü üzere Simav Tarih öncesi dönemlerde birçok gelişmiş medeniyete ev sahipliği yapmış ekonomik, sosyal yönden gelişmeler göstermiştir. Bu özellikleri kazanmasında şüphesiz Simav'ın coğrafi konumunun da göz ardı edilemez bir önemi vardır⁴⁸.

⁴⁴ **Yurt Ansiklopedisi**, C. VII. , s. 5296.

⁴⁵ Veli Sevin, **Anadolu Arkeolojisi**, İstanbul 1999, s. 197.

⁴⁶ Mustafa Özçelik, "Frigler ve Frig vadisi", **Kütahya Araştırmaları**, Bursa 2003, s. 39.

⁴⁷ Cihat Pala, "Simav (Küçük Bursa)", **Kütahya Araştırmaları**, Bursa 2003, 144 – 145.

⁴⁸ Pala, **a.g.e.** , s. 145.

2.2.2. Simav'da Türk Hâkimiyeti

2.2.2.1. Anadolu Selçukluları Dönemi

Simav'a Türklerin ne zaman geldiği konusunda net bir bilgi bulunmamaktadır. Türklerin Simav'a ilk kez Melik Mansur'un fetihleri sırasında geldiği düşünülmektedir. Halk arasında yaygın bir söylentiye göre; Türkler Simav'a 6 Mayıs 1073 Salı günü girmişlerdir. Bu düşünceyle Simav yarenleri son yıllara kadar sürdürdükleri geleneksel "Dağdan İnme" törenlerini Mayıs ayının ilk haftasına denk gelecek şekilde düzenlerler ve böylece Simav'ın alınışını tekrar canlandırmış olurlar⁴⁹.

1071 Malazgirt Meydan Savaşı sonunda Anadolu kapıları Türklere açılmıştır. Bu zafer sonunda Bizans'ın bütün maddi imkânlarını kullanarak hazırlamış olduğu büyük ordusu darmadağın edilmiş ve bu zaferi izleyen yıllarda Türk akıncı birlikleri, Anadolu içlerine akarak kısa zamanda Adalar Denizi ve Marmara kıyılarına kadar kolayca ilerlemişlerdir⁵⁰. I. Alaaddin Keykubat zamanında Kolonoros (Alaiye), Antalya ve Sinop Rumların elinden alınmıştır. Antalya ve Sinop hattının batı kısmı Rumların elinde kalmıştır⁵¹. Kutalmışoğlu Süleyman Şah, 1075 yılında Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurduğu sırada⁵² hutbe Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah adına okunuyordu. Süleyman Şah kısa sürede devletinin sınırlarını Ege kıyılarına kadar uzattı. 1084 yılına

⁴⁹ Pala - Erdoğan, **a.g.e.**, s. 189.

⁵⁰ Ali Sevim, **Anadolu'nun Fethi, Selçuklular Dönemi (Başlangıçtan 1086'ya Kadar)**, Ankara 1987, s.75. XI. Yüzyılın ikinci yarından sonra 26 Ağustos 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra anavatan Orta Asya'dan Türk milleti'nin önüne yeni ve ebedi bir vatan açılmıştır. Türkler, bu zaferden sonra 5 – 10 sene içinde Anadolu'nun büyük bir kısmını fethedip, burayı vatan haline getirmeye başladılar. Bu topraklarda Türk varlığını kökleştirerek birçok siyasi teşekkül meydana getirdiler. Türklerin, Anadolu'da tutunmasının bir diğer sebebi de Anadolu'nun coğrafi durumudur üç tarafının denizlerle çevrili olması ve Bizans'ın üç asra yakın bir süre boğazları tutması devamlı batıya doğru ilerleyen Türklerin önünü keserek akışını önlemiştir. Bu durum da Türklerin Anadolu'da yerleşmelerini ve kökleşmelerini sağlamıştır. (Salim Koca, "Türklerin Göçleri ve Yayılmaları", **Genel Türk Tarihi**, C. I., Ankara 2002, s.469 – 471.)

⁵¹ Varlık, **a.g.e.**, s.XII. ; Mustafa Kafalı, **Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi**, Ankara 1988, s. 10.

⁵² Alparslan'ın oğulları ve kardeşleri arasındaki taht mücadelesi sırasında İran'da esaret altında bulunan Kutalmış'ın oğulları Anadolu'ya geldiler. Bunlardan önce İran'daki taht mücadelesinde başarıya ulaşamamış kışkırtıcı Oğuz kitleleri Anadolu'ya gelmişti. Bu Oğuzlar, Selçuklu hanedanından başlarına geçecek birini bekliyorlardı. Kutalmışoğlu Süleyman Şah, bu Türkmenlerin başına geçti ve kısa sürede Orta Anadolu'dan, İznik'e kadar olan sahayı ele geçirerek Anadolu (Türkiye) Selçuklu Devleti'ni kurdu. Bu devlet Büyük Selçuklu Devleti'ne tabi değildi, hatta Melikşah, Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ı ortadan kaldırmak için Bizans ile işbirliğine girişmiş, ancak ömrü vefa etmediği için muvaffak olamamıştır. Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluş tarihi hakkında farklı görüşler bulunmaktadır. Bu tarihler 1073 ile 1092 tarihleri arasındadır. Osman Turan, Süleyman Şah'ın "Sultan" unvanını alarak 1075 tarihinde Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurduğunu söylemektedir. (Erhan Afyoncu, **Sorularla Osmanlı İmparatorluğu**, C. I, İstanbul 2004, s.15 – 18.)

gelindiğinde Anadolu'nun fethi büyük ölçüde tamamlanmıştı.1097 yılında altı yüz bin kişilik Haçlı Ordusu'yla İznik kuşatılınca I. Kılıçarslan, Haçlılarla mücadele etti ancak Konya'ya kadar çekildi. Bizans imparatoru I.Kılıçarslan'ın geri çekilmesini fırsat bilerek Eskişehir, Antalya hattının batısındaki toprakları ele geçirdi⁵³. Bu ilerleyiş sonucunda Simav tekrardan Bizans egemenliğine girdi⁵⁴.

1113 tarihinde Emir Muhammed komutasındaki bir Türk ordusunun Bursa yöresinden geçip Çanakkale'ye kadar ilerlemesi Bizans'ın bu Türk kuvvetlerine karşı saldırı açmasına neden oldu. Bu saldırı sonucunda Bizanslılar bozguna uğratıldı. Bu bozgunun sonu Bizans İmparatoru başka bir orduyla Kütahya yakınlarında Türk ordusunu dağıttı⁵⁵.

Selçuklu tahtına II. Kılıçarslan oturmasının ardından doğudaki düşmanlarını bertaraf eden Selçuklular tekrardan Bizans'a yöneldiler. Bizans İmparatoru Manuel Komnenos Türk ilerleyişine kesin bir şekilde dur diyebilmek için büyük bir ordu hazırlığına girişmişti. Bu hazırlık sonucunda Anadolu Selçuklu üzerine yöneldi. Bizans İmparatoru 1176 tarihinde Mirykefelon Vadisi'nde ağır bir yenilgiye uğradı. Bunun sonucunda Türk hâkimiyeti Bizans aleyhine kesinleşti. Bu zafer sonrasında Türkmen grupları akınlarını Bizans'a yöneltecek ve bu akınları Bizans durduramayacaktır.1182 tarihinde Kütahya ve Uluborlu Kılıçarslan II. tarafından zabtedilecektir⁵⁶.

II. Kılıçarslan, 1182 tarihinde ülkeyi oğulları arasında paylaşmış Uluborlu ve Kütahya yöresi Gıyaseddin Keyhüsrev'in yönetimine bırakılmıştı.1192 tarihinde II. Kılıçarslan'ın vefatı üzerine kardeşler arasında mücadele çıkmış ve ortam karışmıştı.1192 tarihine kadar Gıyaseddin Keyhüsrev yönetiminde kalan Uluborlu ve Kütahya bölgesi Gıyaseddin Keyhüsrev'in İstanbul'a sığınması üzerine kardeşi Rükneddin Süleyman Şah'ın hâkimiyetine geçmiştir. Selçuklu şehzadeleri arasında devam eden taht kavgaları esnasında Kütahya tekrar Bizans'ın eline geçmiştir. Ancak daha sonra Kütahya tekrar Türk hâkimiyetine girecektir⁵⁷.

II. Kılıçarslan'ın ölümü ve çocukları arasındaki taht mücadelesi sırasında IV. Haçlı seferi yapılmış, bu sefer sonucunda İstanbul'da Latin İmparatorluğu kurulmuştur.

⁵³ Osman Turan, **Selçuklular Zamanında Türkiye**, İstanbul 1998, s. 101 – 104.

⁵⁴ Pala, Erdoğan, **a.g.e.**, s. 189.

⁵⁵ Turan, **a.g.e.**, s. 154 – 155.

⁵⁶ İbrahim Kafesoğlu, "Selçuklular", **İ.A.**, C. X, s. 381.

⁵⁷ Osman Turan, "Kılıç Arslan II", **İ.A.**, C. VI, s. 696.

(1204 – 1261) Bunun üzerine Bizans'ın varisleri Trabzon ve İznik'te küçük devletler kurdular.1204 yılında sonra Simav, İznik İmparatorluğu'nun sınırları içerisinde yer almıştır⁵⁸. Köseadağ Savaşı'ndan sonra (1243) Anadolu'da Moğol baskısı giderek artmış⁵⁹, Anadolu perişan hale gelmiş⁶⁰ ve Anadolu Selçuklu Sultanları Moğol kuklası haline düşmüştür⁶¹. Afyon, Beyşehir ve Kütahya 1265 yılında Sahipataoğulları'na verildi. İznik Rum İmparatorluğu Bizans'ı ele geçirerek Latin İmparatorluğu'na son vermiştir. Bu olaylar sonucunda Simav da tekrar Bizans eline geçmiştir⁶².

2.2.2.2. Germiyanogulları Dönemi

Germiyanogulları'nın⁶³ menşei hakkında farklı görüşler bulunmaktadır. Bu beyliğin kurucusu Yakub bin Alişir'dir⁶⁴. Merkezleri Kütahya'dır. XIII. yüzyılın sonunda, Alişir'in soyundan gelen Yakub Bey güçlü bir beydi. Bir kitabede abartılı olarak çok geniş sınırlardan vergi almaktaydı. Hatta Bizans İmparatorluğu sınırlarındaki Denizli, Tralles ve Filadelfiya'yı elinde tutmaktaydı⁶⁵. Yakub Bey, III. Alâeddin Keykubat'ın 1303'de saltanattan çekilmesinden sonra ikinci defa hükümdar olan Gıyaseddin Mesud'a tâbi olmamış, senelik vergi ödemeyi kabul etmiştir.1314 tarihinde Anadolu'ya gelen İlhanlı beylerbeyi Emir Çoban'a itaat etmiştir⁶⁶. XVI. yüzyıl

⁵⁸ Pala - Erdoğan, **a.g.e.** , s. 189.

⁵⁹ Ali Sevim-Erdoğan Merçil, **Selçuklu Devletleri Tarihi Siyaset, Teşkilât ve Kültür**, Ankara 1995, s. 475.

⁶⁰ Anadolu'ya İlhanlılar egemen olduktan sonra İlhanlılar tarafından askeri maksatla büyük miktarda Moğol – Türk aşiretleri iskân ettirilmiştir. Tarihi kaynaklarda bu aşiretlerin Aksaray, Kayseri, Konya civarına Bisvutlar; Sivas tafralarına Uygurlar; Ankara, Eskişehir, Kütahya bölgesine Çavdarların yerleştirildiğini ve Bisvut ve Uygurlar'ın on bin, Çavdarların ise otuz bin silahlı asker çıkardığı söylenmektedir. (Fuad Köprülü, **Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu**, Ankara 1994, s. 43.)

⁶¹ Feridun Emecen, “Osmanlı Devleti'nin Kuruluşundan Fetret Dönemine”, **Genel Türk Tarihi**, C.V. , s.509.

⁶² Pala - Erdoğan, **a.g.e.** , s. 189.

⁶³ Anadolu Selçuklu Devleti 1235 tarihinden itibaren Moğolların egemenliğini tanımak zorunda kalmıştır. Bu durum sonucunda Anadolu'ya yoğun bir Moğol baskısı olmuştur. Anadolu'daki Türkmen grupları yavaş yavaş bu baskı sonucunda Batı Anadolu tarafına doğru ilerlemişlerdir. Batı Anadolu'da Bizans'a karşı ilk yıllarda en güçlü beyliği kuran Germiyanogulları 1240 yılında henüz Malatya bölgesinde bulunmaktaydı. İşte bahsettiğimiz Moğol baskısı sonucu Türkmen gruplarının Batı Anadolu'ya göçmeleri sırasında Germiyanogulları da 1260'larda Kütahya bölgesine yerleşmişlerdir. (Halil İnalcık, “Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu”, **Türkler**, C.IX, s.67.) Germiyanogulları Oğuzların Afşar boyundandır. (Kazım Karakoç, “ Germiyanogulları Beyliği ve Osmanlı Döneminde Germiyan (Kütahya) da Darp Edilen Sikkeler”, **Kütahya Araştırmaları**, Bursa 2003, 117.)

⁶⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri**, Ankara 1988, s.41.

⁶⁵ Claude Cahen, **Osmanlılardan Önce Anadolu**, Çev. Erol Üyepazarcı, İstanbul 2000, s.336.

⁶⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, “Germiyân-oğulları”, **İ.A.** , C. IV, s.762.

sonlarında Moğol baskısı Anadolu’da artmış ve bu topraklardaki iktisadi ve içtimai karışıklıklar sonucunda beylikler Selçuklu ve Moğol idaresine karşı gelerek kendi teşekküllerini oluşturmaya başlamışlardır. Selçuklu ve Germiyanogulları ilişkisini içeren kitabede bu tarihte iki taraf arasındaki ilişkinin olumlu olduğunu göstermektedir⁶⁷. Germiyanogulları’nın kurucusu kabul edilen I.Yakub Bey, Anadolu Selçuklu Sultanı III. Alaaddin Keykubad bin Farâmerz’e tabi iken 1299 tarihinden sonra bağımsızlığına kavuşmuştur⁶⁸.

I. Yakub Bey zamanı Germiyanogulları’nın en parlak dönemidir. “Germiyan Sultanı” ünvanını taşıyan Yakub Bey, Kızıl Camiî kitabesinde “el-emirü’l- ecellü’l – kebîr” ünvanı ile anılmıştır. Yakub Bey zamanında Bizans ile mücadeleler olmuştur. Yapılan savaşlar sonucunda Alaşehir haraca bağlanmış, Yakub Bey’in subaşı olan Aydınoglu Mehmed Bey, Rumlar ile savaşmak üzere İzmir bölgesine yollanmıştır⁶⁹.

Yakup Bey döneminde Osmanlı Beyliği ile ilişkiler genellikle düşmanca bir tutum içindeydi. Bu dönemde Germiyanogulları, Batı Anadolu’daki diğer beylikleri kendi himayesinde bulundurmaktaydı. Germiyanogulları, Anadolu’daki siyasi istikrarı sağlarken, Anadolu’daki bu istikrar ortamından yararlanan Osmanlılar, Bizans’tan fetihler sonucu yeni yerler ele geçiriyorlardı. Germiyan, Osmanlı ilişkilerinin gelişmesine sebep olan bir diğer gelişme ise Osmanlı Beyliği’ne Selçuklular tarafından 1299 tarihinden evvel Eskişehir ve İnönü’nün verilmesi idi. Germiyanogulları’nın teşvikiyle Çavdar Tatarları, Karacahisar şehrini ve pazarını yağmalamış, bu olay iki beylik arasında sürtüşmeye neden olmuştur. Bunun sonucunda iki beylik arasında yapılan savaşta Germiyanlılar malûb olmuşlardır⁷⁰.

I. Yakub Bey’in zamanında Ankara, Kütahya, Karahisar, Kula, Simav, Lâdik, Birgi, Keles Germiyanogulları Beyliği sınırları içinde bulunmaktadır. Ayrıca Bizans’ın I. Yakub Bey zamanında her sene belirli miktarda vergi ve hediyeler gönderdiği, Anadolu beyliklerinin, Germiyanlılardan çekindiği, bu beyliğin güçlü bir ordusunun olduğu (kırk bin asker) ve sınırları içersinde güzel şehirlerinin olduğu bilinmektedir⁷¹.

I. Yakub Bey’in vefatının ardından yerine oğlu Mehmed Bey geçmiştir. Mehmed Bey’in lakabı “Çağşadan” dır. Mehmed Bey hakkında ve dönemi hakkında

⁶⁷ Varlık, **a.g.e.** s. 31. ; Uzunçarşılı, **Anadolu Beylikleri...** , s.41 – 42.

⁶⁸ Uzunçarşılı, **a.g.m.** , 767. ; Varlık, **a.g.e.** , s.31 – 32.

⁶⁹ Uzunçarşılı, **a.g.m.** , s.767.

⁷⁰ Varlık, **a.g.e.** , s. 42 – 43.

⁷¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Kütahya Şehri**, İstanbul 1965, s.33 – 41.

düzenli bir bilgi bulunamamaktadır⁷². Mehmed Bey'den sonra Germiyan tahtına Şah Çelebi geçmiştir. Şah Çelebi, Şah Süleyman ve Süleyman Şah diye de bilinmektedir⁷³.

2.2.3. Osmanlı Hâkimiyetinde Simav

Süleyman Şah Karamanoğulları ve Hamidoğulları arasındaki mücadelede Hamidoğulları tarafındaydı. Bu mücadele sonucunda kaybettiği yerleri geri almış ve Karamanoğulları ile sınır komşusu olmamıştı. Bu olay yani Germiyanogulları'nın Hamidoğulları ile Karamanoğulları'na karşı birlik olması Germiyan ve Karamanoğulları'nın arasını açmıştı. Karamanoğulları ve Osmanlı'dan çekinen Süleyman Şah Osmanlılar ile akrabalık Kurmak istemişti. Süleyman Şah kızı Devlet Hatun'u I. Murad'ın oğlu olan Bayezid'e vermişti. Devlet Hatun'un gelin gidişi sırasında Kütahya, Simav, Eğrigöz (Emet) ve Tavşanlı Osmanlı'ya çeyiz olarak hediye edilmişti⁷⁴.

Süleyman Şah korunma yöntemi olarak ve Germiyanogulları Beyliği'nin devamını sağlamak amacıyla bu evliliği yaptırmış ve çeyiz olarak da Germiyan topraklarının önemli bir kısmını Osmanlı'ya vermekten çekinmemişti⁷⁵.

Germiyan topraklarının 1381 tarihinde büyük bir bölümünün Osmanlı'ya çeyiz olarak verilmesi üzerine Bayezid (Yıldırım), bu bölgeye vali olarak gitmişti. Bu gelişmeden sonra Süleyman Şah Kula'ya gitmiş ve orada bir süre sonra vefat etmişti. Süleyman Şah'tan sonra yerine oğlu olan Yakup Çelebi (II. Yakup) geçmiştir⁷⁶.

Yakup Çelebi, kız kardeşi Devlet Hatun'un çeyizi olarak verilen toprakları geri almak istiyordu. I. Murad'ın Kosova Savaşı'nda şehit olmasını fırsat bilerek zikrolan

⁷² Uzunçarşılı, **a.g.m.**, s. 768.

⁷³ Uzunçarşılı, **a.g.m.**, s.768.

⁷⁴ Halil İnalçık, "Osmanlılar", **İ.A.**, C.XII/ 2, s.292 – 293.

Bu evlilik Hadidi'de şu şekilde bahsedilir:

"Huzur ile eğer âlemde dirlik
Dilersen eyle Osman ile birlik,

Musahhahdur olana cümle millet
Olana kul olandur ehl-i devlet

Kızımız virelim iy nûr-ı dide
Murâd Hân oğlu Sultan Bayezid'e"

Hadidi, **Tevârih-i Al-i Osman (1299 – 1523)**, Haz. Necdet Öztürk, İstanbul 1991, s.93.

⁷⁵ Feridun M. Emecen, **İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikler Dünyası**, İstanbul 2001, s.45 – 46.

⁷⁶ Uzunçarşılı, **a.g.m.**, s.769.

yerleri geri almak için teşebbüste bulunu. Ancak babasının ölümünden sonra Rumeli'deki karışıklığı düzelterek, Saruhan, Aydın, Menteşe Beyliklerini zapt eden I. Bayezid Bu karışıklıkları düzene koymuştur⁷⁷. Bu gelişmelerden sonra sıranın kendisine geleceğini anlayan Yakup Çelebi (II. Yakup Bey), Bayezid'e hediyeler göndermiştir. Ancak durumun farkında olan Bayezid Yakup Çelebi'nin niyetine son vermek amacıyla yakalatıp Rumeli'deki İpsala Kalesi'ne hapsedirmiştir. Böylece bütün Germiyan memleketi Osmanlı eline geçmiştir⁷⁸.

II. Yakup Bey 1390 senesinden 1399 senesine kadar İpsala'da hapiste kalmıştır. Dokuz sene bu kalede kalmış, bir yolunu bulunca da buradan firar etmişti. Deniz yolu ile Suriye'ye gitmiş ve oradan da Timur'un yanına sığınmıştır⁷⁹. Ankara Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti'ni mağlup eden Timur, Anadolu'daki birliği bozmuş⁸⁰, Timur diğer Anadolu beyliklerine yaptığı gibi II. Yakup Bey'e de Osmanlı Devleti eline geçmiş olan bütün yerlerini geri vermiştir II. Yakup Bey, Timur'un üstünlüğünü kabul ederek onun adına para bastırmıştır. Kütahya, tekrar Yakup Çelebi'ye kalmıştır⁸¹.

1402 Ankara Savaşı'ndan⁸² sonra Osmanlı şehzadeleri arasındaki taht mücadelelerinde Yakup Çelebi (II. Yakup), kız kardeşi Devlet Hatun'un oğlu olan Çelebi Mehmet tarafını tutmuştur. Çelebi Mehmed tahta çıkmış ve 1414 yılında Karamanoğulları'nı mağlub etmişti. Yakup Çelebi de Osmanlı Devleti himayesinde topraklarına kavuşmuştu⁸³. Çelebi Mehmed'in 1421 yılında vefatı üzerine yerine oğlu

⁷⁷ Yaşar Yücel, **Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar II**, Ankara 1989, s. 141 – 142.

⁷⁸ Uzunçarşılı, **Kütahya Şehri...**, s. 54.

⁷⁹ Mustafa Kafalı, "Timur", **İ.A.**, C. XII/I, s.344. ; Yaşar Yücel, "Timur Tarihi Hakkında Araştırmalar II.", **Bellekten**, C. XLII, S. 166, (Ankara 1978), s.293 – 296. ;Yusuf Ziya Özer, "Timur'un Yaptığı İşlere Toptan Bir Bakış", **Bellekten**, C. IX, S. 36, (Ankara 1954), s.448.

⁸⁰ İsmail Aka, "Timurlular", **Türkler**, C.VIII. , s.519.

⁸¹ Timur, Ankara Savaşı galibiyeti sonrasında Ankara'dan hareketle altı aşamada Sivrihisar'ı geçti. Buradan da üç günde Gazi Seyyid'e gidip Karahisar'dan geçip Kütahya'ya indi. Yaz ayını burada geçiren Timur'un namına kendisi ya da Yakup Bey tarafından sikke bastırıldı. Timur, Kütahya'da iken etrafi yağmaladı ve zulüm yaptı. Timur, bu olaylar esnasında Emirzâde Muhammed'e Bursa'yı idare etme fırsatını verdi. (Gürsoy Solmaz, "Timur ve seferleri", **Türkler**, C.VIII. , s.550.)

⁸² Orta Çağ'ın en büyük meydan muharebesi, Timur ile Yıldırım Bayezid arasında Ankara'da Çubuk Ovası'nda vuku bulmuştur. Yıldırım, bu savaş sonunda yenildi ve esir düştü. Timur, Osmanlı taht şehri Bursa'yı işgal etti ve Anadolu Türkmen Beylikleri'ni eskisinden daha güçlü olarak canlandırdı.1402 – 1413 tarihleri arasına "Fetret Devri" , "Şehzadeler Kavgası" ya da "Fâsıla-i Saltanat" denilmektedir. Bu dönemde şehzadeler babaları Yıldırım'dan kalan mirasın sahibi olmak için mücadeleye tutuşmuşlardır. Osmanlı toprakları karışıklık içindedir. (İbrahim Kafesoğlu, Yılmaz Öztuna, **Türk Tarihi I.** , Ankara 1977–1978, s. 8. ; Necdet Öztürk, "Fetret Devri ve Osmanlı Hâkimiyetinin Yeniden Tesisi", **Genel Türk Tarihi**, C. V. , s.533.)

⁸³ Çelebi Mehmed'in Karamanoğulları üzerine yürürken hazırlamış olduğu ordunun içinde Germiyan, Menteşe, Aydın çerileri bulunmaktaydı.(Edirneli Oruç Beğ, **Oruç Beğ Tarihi**, Tarih Yok, s.73.)

II. Murad gemiřti⁸⁴. Yakup Çelebi, II. Murad'ın saltanatı eline almasından sonra kendisinin hiç erkek evladı olmadığı için memleketini kız kardeşi Devlet Hatun'un torunu olan II Murad.'a vasiyet etmiřti⁸⁵.

Yakup elebi'nin vefatından sonra Kütahya sancakbeyliğine Timurtaş paşazade Umur Bey'in oğlu Osman elebi gönderilmiş ve burası şehzade sancağı ve Anadolu eyaleti merkezi olmuřtur⁸⁶.

Görüldüğü üzere Osmanlı Devleti ile Germiyanogulları Beyliği arasındaki münasebet mücadele, evlilik ve Anadolu'daki birliği bozan Ankara Savaşı gibi olaylarla devam etmiş ve sonunda Osmanlı Devleti, Germiyan memleketini vasiyet yoluyla kendi topraklarına katmıştır.

⁸⁴ Paul Wittek, "Ankara Bozgunundan İstanbul'un Zaptına(1402 – 1455)", ev. Halil İncık, **Belleten**, C.VII, S. 62, (Ankara 1952) ,s.581.

⁸⁵ Uzunçarşılı, **a.g.m.** , s.769.

⁸⁶ Uzunçarşılı, **a.g.m.** , s.770.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İDARİ YAPI

3.1. OSMANLI DEVLETİ'NDE İDARİ YAPI

Bir uç beyliği olarak XIII. yüzyılın sonlarında tarih sahnesine çıkan Osmanlı Beyliği'nin kısa zamanda büyümesi ve karşısına çıkan Timur faciasından sonra tekrar toparlanıp güçlenmesi Osmanlı Devleti'nin teşkilatçı ruhundan kaynaklanmaktadır. Osmanlı Devleti fetih geleneğinin en önemli özelliklerinden biri, fethedilen yerlere hukuku temsilen bir kadının, idareyi temsilen de bir beyin (Subaşı) tayin edilmesidir. Bu uygulama taşra idaresinin temelini oluşturmaktadır. Orhan Gazi, I. Murad ve I. Bayezid zamanlarında yapılan fetih hareketleri ile Osmanlı Devleti hayli geniş sınırlara ulaşmış buna mukabil Osmanlı Devleti teşkilatlanmada hızlanmıştır. Yıldırım Bayezid ile başlayan teşkilatlanmacı devlet yapısı Fatih Sultan Mehmed ile en mükemmel seviyeye ulaşmıştır⁸⁷.

Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatı oluşum yönünden farklılıklar göstermektedir. Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatı alttan yukarıya doğru köy⁸⁸, nahiye⁸⁹, kaza⁹⁰,

⁸⁷ Mehmet İpşirli, "Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı", **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. I, İstanbul 1999, s. 221. Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarından itibaren Osmanlı Sultanları her idari birime iki amir tayin etmişlerdir. Bunlardan ilki askeri sınıftan olan ve sultanın yürütme yetkisini temsil eden beylerbeyi, diğeri ise sultanın hukuki yetkisini kullanan ve temsil eden, ilmiye sınıfından gelen kadı idi. Beylerbeyi, kadının hükmü olmaksızın ceza vermezdi, kadı da bulunduğu bölgede hiçbir kararını kendisi icra edemezdi. Eyalet idaresindeki bu güçler ayrımı Osmanlı Devleti'nin eyaletteki adil yönetimin ana düşüncesini ve temelini oluştururdu. (Halil İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300 – 1600)**, Çev. Ruşen Sezer, İstanbul 2003, s.108.)

⁸⁸ Osmanlı'da köy en küçük yerleşim birimidir. Ancak devletin her bölgesinde, aynı özelliklere sahip bir Osmanlı köyünden bahsetmek çok zordur. Çünkü geniş topraklara yayılmış bir imparatorluk olan Osmanlı çeşitli etnik ve kültürel gelenekleri içinde barındırır. Bunun yanında bir köy oluşturmak için belli bir yerde toplanıp oturan köylü ailelerin varlığı da yeterli değildir. Çünkü asıl belirleyici özellik tarım temeline dayalı bir üretim ünitesi oluşturulmasıdır. Bu sebeple "çiftlik" kelimesi köy kelimesiyle aynı anlamı karşılamaktadır. Ekonomik bir birim olabilmek içinde her köyün, reaya için yeterli miktarda tarım arazisi, hayvanlar için otağı, köyden uzak olmayan çayırı, bir harman yeri, bir çeşmesi ve mezarlığı olmalıydı. Herhangi bir yerleşimin köy olarak tanınlanması, iki unsurun varlığını da gerektiriyordu. Bu unsurlardan biri sultanın otoritesini ve çıkarlarını temsil eden sipahi, diğeri de ya köy halkı arasından seçilen ya da dışarıdan getirilen ancak her türlü maaşı köylü tarafından temin edilen kethüda veya imamdı. (Halil İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi**, C.I, İstanbul 2000, s.222–223. ; Halil Sahillioğlu, **Türkiye İktisat Tarihi**, İstanbul 1989, s.27.)

⁸⁹ Osmanlı Devleti'nde coğrafi ve idari manada küçük veya büyük bir çevreyi ve bölgeyi bazen de çok geniş bir mıntıkeyi ifade eden mülki taksimat birimidir. Bu kelime XV. Yüzyılda bir livanın belirli bir şehir, kasaba veya büyükçe yerleşimi olan bir yer ile bunlar etrafında yerleşim olan yerleri ihtiva etmektedir. (M. Tayyib Gökbilgin, "Nahiye" **İ.A.** , C.IX, s. 39.) Kaza, ticari ve kültürel manada bölgenin merkezi olmuş bir kasaba veya şehir ile onun civarında bulunan köylerin teşkil ettiği idari birimdir.(Mustafa Akdağ, **Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi**, C. II, İstanbul 1995, s.83.)Lugat manası olarak nahiye: Yan taraf, kenar, civar, çevre, küçük yer anlamına gelmektedir. (Ferit Devellioğlu, **Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Ankara 2001, s. 798.)

⁹⁰ Sancakların alt birimleri kazalardır. Kaza, tarihi süreç içerisinde şehir veya kasaba halinde gelişmiş, siyasi, iktisadi, kültürel, sosyal merkezler şeklini almış kalabalık nüfusları ile çevresindeki köylere doğal merkez olmuş idari teşkilattır.(Mustafa Akdağ, **Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi**, C. I, Ankara 1995, s. 320. ; Ünal, **a.g.e.** , s.233.)

sancak⁹¹ ve eyalet⁹² şeklinde teşkilatlanmıştır. Kendisine bağlı köylerle birlikte nahiyelerin birleşmesiyle kazalar meydana gelmiştir. Kazaların birleşmesinden sancaklar, sancakların birleşmesinden ise eyâletler oluşmuştur. Ancak Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yani teşkilatını oluşturmaya başladığı yıllarda eyalet, vilayet, liva, kaza ve nahiyeye tabirleri birbirinin yerine kullanılmıştır⁹³.

İdari teşkilatta en fazla öneme sahip birimler kaza ve sancaklardır. Kazalarda, yönetici sınıf olarak kadı, alaybeyi ve subaşı bulunurdu. Bunlardan kadılar askeri olmayan şer'i ve hukuki konulardan sorumluydular. Bu kişiler aynı zamanda kazanın iaşesinin⁹⁴ teminini, belediye, adliye işlerini, hükümet tarafından merkezden istenilen şeyleri temin ve tedariki ile de ilgilenmekteydiler. Subaşılar ise kazanın asayişini sağlamakla yükümlüydü. Kazaların birleşmesiyle oluşan sancaklar, sancakbeyi ismi verilen kişi tarafından kanun ve nizamlar çerçevesinde idare edilirdi⁹⁵.

Anlaşıldığı üzere Osmanlı Devleti kurulduğu tarihten beri idari yapıya önem vermiştir. Köy, nahiyeye, kaza, sancak, eyalet şeklinde yapılanmış, buraları yönetebilmek, idare edebilmek amacıyla kişiler görevlendirmiştir. Osmanlı Devleti merkezileşebildiği ölçüde güçlenmiştir. Buradan da anlaşılacağı gibi Osmanlı Devleti, geniş sınırlarını yaşayış standartlarına göre tasnif etmiş ve bu tasnif sonucunda her yere elini yetiştirebilmiştir

⁹¹ Sancak, Osmanlı Devlet teşkilatının temel idari birimi kabul edilmiştir. (İlber Ortaylı, **Türkiye İdare Tarihi**, Ankara 1979, s.184.)

⁹² Osmanlı Devleti idari teşkilatında sancakların birleşmesiyle eyaletler (Beylerbeyilik) oluşurdu. Eyaletler, beylerbeyi ya da mir-i miranlar (Emir-i Emiran) tarafından idare edilirdi. (Ünal, **a.g.e.** s. 219.)

⁹³ Yusuf Halaçoğlu, **XIV – XVII. Yüzyılda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, Ankara 1995, s.83. ; Yaşar Yücel, “Osmanlı İmparatorluğu'nda Desentralizasyon (Adem-i Merkeziyet) Dair Genel Gözlemler”, **Bellekten**, C. XXXVIII, S. 152, (Ankara 1974) s. 655.

⁹⁴ Ekonomik faaliyete ve bu faaliyetten doğan mal ve hizmetlere iki açıdan bakmak mümkündür. Mal ve hizmetleri pazarda satmak ve bunlardan kar elde etmek üzere satın alan veya bu malları üretenler açısından bakmak, bunların amacı kar elde etmektir. Üreticiler ekonomik faaliyetin kar boyutuyla alakadardır. Buna karşılık tüketicilerin amacı ise mal ve hizmetlerin mümkün olduğu kadar ucuz, kaliteli ve bol olmasıdır. Anlaşılacağı üzere, alıcı veya üreticiler mal ve hizmeti mümkün olduğunca ucuza mal etmek ve mümkün olduğu kadar pahalıya satarak kar elde etmek için uğraşırken, tüketici için durum tersinedir. Tüketici her zaman malın bol ve ucuz olmasını arzulamaktadır. Üreticiyi korkutan şey malın azalmasıdır; bu da çok mal satmakla gerçekleşen bir olaydır. Her ne kadar çok mal satmak çok kar elde etmek açısından olumlu gözükse de, çok mal satarak oluşan mal bolluğu fiyatları düşürebilir. Bu da üreticinin amacı olan karı düşürebilir. Yukarıda da açıklandığı şekilde iae ilkesi ekonomik faaliyete tüketici açısından bakan ilkedir. Buna göre ekonomik faaliyetin amacı insanların ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamaktır. Bunun için ise üretilen mal ve hizmetlerin mümkün olduğunca bol, kaliteli ve ucuz olması yani piyasada mal arzının mümkün olan en yüksek düzeyde tutulması ana amaçtır. (Mehmet Genç, **Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi**, İstanbul, 2002, s.45. ; Metin Eriş , “Osmanlı Devleti'nde İktisadi Anlayışın varlığı Üzerine”, **Yeni Türkiye**, S.32 (Mart-Nisan 2000, Ankara), s.114. ; Ahmet Tabakoğlu, “Osmanlı İktisadi Yapısının Ana Hatları”, **Yeni Türkiye**, S.32, Ankara 2000, s.17.)

⁹⁵ Yusuf Halaçoğlu, “Osmanlı Devlet Taşkilâtı”, **Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi**, C. XII, İstanbul 1993, s. 366 – 367.

3.2. SİMAV NAHİYESİ'NİN OSMANLI İDARİ YAPISINDAKİ YERİ

Osmanlı Devleti'nin Simav'a egemen olması, Germiyanogulları ile yapılan savaş, evlilik⁹⁶ ve Anadolu'daki birliği bozan Ankara Savaşı gibi olaylarla devam etmiş ve sonunda Osmanlı Devleti, Germiyan memleketini vasiyet yoluyla kendi topraklarına katmıştır⁹⁷.

Yakup Çelebi'nin vefatından sonra Kütahya sancakbeyliğine Timurtaş paşazade Umur Bey'in oğlu Osman Çelebi gönderilmiş ve burası şehzade sancağı ve Anadolu eyaleti merkezi olmuştur⁹⁸.

Simav 45 numaralı Tapu Tahrir Defterinde “*Nahiye-i Simav*” olarak kayıtlıdır⁹⁹. Nahiye tabiri coğrafi ve idari manada küçük veya büyük bir çevreyi ve bölgeyi bazen de çok geniş bir mıntıkayı ifade eden mülki taksimat birimidir¹⁰⁰.

Nahiye coğrafi şartların sınırladığı bölgedeki köylerin birleşmesiyle meydana gelmektedir¹⁰¹. 45 numaralı Tapu Tahrir Defterinde Simav Nahiyesi daha sonra “*Nefs-i Simav*” olarak devam etmektedir¹⁰². Nefs tabiri sözlük manasıyla; ruh, can, hayat anlamındadır¹⁰³. Ancak bu tabir diğer manasıyla da iç taraf anlamındadır¹⁰⁴.

Şöyle ki; Nefs-i Simav tabiri, Simav'ın içinde yaşayanlar, içinde olanlar anlamında kullanılmıştır.

Bayezid II. döneminde yapılan ve Simav Nahiyesi'ni de kapsayan bölgeyle alakalı ilk tahrir defteri olan 45 numaralı tapu tahrir defterinde¹⁰⁵ Nahiye-i Simav “*mahalle-i aşağı*”¹⁰⁶, “*mahalle-i yukarı*”¹⁰⁷ ve “*mahalle-i orta*”¹⁰⁸ olmak üzere üç

⁹⁶ İsmail Çiftçioğlu, “Germiyanogulları Dönemi Kütahya Medreseleri”, **D.P.Ü.S.B.D.** , S.15, (Ağustos 2006), s.162.

⁹⁷ Uzunçarşılı, **a.g.m.** , s.769.

⁹⁸ Uzunçarşılı, **a.g.m.** , s.770.

⁹⁹ BOA. , **TD.** nr. 45, s. 1.

¹⁰⁰ Gökbilgin, **a.g.m.** , s. 39.

¹⁰¹ Hasan Basri Karadeniz, “XVI. Yüzyıl Başlarında Ergani Sancağı'nda İdari Yapı” , **T.D.A.D.** , S.88, (Şubat 1994 Ankara), , s.102.

¹⁰² BOA. , **TD.** nr. 45, s. 1.

¹⁰³ Şemseddin Sami, **a.g.s.** , s. 1317.

¹⁰⁴ Devellioğlu, **a.g.s.** , s.818.

¹⁰⁵ Varlık, **a.g.m.** , s. 148.

¹⁰⁶ BOA. , **TD.** nr. 45, s. 1.

¹⁰⁷ BOA. , **TD.** nr. 45, s. 2.

¹⁰⁸ BOA. , **TD.** nr. 45, s. 3.

mahalleden¹⁰⁹ oluşmakta ve Simav Nahiyesi'ne bağlı 71 köy, 13 meza'a¹¹⁰ bulunmaktadır.

Diğer taraftan 45 numaralı tapu tahrir defterinde Simav Nahiyesi ile alakalı olan bölümün ilerleyen sayfelerinde “ *Nahiye-i Avdan Tabi-i Kaza-i Simav* ”¹¹¹ şeklinde kayıtlıdır.

Simav, daha sonraki tarihlerde yapılmış olan 49, 438 ve 47 numaralı tahrir defterlerinde de aynı şekilde “*Nahiye-i Simav*” olarak geçmektedir¹¹².

¹⁰⁹ Konaklanan yer manasına gelen kelime, daha sonraları daha da küçültülerek şehrin bir bölümü için kullanılmaya başlanmıştır. (J. H. Kramers, “Mahalle”, **İ.A.** , C.VII. , s.144.);Osmanlı Devleti şehir ve kasabasında mahalle, birbirini yakından tanıyan, birbirine karşı sorumlu ve sosyal dayanışma içinde bulunan şahıslardan oluşmuş bir topluluğun yaşadığı yerdir. Mahallede toplumu bir araya getiren merkez cami veya mesciddir.(H.Basri Karadeniz, “XIV. Yüzyılda Karye-i Nizib”, **T.D.A.D.** , S.105, (Aralık 1996), s.7.); Mahalle denilen birimin temsilcisi genellikle o mahallenin çekirdeğini oluşturan cami ve mescidin imamıdır.; Osmanlı şehrini oluşturan unsurlardan biri olan mahalle, şehrin temel idari, iktisadi ve sosyal birliği konumundadır.Osmanlı şehrinde temel yerleşim birimi genellikle bir dini yapının ya da bir pazarın etrafında gelişmiş, kendi gelenekleri ve yaşama tarzları aynı olan ve farklı cemaatleri içine alan unsurdur. (Özer Ergenç, “Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri”, **Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi**, Ankara 1980, s.103.) Mahalle sosyal ve fiziki bir birimdir.(Özer Ergenç, “Osmanlı Şehirlerindeki Yönetim Kurumlarının Niteliği Üzerine Bazı Düşünceler”, **VII. Türk Tarih Kongresi**, (Ankara 11 – 15 Ekim 1976), Ankara 1981, s.350.) Osmanlı şehrinde, sosyal ve fiziki bir birim olan mahallenin önemli bir rolü vardı. Mahalleler genellikle yaşayanların din ve milliyetlerine göre birbirinden ayrılırlardı. Ancak yer yer Müslüman ve Gayrimüslim karışık oturlan mahalleler de vardı. (Ziya Kazıcı, **Osmanlı'da Toplum Yapısı**, İstanbul, 2003 s. 90.)

¹¹⁰ Köylü kendi istemediği sürece asla toprağa bağlı değildir. Yani ne zaman isterse başka bir yere gidip yerleşebilmektedir.(Toktamış Ateş, **Osmanlı Toplumunun Siyasal Yapısı**, Ankara,1994,s.126) Bu kolaylık çiftçinin; çölleşme, toprağın verimliliğinin yitirmesi, devletin avarız sistemi içinde köylüye ağır vergiler koyması gibi nedenlerle çift-bozan durumuna düşüp köyünü terk etmesine neden olabilmekteydi. Ya da vakıfların köylüyü daha iyi koruması, köylünün vakıf köylere gitmesine sebep olabiliyordu.(Halil İnalçık, “Köy, Köylü ve İmparatorluk”, **Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi**, İstanbul, 1993, s.11.) Ayrıca kıtlık ve yaygın güvensizlik sonucu da köylülerin kitle halinde göçmesi de söz konusuydu. Buna en iyi örnek 1593–1610 yılları arasında Celali karışıklıkları sırasında yaşanan göçlerdir.(Halil İnalçık, “Çiftlik”, **DIY. İA**, C.VIII, s.314.) Bu durumlarda köylünün terk ettiği bu köyler tahrir defterine mezra adı ile kaydedilmekteydi. Mezra köylerin sayısı hiç de az olmadığı gibi birçok sancakta mezraların sayısı köy sayısı kadardır. Ancak mezralar yalnızca terk edilmiş köylerden ibaret değildir. Bir köy, nüfus artışı nedeniyle yakındaki ormanı ya da boz araziye tarıma açar ve burayı devletten mukataalı olarak kiralayabilirdi. Bu gibi topraklarda defterlere mezra adı altında kaydedilirdi. Toprağı bırakıp gitmeler kişisel olduğu zaman bu gibi topraklar hali çiftlikler adıyla anılmaktaydı.(İnalçık, “Köy, Köylü...”, s. 11–12.)

¹¹¹ BOA. , **TD.** nr. 45, s. 41.

¹¹² BOA. , **TD.** nr. 49, s.453. ; BOA. , **TD.** nr. 438, s.75. ; TK. KKA. , **TD.** , nr. 47, vr. 223-b.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
NÜFUS

4.1. NÜFUS

Osmanlı Devleti'nin demografi araştırmalarında 1830 tarihinden önceki dönemlerde en önemli veriler hâne rakamlarıdır. Bu rakamlara da tahrir kayıtlarından ulaşmaktayız. Zira Osmanlı Devleti'nin tahrir yapmadaki hedefi bir yerde ne kadar insanın yaşadığını tespit etmek değil o bölgede yaşayan vergi nüfusunu belirlemektir¹¹³.

Osmanlı Devleti, tahrir defterlerinde şehir ve köylerde oturan vergi nüfusu ile konar – göçer halkı hâne, mücerred ve bennâk olarak ifade etmiş, bunlardan hâne deyimi evli olanları, mücerred bekâr olanları, bennâk ise elinde yarım çiftten az miktarda toprak bulunan evli vergi nüfusunu göstermektedir. Defterlerde imâm, hâtib, şerif, a'mâ, pir-i fâni ve mecnûn gibi vergiden muaf sayılan fertler ve sipahi-zâdeler fert fet belirttikleri gibi, köylerde meskûn bulunan ve ayrıca konar – göçer olan unsurlar da ayrıca belirtilmiştir¹¹⁴.

Tahrir defterlerinde bir hânedeki kaç kişinin bulunduğu ve hânedeki fertlerin isimleri tek tek ifade edilmediği için, bu defterlerdeki bilgilere dayanarak bir yerin nüfusunu kesin olarak tesbit edebilmek mümkün değildir. Fakat gerçek nüfusu bulmak için bugün bazı metotlar uygulanmakta ve hâne sayısı muayyen bir katsayı ile çarpılmaktadır.¹¹⁵ Nüfus hesaplanırken araştırmacılar genellikle hâne birimini 5 kişi olarak kabul etmektedirler¹¹⁶.

¹¹³ Orhan Kılıç, **XVI. Yüzyılda Adilcevaz ve Ahlât (1534 – 1605)**, Ankara 1999, s.136.

¹¹⁴ Enver Çakar, **XVI. Yüzyılda Halep Sancağı (1516 – 1566)**, Elazığ, 2003, s.139.

¹¹⁵ Bu husus ile alakalı Ömer Lütfi Barkan bir hâneyi 5 kişi olarak kabul etmekle birlikte, ileri sürdüğü rakamın ilmi usullerle bulunmuş bir rakam olmadığını ve bu rakamın ilmi usullerle bulunmuş bir rakam olmadığını ve bu rakamın her bölgeye, içtimai zümreye ve ailenin meşguliyet tarzına göre değişebileceğini ifade etmiştir. Ömer Lütfi Barkan “ Tarihi Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi”. s.12.Barkan Hocanın teklif ettiği rakam (Hâne × 5)şeklinde olmasına rağmen bu formül çoğunlukla (Hane × 5 + mücerred) şeklinde formülize edilmiş ve kullanılmıştır. Bekâr olarak kaydedilenler zaten hâneye dâhil olduklarından bu durumda ortalama bir hâne 5 kişiden oluşmaktadır. (Nejat Öz, **XV – XVI. Yüzyılda Canik Sancağı**, Ankara 1999, s. 62.) Nejat Göyünç de Ömer Lütfi Barkan ile aynı formülü kullanmıştır.(Nejat Göyünç, “ Hâne Deyimi Hakkında”, **İÜFTD**, S. 32, İstanbul 1979, s.332.) Bazı çalışmalarda ise belirli bir katsayıyı işleme tabi tuttuktan sonra çıkan sonucu mufassal tahrir defterlerinde kaydedilmeyen askeri nüfusu eklemek yoluna gitmişler, bu nedenle toplam nüfusu bulmak için hâne sayısını 5 ile çarpmış, çıkan sonuca da % 15 askeri nüfusu ilave etmiştir.(Halime Doğru, **XV. Yüzyılda Eskişehir ve Sultanönü Sancağı**, İstanbul 1992, s.53.)

¹¹⁶ Hasan Basri Karadeniz, “XVI. Yüzyılın Başlarında Ergani Sancağı'nda Yerleşme ve Nüfus”, **T.D.A.D.** , S. 93. , (Aralık 1994), s.55.

4.2. SİMAV KASABASI'NİN MAHALLELERİ

4.2.1. Aşağı Mahalle

Simav Nahiyesi'ni oluşturan mahallelerden birisi olan aşağı mahalle 45 numaralı Tapu Defterine göre 56 hâne¹¹⁷ ve 9 mücerred¹¹⁸ bulunmaktadır (Tablo 4.1.). Ayrıca Aşağı mahallede 1 imâm (Ali veled-i İdris), 1 hatîb-i camiî (Hacı Hamza veled-i Mürid) ve 1 molla (Salih veled-i Yakub) meskûndur. 67 neferden oluşan mahalle¹¹⁹ Simav nahiyesinin mahalleleri arasında en az nefere sahip olan mahalledir.

4.2.2. Yukarı Mahalle

Simav Nahiyesi'ni oluşturan mahallelerden bir diğeri Simav nahiyesi'nin yukarı bölümünde yer alan Yukarı mahalledir. Bu mahallede 86 hâne ve 7 mücerred bulunmaktadır (Tablo 4.1.)¹²⁰. Yukarı mahallede 1 imâm (Haydar veled-i O), 3 Emir-i mahfil (Hacı veled-i Hacı Mustafa, Ali veled-i O, Yusuf veled-i Hacı İlyas) meskûndur. Emir-i mahfillerin başı olan kişi yani baş mahfil (Ser mahfil) Yusuf veled-i Hacı İlyas'tır. Yukarı mahalle, Simav Nahiyesi'nin en fazla nefere sahip olan mahallesidir.

¹¹⁷ Tahrir defterlerinde nüfus "avâriz hânesi" ve "hâne-i gayr-i ez avâriz" olarak ikiye ayrılmıştır. Avarız hâneleri vergilendirilebilir ya da fiilen vergilendirilmiş olan haneleri göstermektedir. (Halil Sahilliolu, "Avarız", **Dİ.Y. İ.A.**, C. IV., İstanbul 1991, s.108.); Buradaki hâne tabiri çift, nîm ve bennâkları ihtiva etmektedir. Vergi veren erkek nüfus için kullanılan "hâne" tabiri bir çatı altında yaşayan herkesi değil, bağımsız bir gelir kaynağına sahip evli çiftleri ifade etmektedir. Dolayısıyla baba evinde oturan, ama evli ve bağımsız bir gelir kaynağına sahip olan bir erkek evlat ayrı bir hâne demektir. (Halil İnalçık, "Osmanlılarda Raiyet Rûsûmu", **Bulleten**, C.XXIII, S. 92, (Ankara 1959), s.583.); Hâne tabiri bildiğimiz hâne karşılığı olmayıp vergi veren kişi, yani vergi verenin ta kendisidir buna "–per capital" denilebilir. (Kemal Çiçek, "Osmanlı Tahrir Defterlerinin Kullanımında Görülen Bazı Problemler ve Metod Arayışları", **T.D.A.D.**, S.97, (Ağustos 1995), s.108.)

¹¹⁸ Mücerred, yaşça balığ olmuş yani buluğa ermiş ve bir iş tutabilme gücüne erişmiş raiyet çocuklarıdır. Mücerredlik durumu umumi kanunnamelerde ve livâ kânunlarında çeşitli şekillerde tefsir ve izah edilmiştir. Raiyyetin erkek çocukları mücerred kabul edilmekle beraber, herhangi bir iş görebilir yaşa geldiği zaman "resm-i mücerret" e tabi olur. Bu mücerredlik yaşına gelmeyle resm vermeğe tabi tutulması bir kısım kanunnamelerde "Ve mücerred olanlar ki kisbe kâdir olalar resm-i mücerred diyü altışar akçe kayd olunub..." bu kanunda mücerredlik mükellefiyeti içine girilmesini iş yapabilir yaş ve güce erişmekle tarif edilmektedir. Başka bir kânunnameye göre mücerred, yaşça bâli olmuş babasının yanında ve işinde çalışıp kâr sağlayan kişiye mücerred denilmektedir. Başka bir kanunnamede ise bir işte çalışabilecek yaşa gelmiş ve güce sahip mücerred eğer babasının yanında çalışmaktaysa bunlardan mücerredlik vergisi alınmamaktadır. (Hüseyin Özdeğer, "XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep'in Sosyal ve Ekonomik Durumu", **T.D.A.D.**, S.16, (Şubat 1992), s.93.); Kendi işiyle meşgul, genelde 20 yaşında ve bekâr kişilere mücerred denir. (H.Basri Karadeniz, "XVI. Yüzyılda Rumkale", **Bulleten**, C. LXII, S.234, (Ağustos 1998), s.435.)

¹¹⁹ BOA., **TD.** nr. 45, s. 1.

¹²⁰ BOA., **TD.**, nr. 45, s.3.

Ayrıca bu mahallede 1 muhassıl (Mahmud birader-i O), 2 muarraf (“?” veled-i O, “?” veled-i O), 1 müderris (Hızır bali veled-i Hacı Halil), 1 kethûda (Halil veled-i Emir), 1 divâne (Mustafa birader-i O), 1 gaib (Yusuf veled-i Resûl) ve 1 İmâm-ı asfiyâ (Mevlâna Bâyezid veled-i Hızır) bulunmaktadır. Bu mahallenin imamı Haydar veled-i O, Demirci köyünde meskûndur¹²¹.

4.2.3. Orta Mahalle

Simav Nahiyesi’nde yukarı ve aşağı mahallelerin arasında bulunan Orta mahallede 62 hane ve 4 mücerred bulunmaktadır (Tablo 4.1.). Bu mahallede ayrıca 1 imâm (Lütfî veled-i Abdullah), 2 müezzin (Hamza veled-i Hacı İvaz, Hacı Yusuf veled-i Hacı Yakub), 1 emir-i mahfil (Elvan birader-i diğer) bulunmaktadır. Nefer miktarı 70 olan mahalle¹²², Simav Nahiyesi’ndeki mahalleler arasında adı gibi orta sıradadır.

Tablo 4.1. Simav Kasabası’nda Hâne ve Mücerred Sayısı

MAHALLE	Hâne	Mücerred
Aşağı Mahalle	56	9
Yukarı Mahalle	86	7
Orta Mahalle	62	4
TOPLAM	204	20

4.3. SİMAV KASABASI’NIN TAHMİNİ NÜFUSU

Belirtmiş olduğumuz üzere hâne sayısını 5 ile çarpıp mücerretleri eklediğimiz vakit bölgenin tahmini nüfusuna ulaşabiliriz. Buna göre Simav Nahiyesi’nin 45 numaralı tapu defterinde üç mahalleden oluştuğunu belirtmiştik, bu mahalleler aşağı, yukarı ve orta mahallelerdir¹²³. Mahallelerin hâne ve mücerred sayıları göz önüne alındığı takdirde Simav Nahiyesi’nin tahmini nüfusu şu şekildedir.

¹²¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.2.

¹²² BOA. , TD. , nr. 45, s.3.

¹²³ BOA. , TD. , nr.45, s. 1 – 3.

Aşağı mahalle 56 hâne ve 9 mücerredten oluşmaktadır¹²⁴. (hâne \times 5 + mücerred) formülü ile $56 \times 5 + 9 = 289$ kişilik nüfusa sahiptir.

Yukarı mahallede 86 hâne ve 7 mücerred mevcuttur¹²⁵. Bu kayıtlar göz önüne alındığı takdirde Yukarı mahalle $86 \times 5 + 7 = 437$ kişilik nüfusa sahiptir.

Orta mahalle ise 62 hâne ve 4 mücerredten oluşmaktadır¹²⁶. Böylece mezkûr mahallenin $62 \times 5 + 4 = 314$ kişilik nüfusu vardır (Tablo 4.2.).

Tablo 4.2. Simav Kasabası'nın Tahmini Nüfusu

MAHALLE	Hâne	Mücerred	NÜFUS (H \times 5 + M = N)
Aşağı Mahalle	56	9	289
Yukarı Mahalle	86	7	437
Orta Mahalle	62	4	314
TOPLAM	204	20	1040
H: Hâne	M: Mücerred	N: Nüfus	

Buradan anlaşılacağı üzere bu nüfuslar yaklaşık, tahmini nüfuslardır. Yukarıda açıklamış olduğumuz gibi nüfus bulmada kullanılan formül farazi bir formüldür. Hânedeki yaşayan insan sayısının 5 kişi olduğu farz edilmiştir. Bu nüfus çıkarımları sonucunda Simav Kasabası'nda bulunan üç mahallede toplam nüfus 1040 ($289 + 437 + 314 = 1040$) kişidir. Yukarı mahalle, Simav'ın diğer mahalleleri arasında en fazla nüfusa sahip olan mahalledir. Aşağı mahalle en az ve Orta mahalle ise nüfus bakımından orta sıradadır.

Simav Nahiyesi'nin merkezinde hububat üretimi mevcuttur. Burçak, buğday, yulaf ve arpa üretimi vardır. Ayrıca ceviz, meşe ağaçları da mevcuttur. Merkez Simav'da bir de sabunhâne bulunmaktadır.¹²⁷ Mahalleler arasında Yukarı mahalle nüfus daha fazladır (Tablo 4.3.).

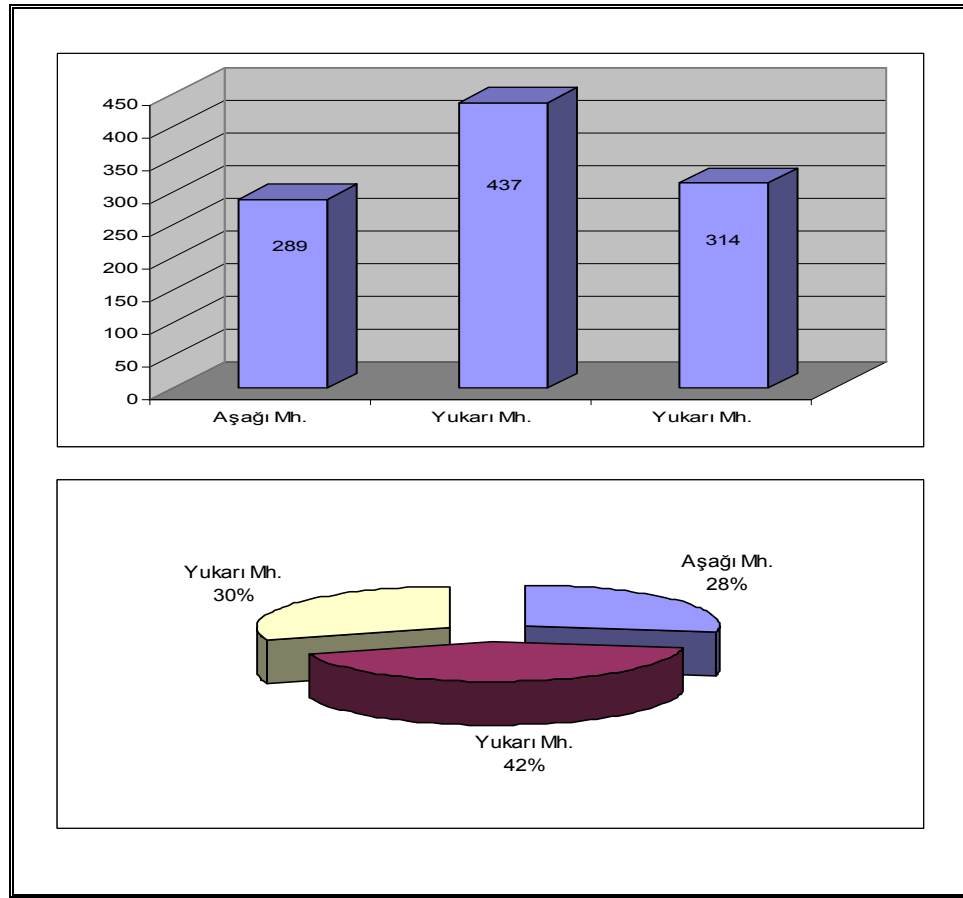
¹²⁴ BOA. , TD. , nr.45, s. 1.

¹²⁵ BOA. , TD. , nr.45, s. 3.

¹²⁶ BOA. , TD. , nr.45, s. 3.

¹²⁷ BOA. , TD. , nr.45, s. 4.

Tablo 4.3. Simav Kasabası'nda Nüfus Dağılımı



4.4. SİMAV NAHİYESİ'NDE KÖY NÜFUSU

Osmanlı'da köy kır iskân birimlerinden ziraatla uğraşılan ve toprak mahsulleri yetiştirilen küçük ölçekli yerleşim birimidir¹²⁸. Ancak devletin her bölgesinde, aynı özelliklere sahip bir Osmanlı köyünden bahsetmek çok zordur. Çünkü geniş topraklara yayılmış bir imparatorluk olan Osmanlı çeşitli etnik ve kültürel gelenekleri içinde barındırır. Bunun yanında bir köy oluşturmak için belli bir yerde toplanıp oturan köylü ailelerin varlığı da yeterli değildir. Çünkü asıl belirleyici özellik tarım temeline dayalı bir üretim ünitesi oluşturulmasıdır. Bu sebeple “çiftlik” kelimesi köy kelimesiyle aynı anlamı karşılamaktadır¹²⁹.

¹²⁸ Hasan Basri Karadeniz, “XVI. Yüzyılın Başlarında Ergani Sancağı'nda Yerleşme ve Nüfus”, **T.D.A.D.**, S. 93, (Aralık 1994 Ankara), s.58.

¹²⁹ İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik...**, s. 222.

Ekonomik bir birim olabilmek içinde her köyün, reaya için yeterli miktarda tarım arazisi, hayvanlar için otlığı, köyden uzak olmayan çayırı, bir harman yeri, bir çeşmesi ve mezarlığı olmalıydı. Herhangi bir yerleşimin köy olarak tanımlanması, iki unsurun varlığını da gerektiriyordu. Bu unsurlardan biri sultanın otoritesini ve çıkarlarını temsil eden sipahi, diğeri de ya köy halkı arasından seçilen ya da dışarıdan getirilen ancak her türlü maaşı köylü tarafından temin edilen kethüda veya imamdı¹³⁰.

Bu durum tamamı Hıristiyan olan köylerde de aynıydı. Yalnızca imam yerine papaz bulunurdu. Yine bu köylerin kethüdası da kendi içinden seçilen bir kişi olurdu. Tarım ve hayvancılıkla uğraşan köy halkı olan Türk ve Hıristiyan halk ister ayrı köyde isterse birlikte yaşasınlar, birbirleriyle çok iyi geçinirlerdi. Zaten devlet kanunları da köyde oturan hiçbir sınıf ya da zümreye arazi sahibi olma hakkı tanımadığından, Müslüman, Hıristiyan bütün köylüler devletin reayası ve padişahın içinde bulunduğu herhangi bir devlet görevlisinin raiyeti durumundaydılar. Yani tüm köy halkı örfi ve şer'i kanunlar karşısında eşitlerdi¹³¹.

Köylerin sınırlarının belirlenmesi, köyün gelirini toplayan kişi tarafından tam olarak bilinmesi açısından çok önemliydi. Çünkü bu konu çoğu zaman dirlik sahipleri arasında ya da komşu köyler veya hükümet temsilcileri arasında sık sık anlaşmazlıklara yol açabiliyordu. Çünkü her dirlik sahibi yalnızca kendi üzerine yazılmış köyün gelirini toplayabiliyordu. Sınırlar kadı tarafından belirlenirdi¹³².

Osmanlı Devletinin muhtelif bölgelerinde köylerin büyüklüğünü, nüfusunu, yerleşim şartları, kültür, politik-askeri faktörlerin etkilediği çeşitli köy tipleri bulunmaktaydı. Bütün ülke çapında geçerli olan standart bir köy tipinden bahsetmek elbette imkânsızdır. Ancak en azından imparatorluğun çekirdek bölgesi olan Anadolu ve Rumeli'de Osmanlı toprak ve vergi kanunlarının etkisinde özel bir karakter kazanmış olan bir köy tipinden bahsedilebilmektedir¹³³.

Çalışmamızın kaynağını oluşturan 45 numaralı tapu tahrir defterinde Simav Nahiyesi'ne tabi 71 köy bulunmaktadır¹³⁴. Bu köylerde mükellef sayısı 1598 hâne ve 269 mücerreddir. Bu sayılar dikkate alındığında Simav Nahiyesi'ne tabi köylerdeki tahmini nüfus 8259 kişidir (Tablo 4.4.).

¹³⁰ İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik...**, s. 223.

¹³¹ Akdağ, **a.g.e.**, s.36.

¹³² İnalçık, **a.g.e.**, s.223 – 224.

¹³³ Abdullah Saydam, **Osmanlı Medeniyeti Tarihi**, Trabzon 1999, s.133.

¹³⁴ BOA., **TD.**, nr.45, s. 1 – 60.

Tablo 4.4. Simav Nahiyesi'nde Köy Nüfusu

Simav'a Tabi Köyler	Hâne	Mücerred	Nüfus
	1598	269	8259
$(H \times 5) + M = N$ [H : Hâne M : Mücerred N : Nüfus]			

Simav Nahiyesine tabi köylerde, koşullara göre nüfus farklılıklar göstermektedir. Anlaşılacağı üzere bu farklılıklar yetiştirilen ürünler, köyün konumu, köyde bulunan değirmen gibi faktörler nüfus yoğunluğunun oluşması bakımından önemlidir.

Şöyle ki; değirmen faktörü, yaşamını tarımla idame ettiren reaya için önemlidir, çünkü hububat üretiminin una dönüşmesi gerekmektedir. Bu yüzden un üretimine kolay ulaşabilmek amacıyla değirmenin olduğu yerlerde yani su kaynağına yakın olan yerlerde nüfus diğer köylere nazaran fazladır.

Simav Nahiyesi'nin köylerinde nüfus dağılımı, köy nüfus ortalamasına göre çok farklılıklar göstermektedir. Tahmini köy nüfusu 8259 dur. Simav Nahiyesi'nde 71 köyün nüfus ortalaması ise yaklaşık 116 kişidir.

Köylerin nüfus ortalamasına bakıldığında 33 köy ortalamanın üstünde, 38 köy ise nüfus ortalamasının altındadır. Bu da göstermektedir ki Simav Nahiyesi'ndeki köylerin % 46 'sı nüfus ortalamasının altındadır. Köylerin % 54 'ü ise toplam köy nüfus ortalamasının üstündedir.(Tablo 4.5.).

Görüldüğü gibi Simav Nahiyesi'nin köyleri nüfus ortalaması bakımından ortalamanın altındakiler ve ortalamanın üstündekiler ayrımında hemen hemen eşitlik göstermektedir.

Simav Nahiyesi'nin, köyleri arasında nüfus yoğunluğu bakımından en az olan yer, Karye-i Yenice'dir¹³⁵. Yenice köyünde tahmini nüfus 5 kişidir.(Tablo 4.9.)

Bu köyde 1 hâne bulunmaktadır. Bu köy Şeyhlû Hâcî Mustafa tarafından vâkf edilmiştir. Bu asıl defterde yazılmaktadır. Sultan Murad'ın ve padişahın (II. Bayezid) hükmü bulunmaktadır. Bundan dolayıdır ki burası vakıf olarak tapuya kayıt olmuştur. Ancak vâkfedenden kişi vefât ettiği için burası timara verilmiştir. Bu yer 18 dönümlük

¹³⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.56.

bağdır. Bu köhne defterde de bu şekilde kayd olunmaktadır. Şimdi ise mezkûr yer timar olarak kaydedilmiştir¹³⁶.

Tablo 4.5. Simav Nahiyesi'nin Köylerinin Nüfus Ortalaması

Toplam Köy Sayısı	71	<p style="text-align: center;">71 Köy</p>
Toplam Köy Nüfusu	8259	
Köylerin Nüfus Ortalaması	116	
Ortalamanın Altındaki Köy	33	
Ortalamanın Üstündeki Köy	38	

Diğer taraftan nüfus yoğunluğu bakımından en fazla olan yer ise Karye-i Geçerler'dir¹³⁷. Geçerler köyünde 99 hâne ve 16 mücerred bulunmaktadır¹³⁸. Köyün tahmini nüfusu ise 511 kişidir

Simav Nahiyesi'nde 71 köy bulunmaktadır. Bu köylerden 15' inin nüfusu 51 – 100 kişi arasındadır. Bu sayı da Simav Nahiyesi'ndeki köylerin nüfus bakımından en fazla oranını oluşturmaktadır. Nüfus yoğunluğu 0 – 150 arasında yığılma göstermiş ve 52 köyün nüfusu 150 kişi ve altında olan nüfusa sahiptir. Diğer taraftan 17 köy nüfusu ise 151 – 350 kişi arasındadır. Simav Nahiyesi'nde 351 – 500 kişi arasında nüfusa sahip köy bulunmamaktadır. Nahiyenin köyleri arasında 2 köyün nüfusu diğerlerine göre çok fazladır. Bu köyler tahmini 501 nüfuslu Karye-i Efirlü¹³⁹ ve tahmini 511 nüfusa sahip Karye-i Geçerler¹⁴⁰ dir (Tablo 4.6.).

Simav Nahiyesi'ndeki köylerin nüfusları düzenli dağılım göstermemektedir. Bunun nedeni de tahminlerimize köylerde bulunan toprak miktarlarından kaynaklanmaktadır. Görüldüğü gibi 51 – 100 kişilik nüfus arasındaki köy miktarı % 22' lik oranla ön sıradadır. Daha sonra da % 20' lik oranla 101 – 150 kişilik köyler gömlektedir. Köylerin % 74' ü nüfusu 150 kişinin altındaki köyleri oluştururken % 26' sı 150 kişinin üstündeki köyleri oluşturmaktadır (Tablo 4.6.).

¹³⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.56.

¹³⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.44.

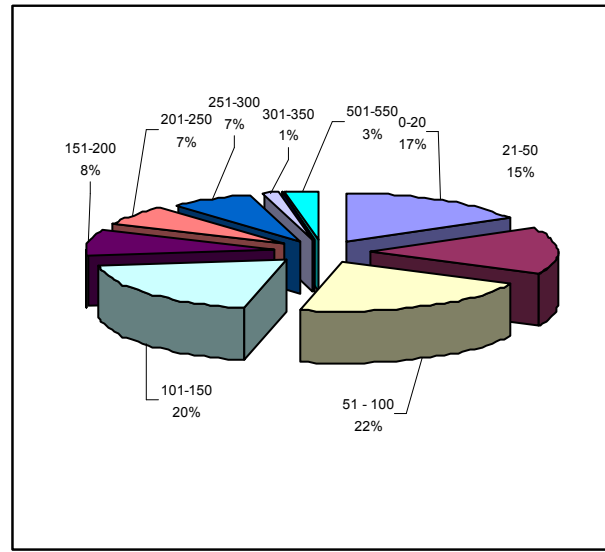
¹³⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.45.

¹³⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.20.

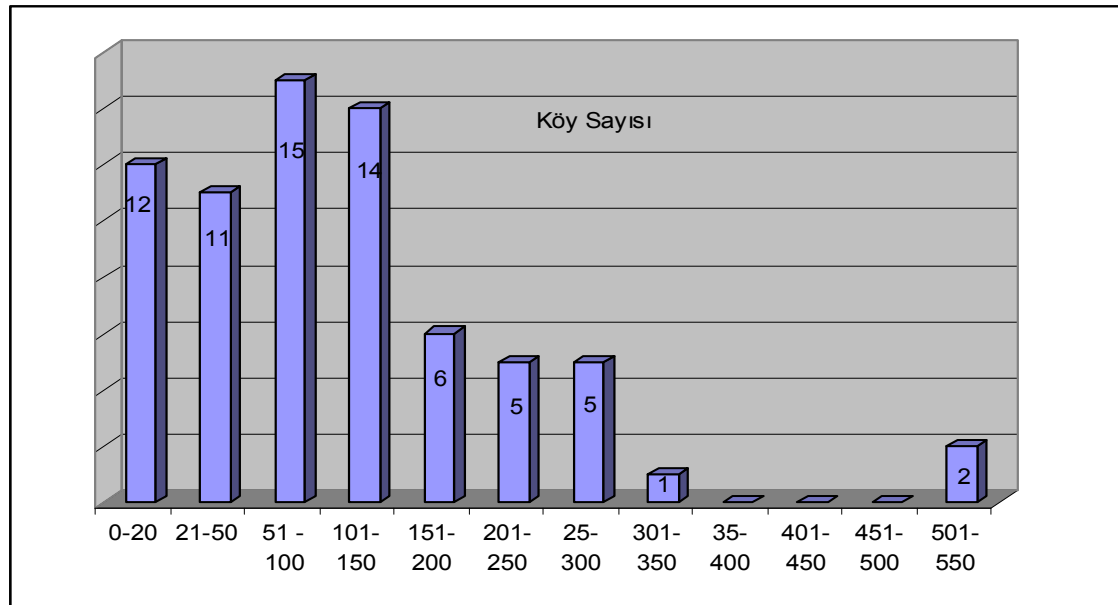
¹⁴⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.44.

Tablo 4.6. Simav Nahiyesi'nde Nüfus Aralıklarına Göre Köy Sayısı

Nüfus Aralığı	Köy Sayısı
0 – 20	12
21 – 50	11
51 – 100	15
101 – 150	14
151 – 200	6
201 – 250	5
251 – 300	5
301 – 350	1
351 – 400	--
401 – 450	--
451 – 500	--
501 – 550	2



(--) aralıklarda nüfus bulunmamaktadır.



4.5. SİMAV NAHİYESİ'NİN GENEL NÜFUSU

Bölgeyle alakalı ilk tahrir defteri olan 45 numaralı tapu tahrir defterine göre Simav Nahiyesi'nin merkez (Tablo 4.2.) ve köy nüfusuyla (Tablo 4.5.) beraber toplam 1802 hâne ve 289 mücerred bulunmaktadır.

Bu veriler değerlendirildiğinde Simav Nahiyesi'nin tahmini toplam nüfusu 9299 kişidir. Simav Nahiyesi'nin geneline baktığımız zaman tahmini nüfus 9299 kişi olduğu

görülmekte ve bu nüfusun % 89 'u köylerde meskûn bulunmakta, % 11 'i ise Simav Kasabası'nda aşağı, yukarı ve orta mahallede ikamet etmektedirler. (Tablo 4.7.)

Tablo 4.7. Simav Nahiyesi'nin Genel Nüfusu

Simav Nahiyesi	Hâne	Mücerred	Nüfus
Merkez (Mahalleler)	204	20	1040
Köyler	1598	269	8259
TOPLAM	1802	289	9299

The pie chart illustrates the population distribution of Simav Nahiyesi. The 'Köy' (village) segment, colored in a dark purple, represents 89% of the total population. The 'Merkez' (center) segment, colored in a light blue, represents 11% of the total population. The chart is a 3D pie chart with a slight gap between the two segments.

Simav Nahiyesi'ndeki Köy nüfusu, nahiyenin toplam nüfusun % 89 'unu, Simav'ın merkezinde bulunan nüfus ise toplam nüfusun % 11 'ini oluşturmaktadır (Tablo 4.7.). Simav merkez nüfusu yaklaşık 9 köyün nüfus ortalamasına eşittir. Görüldüğü üzere Simav Nahiyesi'ndeki nüfusun büyük bir bölümü köylerde meskûndur (Tablo 4.9.).

Yukarıda ifade ettiğimiz nüfus bilgilerinin yanı sıra Karye-i Yağmurviranı¹⁴¹, Karye-i Hasanlar ve Karye-i Teklif (Tekilif)¹⁴², Karye-i Akçakilise ve Karye-i Adatarla¹⁴³ da nüfus bulunmamaktadır. 45 numaralı tahrir defterinde köylerden

¹⁴¹ BOA. , TD. , nr.45, s.37.

¹⁴² BOA. , TD. , nr.45, s.52.

¹⁴³ BOA. , TD. , nr.45, s.53.

Yağmurviranı, Karavadi'ye tabii bir timardır¹⁴⁴. Karye-i Hasanlar ve Karye-i Teklif (Teklif), Avdan'a tabiidir ve hariçten ekilmektedir¹⁴⁵. Karye-i Akçakilise ve Karye-i Adatarla'nın defter-i köhne¹⁴⁶, de kayıtlı olduğu yazılmaktadır¹⁴⁷.

Tablo 4.8. Simav Nahiyesi'nde Muafklar¹⁴⁸

İmâm	35	Mutâk	13
Hatib	2	Gâib	4
Mahfil	5	Şey-i fâni	1
Muhassıl	5	Kayyım	2
Divâne	2	Kötürüm	2
Molla	1	Meçhûl	1
Mu'arrif	3	Ağma	1
Müderriş	1	Hâfız	2
Kethüdâ	1	Sipahizâde	1
Müezzin	3		
TOPLAM			85

Simav Nahiyesi'nde nüfus görüldüğü üzere farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıkların sebebi tasarruf edilecek toprak miktarıdır.

Simav Nahiyesi'nde 35 adet imâm bulunmaktadır(Tablo 4.8.). Bu imâmlardan 4 tanesi Simav Kasabası'nda mahalle-i aşağı, mahalle-i yukarû ve mahalle-i orta'da meskündür. Diğer 31 imâm ise 31 köyde bulunmaktadır. Bu da göstermektedir ki 40 köyde imâm kaydı bulunmamaktadır. İmâm sayısı Karye-i Ayvazlı¹⁴⁹ da 3 kişi olarak kayıtlıdır ve en fazla imâm nüfusuna sahip olan köydür (Bkz.Ek- 5) .

¹⁴⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.37.

¹⁴⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.52.

¹⁴⁶ Defter-i Köhne hakkında daha geniş bilgi için Bkz. I.Bölüm, Osmanlı Tahrir Sistemleri ve Tahrir Defterleri

¹⁴⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.53.

¹⁴⁸ Simav Nahiyesi'ndeki muaf kişilerin isimleri için Bkz. Ek – 5.

¹⁴⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.18.

Tablo 4.9. Simav Nahiyesi'ne Bağlı Köyler ve Nüfusları

Sr.	Simav Nahiyesi'ne Bağlı Köyler	Hâne	Mücerred	Nüfus
1.	Karye-i Osum ¹⁵⁰	51	5	260
2.	Karye-i Gökceler ¹⁵¹	31	3	158
3.	Karye-i Semer ¹⁵²	27	3	138
4.	Karye-i Talgan ¹⁵³	34	6	176
5.	Karye-i Kuruöyük ¹⁵⁴	8	5	45
6.	Karye-i Söğüd ¹⁵⁵	11	2	57
7.	Karye-i Alakilise ¹⁵⁶	32	6	166
8.	Karye-i Karacaviran ¹⁵⁷	19	1	96
9.	Karye-i Yenice ¹⁵⁸	14	4	74
10.	Karye-i Yenice ¹⁵⁹	37	4	189
11.	Karye-i Saruçam ¹⁶⁰	15	3	78
12.	Karye-i Örü ¹⁶¹	23	6	121
13.	Karye-i Çavdır ¹⁶²	28	7	147
14.	Karye-i Derbend ¹⁶³	4	--	20
15.	Karye-i Degirmenci ¹⁶⁴	20	3	103
16.	Karye-i Çay ¹⁶⁵	44	10	230
17.	Karye-i Kayaludere ¹⁶⁶	13	3	68
18.	Karye-i Balık ¹⁶⁷	23	1	116

¹⁵⁰ BOA. , TD. , nr. 45, s.4.¹⁵¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.5¹⁵² BOA. , TD. , nr.45, s.6.¹⁵³ BOA. , TD. , nr.45, s.7.¹⁵⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.8.¹⁵⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.8.¹⁵⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.9.¹⁵⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.10.¹⁵⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.10.¹⁵⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.11.¹⁶⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.11.¹⁶¹ BOA. , TD. , nr.45, s.13.¹⁶² BOA. , TD. , nr.45, s.14.¹⁶³ BOA. , TD. , nr.45, s.14.¹⁶⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.15.¹⁶⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.16.¹⁶⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.17.¹⁶⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.17.

19.	Karye-i Ayvazlu ¹⁶⁸	39	8	203
20.	Karye-i İshaklar ¹⁶⁹	26	3	133
21.	Karye-i Efirlü ¹⁷⁰	96	21	501
22.	Karye-i Yavi ¹⁷¹	49	5	250
23.	Karye-i Başibüyük ¹⁷²	15	1	76
24.	Karye-i Darucı ¹⁷³	28	4	144
25.	Karye-i İnanşa ¹⁷⁴	57	2	287
26.	Karye-i Dere ¹⁷⁵	8	6	46
27.	Karye-i Kozluca ¹⁷⁶	2	1	11
28.	Karye-i Demircü ¹⁷⁷	26	2	132
29.	Karye-i Kadimler ¹⁷⁸	2	--	10
30.	Karye-i Küçükâyı ¹⁷⁹	3	--	15
31.	Karye-i Kaya ¹⁸⁰	50	12	262
32.	Karye-i Degirmen ¹⁸¹	26	8	138
33.	Karye-i Geremani ¹⁸²	3	1	16
34.	Karye-i Çatak ¹⁸³	7	2	37
35.	Karye-i Kestel ¹⁸⁴	9	1	46
36.	Karye-i Alınvirân ¹⁸⁵	19	1	96
37.	Karye-i Döne (Dönek) ¹⁸⁶	5	2	27
38.	Karye-i Korucular ¹⁸⁷	9	3	48

¹⁶⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.18.

¹⁶⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.19.

¹⁷⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.20.

¹⁷¹ BOA. , TD. , nr.45, s.22.

¹⁷² BOA. , TD. , nr.45, s.23.

¹⁷³ BOA. , TD. , nr.45, s.24.

¹⁷⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.25.

¹⁷⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.27.

¹⁷⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.27.

¹⁷⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.28.

¹⁷⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.28.

¹⁷⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.29.

¹⁸⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.30.

¹⁸¹ BOA. , TD. , nr.45, s.31.

¹⁸² BOA. , TD. , nr.45, s.32.

¹⁸³ BOA. , TD. , nr.45, s.32.

¹⁸⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.33.

¹⁸⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.34.

¹⁸⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.35.

¹⁸⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.35.

39.	Karye-i Öreke ¹⁸⁸	24	2	122
40.	Karye-i Yağmurvirâni ¹⁸⁹	--	--	--
41.	Karye-i Akçasaz ¹⁹⁰	29	1	146
42.	Karye-i İpek ¹⁹¹	9	--	45
43.	Karye-i Dorum ¹⁹²	24	4	124
44.	Karye-i Çonkyar ¹⁹³	46	4	234
45.	Karye-i Göçtaş ¹⁹⁴	48	12	252
46.	Karye-i Küçükler ¹⁹⁵	29	8	153
47.	Karye-i Kuraşa ¹⁹⁶	20	3	103
48.	Karye-i Geçerler ¹⁹⁷	99	16	511
49.	Karye-i Bazâr ¹⁹⁸	7	1	36
50.	Karye-i Viranlu ¹⁹⁹	25	4	129
51.	Karye-i Kaymas ²⁰⁰	49	4	249
52.	Karye-i Bekmeşlü ²⁰¹	30	11	161
53.	Karye-i Visal ²⁰²	2	2	12
54.	Karye-i Bayramvirani ²⁰³	11	3	98
55.	Karye-i Madır ²⁰⁴	51	6	261
56.	Karye-i Kımık ²⁰⁵	19	3	98
57.	Karye-i Hasanlar ve Teklif (Tekilif) ²⁰⁶	--	--	--
58.	Karye-i Akçakilise ve Karye-i Adatarla ²⁰⁷	--	--	--

¹⁸⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.36.

¹⁸⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.37.

¹⁹⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.37.

¹⁹¹ BOA. , TD. , nr.45, s.38.

¹⁹² BOA. , TD. , nr.45, s.39.

¹⁹³ BOA. , TD. , nr.45, s.41.

¹⁹⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.42.

¹⁹⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.43.

¹⁹⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.43.

¹⁹⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.44.

¹⁹⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.46.

¹⁹⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.47.

²⁰⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.48.

²⁰¹ BOA. , TD. , nr.45, s.49.

²⁰² BOA. , TD. , nr.45, s.50.

²⁰³ BOA. , TD. , nr.45, s.50.

²⁰⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.51.

²⁰⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.52.

²⁰⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.52.

²⁰⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.53.

59.	Karye-i Yapak ²⁰⁸	7	2	27
60.	Karye-i Ayağbüyük ²⁰⁹	64	8	328
61.	Karye-i Avşar ²¹⁰	11	--	55
62.	Karye-i Ötmeşeler ²¹¹	10	2	52
63.	Karye-i Akgeniz ²¹²	2	--	10
64.	Karye-i Yenice ²¹³	1	--	5
65.	Karye-i Moğaltaöyüğü (?) ²¹⁴	6	1	31
66.	Karye-i İkibaşlı ²¹⁵	8	--	40
67.	Karye-i Bakar ve Kımık ²¹⁶	10	1	51
68.	Karye-i Nasih ²¹⁷	14	2	72
69.	Karye-i Kuşu ²¹⁸	14	2	72
70.	Karye-i Oruç ²¹⁹	13	8	73
71.	Karye-i Ayvalu ²²⁰	3	2	17
	TOPLAM	1598	269	8259

²⁰⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.53.

²⁰⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.54.

²¹⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.55.

²¹¹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.56.

²¹² BOA. , **TD.** , nr.45, s.56.

²¹³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.56.

²¹⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.57.

²¹⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.57.

²¹⁶ BOA. , **TD.** , nr.45, s.58.

²¹⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s.59.

²¹⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.59.

²¹⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.60.

²²⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.60.

BEŞİNCİ BÖLÜM
İKTİSADİ DURUM

5.1. OSMANLI DEVLETİ'NDE TOPRAK İDARESİ

Ekonomik faaliyet genel olarak, insanlar tarafından çeşitli tüketim malları üretilmesi ve bunların çeşitli tüketiciye dağıtım hizmetlerinin görülmesi şeklinde tanımlanabilir. Bir toplumun ekonomik bünyesi ve faaliyetleri, başlıca üç ana kesime ayrılır. Bunlar; tarım, sanayi ve ticarettir. Osmanlı Devleti'nde sanayi ve ticari faaliyetler şehirde yapılırken, tarım ve hayvancılık faaliyetleri ise kırsal kesimde toplanmıştır²²¹.

Osmanlı Devleti'nde arazi üç şekilde tasarruf edilmektedir. Bunlar; mülk, vakıf ve miri araziler idi. Mülk arazi, mülkiyeti şahıslara ait olan arazidir. Vakıf arazi toprağın tasarrufu ve gelirlerinden faydalanma vakfedilen maksada ait olan topraktır. Miri arazi ise mülkiyeti devlete ait olan topraklardır²²².

Devlet, miri toprakları belli hizmetler ve mükellefiyetler karşılığında gelirin büyüklüğüne göre has, ze'âmet ve timar olarak tevcih ederdi²²³. Osmanlı Devleti'nde bir yer fetih ya da ilhâk edildiği zaman, devlet hemen oraya bir tahrir memuru yollayarak bölgeyi tahrir ediyordu²²⁴. Devlet mülkiyetini kendi elinde bulundurduğu bu toprakların tasarruf hakkını belirli bir bedel karşılığında şahıslara devretmekteydi. Bu devir işleminde devlet ile reaya arasındaki bağlantıyı sağlayan ise sahib-i arz denilen ve devleti temsil eden merkezi idarenin memuru olma sıfatıyla sipahiydi²²⁵. Sahib-i arz denilen timar (dirlik) sahibi kendisine hizmet karşılığı verilen dirliğe kayd-ı hayat şartıyla veya mülk olarak sahip değildir²²⁶.

Osmanlı Devleti'nde arazi tahriri olarak adlandırılan bu işlem sonunda miri topraklar çiftlik adı verilen ve her biri müstakil bir köylü işletmesine yetecek büyüklükte olan parçalara bölünürdü. Çiftlikler onları işletebilecek durumda olan çiftçilere tapu bedeli denilen kira karşılığında verilirdi. Böylece toprağın tasarrufu bir nevi kira sözleşmesi ile onu işleyecek köylüye bırakılmıştır²²⁷. Ancak, köylü, tasarruf ettiği toprağın bir kısmını üç seneye kadar uzayabilen dinlendirme süresinin dışında boş

²²¹ Ömer Lütfi Barkan, "Türk-İslam Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu'nda Aldığı Şekiller, İmparatorluk Devrinde Toprak Mülk ve Vakıfların Hususiyeti", **Türkiye'de Toprak Meselesi**, C.I. , İstanbul 1980, s. 249.

²²² Mehmet Ali Ünal, **XVI. Yüzyılda Harput Sancağı**, Ankara 1989, s. 89.

²²³ Ömer Lütfi Barkan, "Timar", **İ.A.** , C. XII. , s. 314 – 315.

²²⁴ Barkan, **Osmanlı Devleti'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi...** , s. 192 – 193. ; (Bkz. I.Bölüm)

²²⁵ Halil Cin, **Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması**, İstanbul 1985, s.59.

²²⁶ Zekeriya Bülbül, **Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi**, Ankara 2000, s. 183.

²²⁷ Karadeniz, "XIV. Yüzyılda Karye-i Nizip", s. 88.

birakırsa ya da toprağı terk edip başka bir yere göçerse bu toprak köylünün elinden alınırdı. Eğer boş bırakma süresi üç yıldan az ise devlet bu süre içinde mahsulün öşrünü alamamaktan gelen zarara karşı bu köylüden çift bozan vergisi almaktaydı²²⁸.

Geleneksel tarımın temeli olan emek birimi, evlenmiş çoluk çocuk sahibi erkek köylünün simgelediğı köylü ailesi yani reayadır. Koca, aile ekonomisinin yani bu işletmenin, son söz sahibi ve örgütleyicisidir. Devlet vergi mükellefi olarak onu tanımaktadır²²⁹. Osmanlı devletinde arazi tahrirleri ile reaya deftere kaydedilir ve belli bir sipahinin üzerine yazılırdı. Reaya = Köylü = Çiftçi de kendi üzerine kaydedilen toprağı işlemek ve belirlenen vergiyi sipahiye vermekle sorumluydu. Raiyyet bu yolla toprağı bağlanmıştır.

Ancak bu toprağı bağıllık Avrupa'daki feodalite düzeninden farklıdır. Derebeylikte toprağı bağı serf asla toprağını terk edemez, terk ederse nerede olursa olsun bulunup eski yerine getirilir ve toprakla birlikte alınıp satılabilirlerdi. Osmanlı reayası da bulunduğu toprağı terk edemezdi ama toprağı terk etmesinin üzerinden on yıl geçmişse toprağı bağıllığı sona erer ve tahrir defterinden adı silinirdi. Ayrıca çift bozan vergisi denilen bir vergi ödemek zorunda kalırdı.

Osmanlı devletinde köylünün toprağı terk etme yasağı, devletin kendisini koruma kaygısından kaynaklanmaktaydı. Çünkü reayadan alacağı çeşitli vergileri tahsil edememesi durumunda büyük bir gelir kaybı söz konusu olurdu. Osmanlı köylüsü için alınıp satılma ve köle statüsü asla kabul edilemez. Çünkü Osmanlı'da köylü tamamıyla hürdür²³⁰.

Ayrıca Osmanlı iktisadi hayatının temelini oluşturan ziraatin durmaması için de köylünün zalimlerden korunması gerekmektedir. Çünkü zulme maruz kalan halk hazineye yardım edemeyeceğinden hazine boş kalırdı²³¹.

Görüldüğü gibi Osmanlı devleti temel prensip olarak adaletle hükmetme ve reayayı korumayı benimsemiş, taşra teşkilatına atadığı beylerbeyi sancakbeyi, subaşı, kadı, defterdar gibi yürütme ve yargı gücünün temsilcileri aracılığıyla da reayayı denetim altında tutmuştur. Ancak bir yandan da aynı görevlilerin görevlerini kötüye

²²⁸ Bahaeddin Yediyıldız, "Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış", **Genel Türk Tarihi**, C.VI, Ankara 2002, s. 322. ; Barkan "Çiftlik", s. 789. ; Akdağ, **a.g.e.**, C. II, s. 194.

²²⁹ İnalçık, "Köy, Köylü...", s. 2.

²³⁰ Gül Akyılmaz, "Osmanlı Devletinde Reaya Kavramı ve Devlet-Reaya İlişkileri", **Osmanlı**, C.IV, Ankara 1999, s. 42. ; Suraiya Faroqi, "İktisat Tarihi (1500-1600)", **Doğuştan Yükseliş Osmanlı Tarihi**, C.I, İstanbul 2005, s. 229.

²³¹ Zeki Arslantürk, **Naima'ya Göre XVII. Yüzyıl Osmanlı Toplum Yapısı**, İstanbul, 1997, s.70.

kullanmalarını ve halka zulmetmelerini engelleyecek karşılıklı kontrol mekanizmaları kurmuştur²³².

Osmanlı Devleti'nde köylünün tasarruf ettiği topraklar çift²³³, nim-çift²³⁴, bennâk²³⁵ ve yoksul ya da bekâr köylüler mücerred, caba veya kara şeklinde bölümlere ayrılmıştır²³⁶.

Demek oluyor ki, Osmanlı Devleti toprağa önem vermiş ve onu işleyecek kişileri toprağın durumuna göre değil, kişinin durumuna göre seçmiştir. Böylece herkese toprak verebilmiş ve herkesin üretime katılmasını sağlamıştır. Bu durum da Osmanlı Devleti'nde zirai üretimin devamlılığını ve kaliteli olmasını sağlamıştır.

5.2. SİMAV NAHİYESİ'NDE TOPRAK TASARRUFU

Simav Nahiyesi, belirtmiş olduğumuz gibi aşağı, yukarı ve orta mahalleden oluşmaktadır. Burada da 45 numaralı tapu tahrir defterine göre toprak tasarrufu yukarıda bahsettiğimiz üzere çift, nîm, bennâk ve mücerred şeklindedir.

Konumuz olan deftere kayıtlı Aşağı mahallede 5 çift, 7 bennâk ve 9 mücerred²³⁷, Yukarû mahallede 8 çift, 3 nim, 8 bennâk ve 7 mücerred²³⁸, Orta mahallede 3 çift, 4 nim, 1 bennâk ve 4 mücerred²³⁹ bulunmaktadır.

Simav Nahiyesi'nin mahallelerinde toplam 16 çift, 7 nîm, 16 bennâk ve 20 mücerred bulunmaktadır. (Tablo 5.1.)

²³² Akyılmaz, **a.g.m.**, s. 51.

²³³ Bir çiftçi ailesinin işleyebileceği araziye çiftlik denilmekteydi.(İnalcık, “Osmanlılarda Raiyyet Rûsûmu”, s. 582.) çiftliklerinin büyüklüğü köylünün bir çift öküzle işleyebileceği kadar alanı kapsamaktaydı. Bu büyüklükteki işletmeye çiftlik, bunun yarısı kadar ki toprağa ise öküzlük adı verilirdi. Halk arasında bu şekilde tanımlanan çiftlik, resmi kayıtlardaki tarifinde arazinin yerine ve ürünü yetiştirme kabiliyetine göre ala (60–80 dönüm), evsat (80–100 dönüm) ve edna (100–150 dönüm) olarak sınırlandırılmıştır. (Ömer Lütfi Barkan, “Çiftlik”, **Türkiye’de Toprak Meselesi**, C.I. , s. 789 – 790.)

²³⁴ Bir şahsın işlediği toprak, çiftin yarısı kadar olduğu takdirde o toprak parçasına nim-çift yani yarım çift denilmektedir. (Karadeniz, “XIV. Yüzyılda Karye-i Nizip”, s. 88.)

²³⁵ Toprağı az olan ya da hiç olmayan evli köylüler. Feridun Emecen, “Çift Resmi”, **Dİ.Y. İA.** , C.VIII, İstanbul 1993, s.310.

²³⁶ İnalcık, “ Osmanlılarda Raiyyet Rûsûmu”, s. 582. ; Emecen, “Çift Resmi”, 310.

²³⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s. 1.

²³⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s. 3.

²³⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s. 3.

Tablo 5.1. Simav Kasabası'nda Toprak Tasarrufu

Simav'ın Mahalleleri	Çift	Nîm	Bennâk	Mücerred
Aşağı Mahalle ²⁴⁰	5	--	7	9
Yukarû Mahalle ²⁴¹	8	3	8	7
Orta Mahalle ²⁴²	3	4	1	4
TOPLAM	16	7	16	20

Bar chart showing the total number of land units for each type: Çift (16), Nîm (7), Bennak (16), and Mücerred (20).

3D pie chart showing the percentage distribution of land units: Mücerred (34%), Çift (27%), Bennak (27%), and Nîm (12%).

Nahiyenin merkezinde toprak tasarrufu % 27 çift, % 12 nîm, % 27 bennâk ve % 34 mücerred şeklindedir. Çift ve bennâk miktarı birbirine eşit ve merkezde mücerred miktarı fazladır. Mücerred sayısı yalnızca yukarı mahallede diğer toprak türlerine göre azdır. (Tablo 5.1.).

Simav Nahiyesi'ne tabi 71 köy bulunmaktadır. Köylerdeki toprak tasarrufu nîm, çift, mücerred ve bennak şeklindedir (Bkz. Ek-6). Köylerde, zirai alan miktarı, nüfus yoğunluğu, doğal koşullar farklı olduğundan dolayı toprak tasarrufları çeşitlilik göstermektedir.

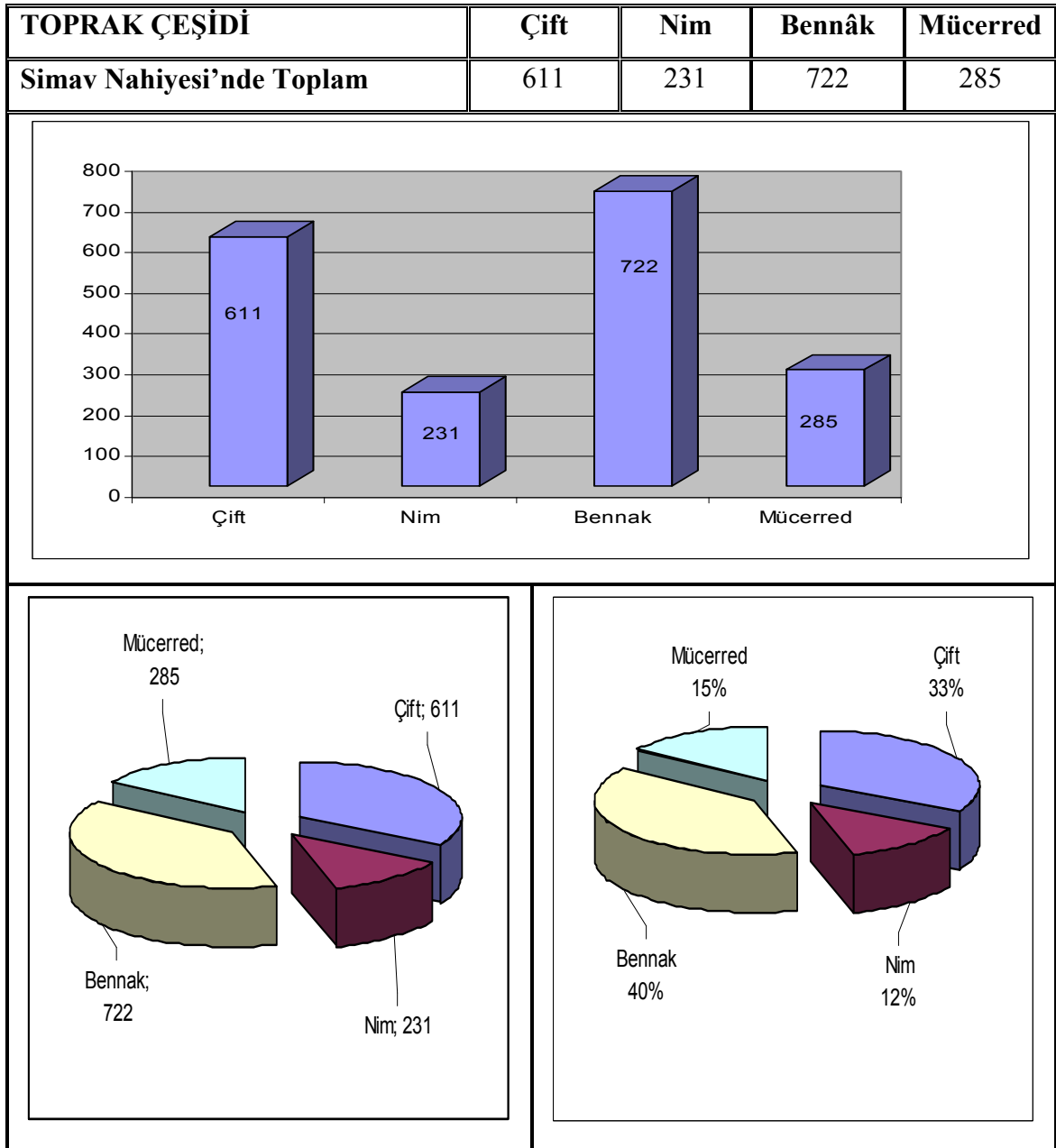
Simav Nahiyesi'nde toplam 611 çift, 231 nîm, 722 bennâk ve 285 mücerred bulunmaktadır. Simav Nahiyesi genelinde bennâk toprak fazladır (Tablo 5.2.)

²⁴⁰ BOA. , TD. , nr.45, s. 1.

²⁴¹ BOA. , TD. , nr.45, s. 3.

²⁴² BOA. , TD. , nr.45, s. 3.

Tablo 5.2. Simav Nahiyesi'nde Toprak Tasarrufu



Görüldüğü üzere, Simav Nahiyesi'nde toprak tasarrufunu % 40 'lık oran ile en fazla bennâk oluşturmaktadır. Daha sonra % 33 çift, % 15 mücerred ve % 12 nîm gelmektedir (Tablo 5.2.).

Çift, bir çiftçi ailesinin işleyebileceği araziye çiftlik denilmekteydi²⁴³. Çiftliklerinin büyüklüğü köylünün bir çift öküzle işleyebileceği kadar alanı

²⁴³ İnalçık, "Osmanlılarda Raiyyet Rûsûmu", s. 582.

kapsamaktaydı. Bu büyüklükteki işletmeye çiftlik, bunun yarısı kadar ki toprağa ise öküzlük adı verilirdi. Halk arasında bu şekilde tanımlanan çiftlik, resmi kayıtlardaki tarifinde arazinin yerine ve ürünü yetiştirme kabiliyetine göre ala (60–80 dönüm), evsât (80–100 dönüm) ve edna (100–150 dönüm) olarak sınırlandırılmıştır²⁴⁴. Karye-i Geçerler²⁴⁵, Simav Nahiyesi’nde 35 çift ile çift miktarı en fazla olan köydür.

Nîm, yarım anlamındadır. Çift belirttiğimiz gibi bir ailenin işleyebileceği araziye denilmektedir. Nîm ise çiftin yarısı kadardır²⁴⁶. Karye-i Geçerler²⁴⁷, 35 nîm ile en fazla nîm toprağa sahip olan köydür.

Bennâk, nîm-çiftten az yeri olan evli reayaya (köylü) denmektedir²⁴⁸. Bennâk miktarının fazla olması bölgede nüfus yoğunluğunun fazla olması ya da ziraat alanlarının az olmasından kaynaklanmaktadır. Bennâk miktarı Simav Nahiyesi’nin köyleri arasında Karye-i Efirlü²⁴⁹ ve Karye-i Ayağbüyük²⁵⁰ de 41 kişidir.

Mücerred, Kendi işinde olan genç ve bekâr kişilere denilmektedir. Genellikle bunlar ya toprak işçisi ya da başkasının arazisini kiralarak gelir elde eden kimselerdir²⁵¹. Karye-i Efirlü²⁵², 21 mücerred miktarıyla en fazla mücerred olan köydür.

Nüfus bölümünde de belirtmiş olduğumuz gibi Karye-i Geçerler²⁵³ nüfusuna paralel olarak toprak tasarrufu bakımından en fazla olan köydür. Geçerler Köyü’nde 35 çift, 35 nîm, 38 bennâk ve 16 mücerred bulunmaktadır. 99 hâne ve 116 neferden²⁵⁴ oluşan Geçerler Köyü, Simav Nahiyesi’nin nüfus yoğunluğu ve toprak tasarrufu bakımından en fazla olan köyüdür (Bkz. Ek-6.).

Genel olarak Simav Nahiyesi’nde çift, nîm, bennâk ve mücerred şeklinde toprak tasarrufu yapılmakta ve bennâk miktarı bölgede fazlalık göstermektedir.

²⁴⁴ Ömer Lütfi Barkan, “Çiftlik”, s. 789 – 790.

²⁴⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.44.

²⁴⁶ Ömer Lütfi Barkan, “Çiftlik”, s. 789 – 790.

²⁴⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.44.

²⁴⁸ Karadeniz, “XIV. Yüzyılda Karye-i Nizip”, s. 89.

²⁴⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.20.

²⁵⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.54.

²⁵¹ İnalçık, “Osmanlılarda Raiyyet Rüsûmu”, s. 582. ; Karadeniz, “XIV. Yüzyılda Karye-i Nizip”, s. 89.

²⁵² BOA. , TD. , nr.45, s.20.

²⁵³ BOA. , TD. , nr.45, s.44.

²⁵⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.45.

5.3. SİMAV NAHİYESİ'NDE ZİRAİ ÜRETİM

XV. ve XVI. asır Osmanlı Devleti'ndeki herhangi bir bölgeyi ayrıntılı bir şekilde incelemek, nüfus ve sosyo - ekonomik yapıya ilişkin araştırma yapmak isteyen bir tarihçinin müracaat edeceği en önemli kaynaklar şüphesiz Tahrir defterleridir²⁵⁵.

Tahrir defterleri ayrıntılı bir nüfus sayımı olduğu kadar, toprağın tasarruf sistemi ile kullanılış tarzlarına ve tarımsal ürünlerin nevi ve miktarlarına ait bir zirai sayım da sayılabilir²⁵⁶.

Çalışmamızın kaynağını oluşturan 45 numaralı tapu tahrir defterinden elde ettiğimiz bilgilere göre Simav Nahiyesi'nde hububat, meyve, sebze üretiminin yapılmaktadır.

5.3.1. Hububat Üretimi

Hububat üretimi tahrir defterinde ölçü olarak müdd²⁵⁷ ve kile²⁵⁸ biçiminde ve sonra üretilen ürünün kıymeti yani değeri belirtilmiştir. Her köyün üretmiş olduğu ürünler belirtmiş olduğumuz gibi miktarları ile ve değerleri ile belirtilmiş ve hâsılları hesaplanarak yazılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde köylü toprağın daimi ve irsi bir kiracısı durumunda olduğu için her sene mahsulden, devlete belirli bir oranda hisse vermek durumundaydı. Bu verilen hisse ise öşür olarak toplanmaktaydı²⁵⁹. Bu hisse miktarı Osmanlı Devleti'nin sosyal devlet anlayışı gereği her yerde aynı oranda uygulanmamıştır.

²⁵⁵ Mehmet Öz, "Tahrir Defterlerini Osmanlı Tarihi Araştırmalarında Kullanılması Hakkında Bazı Düşünceler", **V.D.**, S. XXII, (Ankara 1991), s.429.

²⁵⁶ Barkan- Meriçli, **Hüdavendigâr Livası...**, s.3.Tahrir defterleri sadece askerilere tahsis edilmiş kaynaklar için bir kütük ve referans kaynağı değildi. Aynı zamanda bir toprak ve nüfus defteriydi. Şöyle ki bu defterlerde bir sonraki tahrir kadar arazinin kişilerin ve grupların toplumsal konumu ile vergi yükümlülükleri belirleniyordu. (Ahmet Güneş, "Osmanlı Tahrir Defterleri ve Bunların Tahrir Yazıcılığında Kullanımı Hakkında Bazı Düşünceler", **T.D.A.D.**, S. 150, (Ankara Haziran 2004), s. 2.)

²⁵⁷ 1 müdd = 20 kile, buğdayda 513,12 kg., arpada yaklaşık 445 kg. gelmekte ya da 666,4 litrelik bir hacim ölçüsüne eşittir. (Walther Hinz, **İslam'da Ölçü Sistemleri**, Çev.: Acar Sevim, İstanbul 1990, s.58.)

²⁵⁸ 1 kile = 20 okka yani 25, 656 kg. bu miktar arpada yaklaşık 22,25 kg şeklindedir. (Hinz, **a.g.e.**, s.51. ; Halil İnalçık, "Osmanlı metrolojisine Giriş", Terc. Eşref Bengi Özbilen, **T.D.A.D.**, S. 73, (Ankara Ocak, 1980), s. 32.)

²⁵⁹ Ömer Lütfi Barkan, "Öşür", **İ.A.**, C. IX, s. 485.

Tasarruf edilen toprağın verimliliği, konumu, sulama imkânı gibi etkenlerden dolayı bu hisse miktarı değişiklikler göstermektedir²⁶⁰. Bu öşür miktar Kütahya livasında Kanunnamesi'nde²⁶¹ sekizde bir olarak kaydedilmiştir²⁶² (Bkz. Ek-1-2).

Tablo 5.3. Simav Nahiyesi'nde Hûbubat Üretimi

HUBUBAT	Kile	Kg.
Hınta (Buğday)	12070	309668
Şa'ir (Arpa)	9130	203143
Alef (Yulaf)	857	19068
Burçak	437	9723
Nahud	319	8184
Mercüme	140	3115

Bayezid II. döneminde yapılan ve bölge ile alakalı ilk tahrir defteri olan 45 numaralı tapu tahrir defterine göre Simav Nahiyesi'nde üretim genelde hububat ürünlerine dayanmaktadır. Hububat üretimi buğday (hınta), arpa (şa'ir), Yulaf (alef), burçak, nohud, mercimek üretimi yapılmakta, bunların içinde en fazla buğday üretilmektedir (Tablo 5.3.).

Simav Nahiyesi'nde hınta (Buğday) bütün köylerde bulunan bir üründür. Buğdayın ekmek yapımında kullanılması ve saplarının hayvan yemi olarak kullanılması da buğday üretiminin her köyde yapılmasının bir sebebidir. Hınta üretimi Simav Nahiyesi'nde 12070 kile / 309668 kg. dır. Görüldüğü üzere Simav Nahiyesi'nde yaklaşık olarak 301 ton buğday üretimi yapılmaktadır (Tablo 5.3.). Buğday'ın kile²⁶³ fiyatı 5 akça dır. Buğday üretiminin en fazla yapıldığı köy Karye-i İnanşa²⁶⁴ dır. İnanşa köyünde 26 müdd, 2 kile yani 522 kile buğday üretilmekte ve kıymeti 2610 akçadır²⁶⁵. İnanşa Karyesi'nin tahmini nüfusu 287 kişidir (Tablo 4.9.). Bu karyenin toprak tasarrufuna baktığımız zaman 21 çift, 2 nîm, 26 bennâk ve 2 mücerred

²⁶⁰ Karadeniz, "Karye-i Nizip", s. 89.

²⁶¹ BOA. , TD. , nr. 438, s. 11 – 12.

²⁶² Ömer Lütfi Barkan, **Kanunlar**, C. I. , İstanbul 2000, s. 24.

²⁶³ Bkz. 184. dipnot.

²⁶⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.25.

²⁶⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.26.

bulunmakta²⁶⁶ ve Simav Nahiyesi'nin köyleri içinde toprak tasarrufu bakımından iyi durumdadır (Bkz. Ek-6).

Arpa (Şa'ir) üretimi buğday gibi Simav Nahiyesi'nin bütün köylerinde mevcuttur. Simav Nahiyesi'nde 9130 kile / 203143 kg. arpa üretimi yapılmaktadır. Nahiyede senelik toplam 203 ton arpa (şa'ir) üretilmektedir (Tablo 5.3.). Arpanın kile fiyatı 3 akçadır.

Simav Nahiyesi'nde yulaf (alef) üretimi 857 kile / 19068 kg. dır. Alef üretimi Simav Nahiyesi'nde fazla yapılmamaktadır. Nahiyenin 19 köyünde alef yetiştirilmektedir. Alef hayvan yemi olarak da kullanıldığından ihtiyaç oranında üretilmektedir. Alef'in kile fiyatı 3 akçadır.

Simav Nahiyesi'nde diğer hububat ürünlerine nazaran daha az miktarda burçak, nohud ve mercimek üretimi de yapılmaktadır. Burçak üretimi 437 kile / 9723 kg dır. Burçak en fazla 320 kile Simav merkez de üretilmektedir. Nohud üretimi 319 kile / 8184 kg. olarak kayıtlıdır. Kaynağımız olan 45 numaralı tapu tahrir defterinde aynı anda iki mercimek kayıtlıdır²⁶⁷. Aynı köyde mercüme ve merdüme olarak kayıtlı olan hububat üretimi toplam 140 kile / 3115 kg. dır. Bu da muhtemelen mercimeğin çeşidinden yani kırmızı veya yeşil olmasından kaynaklanmaktadır.

Nahiyede bakla üretimi az miktarda yapılmakta ve genelde mercüme ile birlikte kaydedilmektedir. Toplam bakla miktarı 11 kiledir. Baklanın öşrü 2 akçadır. Nahiyede çavdar, susam ve çeltik üretimi bazı köylerde yapılmakta ve kile miktarları az sayıdadır. Çavdar üretimi 15 kile, susam 15 kile ve çeltik üretimi 210 kiledir. Çeltik bitkisinin özelliğinden dolayı aynı ekim alanına devamlı çeltik ekilmez bu yüzden belirli sene aralıklarıyla çeltik ekilen topraklara bakla ekimi yapılmaktadır²⁶⁸.

5.3.2. Bağcılık, Sebze ve Meyve Üretimi

Simav Nahiyesi'ndeki köylerin genelinde olmamak üzere çeşitli ürünler üretilmektedir (Tablo 5.4.). Tahrir kayıtlarında bağ ve bahçe vergileri "öşr-i bağ ve bahçe" olarak geçtiğinden dolayı bunların miktarlarını tespit edemedik. Ancak 3 köyde

²⁶⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.26.

²⁶⁷ Karye-i Kaya. BOA. , TD. , nr.45, s.30.

²⁶⁸ Üç yılda bir ekilen yer değiştirilir imiş. BOA. , TD. , nr.45, s.37.

öşr-i bağ ve bağçe, 8 köyde de sadece öşr-i bağçe kaydı bulunmaktadır. Üç köyde bulunan öşr-i bağ ve bağçe vergisi toplamı 244 akçadır.

Nahiyede ceviz üretimi de yapılmaktadır. Ceviz tahrir defterinde bazen “öşr-i ceviz” bazen de “öşr-i girdgân” olarak yazılmıştır.²⁶⁹ 21 köyde ceviz yetiştiriciliği yapılmaktadır. Defter kayıtlarında bazı ürünler birlikte kaydedildiği için miktarları ve vergileri hakkında tam bilgiler verilememektedir.

Bu kayıtlardan biri de bostan ve piyaz (soğan) dır.Defterde öşr-i bostan ve piyaz öşr-i bağçe ve piyaz şeklinde kayıtlı olduklarından dolayı sadece ne kadar köyde yetiştirildiği hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. Bostan bulunduğu kayıtlı olan köy sayısı 52 dir. Bu köylerden karye-i Kınık²⁶⁹ öşr-i bostan ve saz olarak kayıtlıdır. Karye-i Demircü²⁷⁰ de ise öşr-i bostan ve piyâz olarak kayıt olunmuştur. Keten, Simav Nahiyesi'nin yarısından fazla köyde üretimi yapılmaktadır.⁴⁷ köyde “öşr-i kettân” olarak kayıtlıdır. Ketenden alınan vergi kaydı toplam 4869 akçadır.

Bölgenin en önemli ürünlerinden biri de defnedir. Defne üretimi 46 köyde yapılmaktadır. Defne üretimi 3580 kile / 79655 kg. dır.Yaklaşık 9 ton üretimi yapılan defnenin vergisi 10740 akça ve kile fiyatı 3 akçadır.Defne 46 köy arasında en fazla Karye-i İpek²⁷¹'de üretilmektedir.Defnenin bölge için önemi ise bölgede bulunan sabunhâneden kaynaklanmaktadır.Sabunhânedey²⁷² işlenmek üzere bu kadar yaygın bir biçimde defne ekimi yapılmakta ve gelir elde edilmektedir.

Simav Nahiyesi'nde ayrıca belirli köylerde az miktarda yetiştirilen ürünler de vardır (Tablo 5.4.). Bunlar; emrûd (armut), lahana, âlû (erik), sumak, kendir, kiras (kiraz), badem, finduk (findık) ve penbe (pamuk) dur.

Emrûd (armut), Karye-i Yenice²⁷³, Karye-i Çavdır²⁷⁴, Karye-i Derbend²⁷⁵, Karye-i Çonkyar²⁷⁶, Karye-i Bazâr²⁷⁷, Karye-i Viranlı²⁷⁸, Karye-i Visâl²⁷⁹ olmak üzere 7 köyde yetiştirilmektedir. Armutun vergisi 349 akçadır.

²⁶⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.52.

²⁷⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.28.

²⁷¹ BOA. , TD. , nr.45, s.38.

²⁷² Sabunhâne hakkındaki bilgi Küçük İşletmeler başlığı altında verilmiştir.

²⁷³ BOA. , TD. , nr.45, s.11.

²⁷⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.14.

²⁷⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.15.

²⁷⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.41.

²⁷⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.46.

²⁷⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.47.

²⁷⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.50.

Tablo 5.4. Simav Nahiyesi'nde Yetiştirilen Ürünler

Hinta (Buğday)	Bostan
Şa'ir (Arpa)	Kettân (Keten)
Alef (Yulaf)	Emrûd (Armut)
Burçak	Lahana
Nohud	Âlû (Erik)
Mercümek (Mercimek)	Sumak
Defne	Kendir
Bakla	Kiras (Kiraz)
Çeltik	Badem
Girdgân (Ceviz)	Finduk (Fındık)
Piyaz (Soğan)	Penbe (Pamuk)

Lahana, sadece Karye-i Darucî²⁸⁰, da yetiştirilmekte ve vergisi 15 akçadır²⁸¹. Âlû (erik), Karye-i İnanşa²⁸², da yetiştirilmekte ve 7 akça vergisi vardır. Sumak, Karye-i Alınviran²⁸³, da yetiştirilmekte ve 12 akça vergisi vardır. Kendir²⁸⁴, karye-i Bazâr²⁸⁵, da yetiştirilmekte vergisi 3 akçadır. Karye-i Bayramvirânî²⁸⁶, nda ise kiras (kiraz) ve finduk (findık) yetiştirilmektedir. Kirazın vergisi 90, findığın vergisi ise 20 akçadır. Karye-i Madir²⁸⁷, da badem ve penbe (pamuk) yetiştirilmektedir. Badem 62 akça, pamuk²⁸⁸ 17 akçadır.

²⁸⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.24.

²⁸¹ BOA. , TD. , nr.45, s.25.

²⁸² BOA. , TD. , nr.45, s.25.

²⁸³ BOA. , TD. , nr.45, s.34.

²⁸⁴ Kendir bitkisi, yurdumuzun birçok bölgesinde yetişen bir üründür. Bitkinin elyafından yararlanıldığı gibi tohumundan da yağ üretilerek faydalanılır. Kendir bitkisi ip, halat, urgan gibi malzeme yapımında kullanılmakta ve bu malzemeler Osmanlı Devleti'nde donanma ihtiyaçları için önem arz etmektedir. Hikmet Gürçay, "Urgan ve Urgancılık" T.E.D. , C. XI, (Ankara 1969), s. 11.

²⁸⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.46.

²⁸⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.50.

²⁸⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.51.

²⁸⁸ Sipahiden bir çiftlik tutan hariç reayadan resm-i zemin begayet has penbe biter ya su basar yerden iki dönüme bir akçedir. Cümlesi otuz akçe olur Zira ancılâyın has yerin altmış dönümü bir çiftlik itibar olunub (vasat yerden seksen doksan dönüm bir çiftlik itibar olunub) üç dönüme bir akçe edna yerden yüz yigirmi dönüm be gayet ednadan yüz elli dönüm bir çiftlik olur. Buncılâyın edna çiftlikten resm-i zemin dört beş dönüme bir akçe düşer. Yarı bir bütün çiftlikten otuz akçeden alınmaz. Ve dönüm dahi ala mahüv-el-ma'rif orta adım ile tülen ve arzan kırk adım yerdir. BOA. , TD. , nr. 438, s. 11. ; Barkan, **Kanunlar**, C.I, 25.

Görüldüğü üzere Simav Nahiyesi'nin köylerinde birçok ürün yetiştirilmektedir. Bu da kanaatimize göre bölgenin iklim geçiş bölgesinde bulunmasından ve yer şekillerinden kaynaklanmaktadır. Bunu da ürün yelpazesinin belirli köylerle sınırlı olması ve bazı ürünlerin tek köyde yetiştirilmesinden anlamaktayız.

5.4. SİMAV NAHİYESİ'NDE HAYVANCILIK

Simav Nahiyesi'nde resm-i ganem ve öşr-i kovan vergileri alındığı görülmektedir. Bu da göstermektedir ki bölgede küçükbaş hayvancılık ve arıcılık yapılmaktadır.

5.4.1. Küçükbaş Hayvancılık

Simav Nahiyesi'nde zirai üretim hububata dayalı olduğundan ve yaylaların fazlalığından dolayı küçükbaş hayvancılık yaygındır. Simav Nahiyesi'nde 438 sayılı tapu tahrir defterinin en başında yer alan Kütahya Kanunnamesine göre küçükbaş hayvandan alınan vergi “Yırlüde ve yürükde resm-i ganem iki koyuna bir akçedir”²⁸⁹. Şeklinde kayıtlıdır. Bu da göstermektedir ki 2 koyuna 1 akça vergi alınmaktadır.

Küçükbaş hayvanlardan alınan vergiler ve bunların miktarlarından hayvancılığın durumunu anlayabiliriz. Bölgeye küçükbaş hayvanların varlığını resm-i ganem vergisinin olmasından anlıyoruz. Bu da göstermektedir ki hayvancılık tarımla beraber yan uğraş olarak yapılmıştır. Kanunnamede belirtilen hükümle yani 2 koyuna 1 akça maddesiyle bölgedeki koyun adedine ulaşabiliyoruz.

Buradan hareketle tahrir defterinde kayıtlı olan resm-i ağnam vergisi miktarı toplam 4878 akçadır. Kanunname hükmü ışığında bölgedeki küçükbaş hayvan sayısı 9756 dır. Bölgenin genel nüfusunu düşünürsek bu sayı bölgede hayvancılığın iyi derecede olduğunu göstermektedir. Resm-i ganem vergisinin en fazla olduğu köylerin başında Karye-i Ayağbüyük²⁹⁰ ve Karye-i Yavi²⁹¹ gelmektedir.

Yukarıda bahsettiğimiz köylerden Karye-i Ayağbüyük'te alınan vergi 670 akça yani 1340 küçükbaş hayvandır. Küçükbaş hayvanın fazla olmasının sebebi muhtemelen

²⁸⁹ BOA. , TD. , nr. 438, s. 11. (Bkz. Ek-6-7)

²⁹⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.55.

²⁹¹ BOA. , TD. , nr.45, s.22.

tarım arazisinin azlığıdır. Bunu da Ayağbüyük karyesindeki toprak tasarrufundan anlamaktayız, tasarruf edilen toprak çok bölünmüş durumdadır. Bennâk sayısı 41, çift 16, mücerred 8, nîm 2 dir²⁹² (Bkz. Ek-6). Ayrıca Ayağbüyük köyünün tahmini nüfusu 328 kişidir (Tablo 4.9.). Toprak tasarruf çeşitleri ve nüfus göz önüne alınırsa küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin fazla olması tabii gibi gözükmemektedir. Karye-i Yavi de ise 608 akça yani 1216 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu köyde hayvan fazlalığının sebebi de muhtemelen bölgede bulunan yayla sayısının fazla olmasıdır. Bölgede Yaylak-ı Armudburnu, Yaylak-ı Yavıcal, Yaylak-ı Çomakalanı ve Yaylak-ı Tuzlu²⁹³ bulunmaktadır. Yavi köyünün tahmini nüfusu 250 kişidir (Tablo 4.9.). Yukarıda bahsettiğimiz gibi nüfus ve toprak tasarrufu etkenlerinden dolayı Yavi köyünde de küçükbaş hayvancılığın fazlalığının sebebi anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere Simav Nahiyesi'nde zirai üretim yanında küçükbaş hayvancılık da yaygındır. Nahiye nüfusunu (Tablo 4.7.) ve yetiştirilen küçükbaş hayvan sayısını dikkate alırsak bölgenin gelir kaynaklarından küçükbaş hayvancılığın önemli bir yere sahip olduğunu görmekteyiz.

5.4.2. Arıcılık

Tahrir defterlerinde arıcılığın yapıldığını gösteren kayıtlar bazı defterlerde küvvare, kovan ve ya petek olarak kayıtlıdır²⁹⁴. Konumuzun kaynağını oluşturan 45 numaralı tahrir defterinde ise öşr-i kovan tabiri kullanılmıştır.

Kovan resmi için bölgeyle alakalı olan kanunnameye kovan başına 2 akça alındığı kayıtlıdır²⁹⁵. Bu hükümlerle Simav Nahiyesi'nde kovandan alınan vergi miktarı 718 akçadır. Bu sonuç göstermektedir ki Simav Nahiyesi'nde 359 adet kovan bulunmaktadır.

Simav Nahiyesi'nde toplam 29 köyde kovan vergisi kaydı bulunmaktadır. Arıcılığın yapıldığı yerlerde ortak olarak öşr-i bağ ve öşr-i bağçe vergilerinin de alındığı

²⁹² BOA. , TD. , nr.45, s.55.

²⁹³ BOA. , TD. , nr.45, s.22.

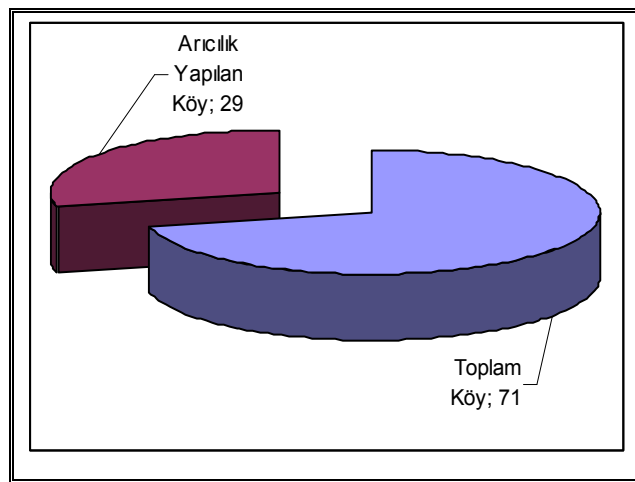
²⁹⁴ Özdeğer, a.g.m. , s.83.

²⁹⁵ “Öşr-i asel şer'le arza tâbidir bâzı vilâyetlerde dahi amel bu minvalcedir amma bu sancakda kovan gayrin toprağında olmak kalil ve nâdir olmağın raiyyetin kovanından köhne defterlerde öşr-i asel sahib-i raiyete yazılmıştır. Binâberan defter-i nev de dahi öyle yazıldı hem bu sancak da kovan kıymetli olup yirmi beş akçeye satılmağın bedel-i öşr bu vilayette kovandan kovana ikişer akçe kaydolunmuş dur. Amma aşağı illerde kovan başına bir akçe ve otlak resmi dört kovana bir akçedir.” BOA. , TD. , nr. 438, s. 12. (Bkz. Ek-6-7)

görülmektedir. Bu da göstermektedir ki bağ ve bahçelerin bulunduğu yerlerde arıcılık alternatif bir geçim kaynağıdır. Simav Nahiyesi'nde toplam 71 köy bulunmakta ve bu köylerin 29 tanesinde arıcılık yapılmaktadır.

Bu da göstermektedir ki Simav Nahiyesi'nin köylerinin % 41 'inde arıdan gelir elde edilmektedir. Bir atasözümüz de denildiği gibi “ Bayırda bağını, evinde sağımı, bahçende arını eksik etme” Simav Nahiyesi'nde de bu şekilde hareket edilmiştir.

Tablo 5.5. Simav Nahiyesi'nde Arıcılık Yapılan Köy Sayısı



Diğer taraftan, 28 köyde öşr-i kovan ya da resm-i kovan olarak geçen kovan vergisi Karye-i Kuşu²⁹⁶, da öşr-i kara kovan²⁹⁷ olarak geçmektedir. Bu da muhtemelen üretilen balın farklılığındandır. Ayrıca kovan vergisinin en fazla alındığı yer Karye-i Çay²⁹⁸ 'dir. Çay köyünde kovandan 120 akçalık vergi alınmaktadır. Bu da bahsedilen köyde 60 kovanın olduğunu göstermektedir.

5.5. SİMAV NAHİYESİ'NDE KÜÇÜK İŞLETMELER

XVI. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin genel ekonomik yapısı tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır²⁹⁹. Simav Nahiyesi'nde de genel olarak ekonomik faaliyetler tarım ve

²⁹⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.59.

²⁹⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.59.

²⁹⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.16.

²⁹⁹ Yılmaz Kurt, “ 1572 Tarihli Adana Mufassal Tahrir Defterine Göre Adana'nın Sosyo-Ekonomik Tarihi Üzerine Bir Araştırma”, **Bulleten**, S. 209, C. LIV, (Nisan, Ankara 1990), 207.

hayvancılık yönündedir. Ancak nahiyede sabunhâne³⁰⁰ ve asiyâb (değirmen) bulunmaktadır.

Sabun ilkçağlardan beri tıbbi ya da temizlik malzemesi olarak kullanılmaktadır³⁰¹. Simav Nahiyesi'nde 1 tane sabunhâne bulunmaktadır. Bulunan bu sabunhânenin, tahririn yapıldığı tarihte 360 akça vergisi bulunmaktaydı³⁰².

Simav Nahiyesi'ndeki sabunhânenin işlevini değerlendirdiğimiz zaman bölgede üretilen defte miktarı göze çarpmaktadır. Sabun yapımında kullanılmasından dolayı, defne ekim talebi fazladır. Sabunhâne, ilk tahrir defteri olan 45 numaralı defterde kayıtlı olduğu gibi bölge ile alakalı diğer defterlerde de kayıtlıdır³⁰³.

Genellikle tahılın öğütülerek un haline getirildiği değirmenler, kır iskân merkezlerindeki küçük işletmelerin en önemlilerini oluşturmaktadır³⁰⁴. Çalışmamızın kaynağını oluşturan 45 numaralı tapu tahrir defterinde değirmenler “ *asiyâb* ” olarak kayıtlıdır. Simav Nahiyesi'nde de tarım hububat üretimine dayanmaktadır. Bu yüzden insanların değirmene ihtiyacı fazladır. Simav Nahiyesi'nde değirmenler üç ay, altı ay, sekiz ay ve tam yıl çalışmak üzere 52 adet değirmen vardır. Bu değirmenlerden 1 tanesi 3 ay, 14 tanesi 6 ay, 1 tanesi 8 ay ve 34 değirmen de tam yıl çalışmaktadır. İnanşa Karyesi³⁰⁵,’nde bulunan değirmen vakıftır (Asiyâb-ı vakf³⁰⁶).

Değirmenlerin sürelerinin farklılık göstermelerinin sebebi su kaynağının durumundan dır. Sel sularıyla çalışması ya da nehrin su durumuna göre çalışma zamanları farklılıklar göstermektedir³⁰⁷.

Görüldüğü üzere Simav Nahiyesi'ndeki işletmeler değirmen ve sabunhânenen ibarettir. İktisadi hayatın büyük bir kısmının tarıma dayandığı bölgede değirmen miktarının fazla olması hem hububat üretimine hem de su kaynağına dayanmaktadır. Bölgedeki değirmenler su değirmenleridir. Sabunhâne işletmesinin bulunması da tarımı şekillendirmiştir. Defne üretiminin fazla olması sabun üretiminin hammaddesi olmasıdır. Bu da göstermektedir ki Simav Nahiyesi'ndeki işletmeler ham maddesi tarıma dayalı olan işletmelerdir.

³⁰⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.4.

³⁰¹ J.Ruska, “Sabun”, İ.A. , C. 10, s. 15.

³⁰² BOA. , TD. , nr.45, s.4.

³⁰³ TK. KKA. , TD. , nr. 47, vr. 226-b. ; BOA. , TD. , nr. 49, s.456. ;

³⁰⁴ Feridun Emecen, XVI. Asırda Manisa Kazâsı, Ankara 1989, s.258.

³⁰⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.26.

³⁰⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.26.

³⁰⁷ Özdeğer, a.g.m. , s.85. ; Emcen, XVI. Asırda... , s.259.

5.6. SİMAV NAHİYESİ'NDE ALINAN VERGİLER

Osmanlı Devleti'nde halktan alınan vergiler, tekâlif-i şer'îye, rüsum-ı örfiye ve tekâlif-i divaniye olarak üç kısma ayrılmaktadır. Şer'î vergiler, zekât, öşür, haraç, cizye, örfi vergiler, çift, bennâk, ispençe-i bad-ı hevâ, divani vergiler ise avarız, nüzul, kürekçi akçası gibi vergilerdir³⁰⁸.

Devlet hertürlü zirai mahsulden ve diğer toprak mahsüllerinden öşür almaktadır. Öşür kelimesi onda bir manasına gelmekte olup³⁰⁹, tapu mukabili yer tasarruf ederek miri topraklar üzerinde ziraat yapan herkes bu öşür vergisini vermek zorundadır³¹⁰. Simav Nahiyesi'nde hububat üretimi fazladır. Temel geçim kaynakları tarım olan halk elindeki toprağı bu şekilde değerlendirmiştir.

Hububât öşür miktarı “*hububatdan öşr-i şer'î ile yemlik alınur cümlesi sekizde bir olur*³¹¹” olarak Kütahya Livası kanunnâmesi'nde belirtilmiştir. Görüldüğü gibi öşür miktarı burada sekizde bir olarak alınmaktadır.

Simav Nahiyesi'ndeki köylerin genelinde olmamak üzere bu öşür alınmaktadır. Tahrir kayıtlarında bağ ve bahçe vergileri “öşr-i bağ ve bağçe” olarak geçtiğinden dolayı bunların miktarlarını tespit edemedik. Ancak 3 köyde öşr-i bağ ve bağçe, 8 köyde de sadece öşr-i bağçe kaydı bulunmaktadır. Üç köyde bulunan öşr-i bağ ve bağçe vergisi toplamı 244 akçadır. Kütahya Livası Kanunnamesi'nde “*bağ dönümüyle dönümden dönüme âlâsı on ednâsı beş akçedir*³¹²” olarak kaydedilmiştir.

Simav Nahiyesi'nde zirai üretim hububata dayalı olduğundan ve yaylaların fazlalığından dolayı küçükbaş hayvancılık yaygındır.

Simav Nahiyesi'nde 438 sayı tapu tahrir defterinin en başında yer alan Kütahya Kanunnamesine göre küçükbaş hayvandan alınan vergi “Yırlüde ve yürükde resm-i ganem iki koyuna bir akçedir”³¹³. Şeklinde kayıtlıdır. Bu da göstermektedir ki 2 koyuna 1 akça vergi alınmaktadır. Buradan hareketle tahrir defterinde kayıtlı olan resm-i ağnam

³⁰⁸ Karadeniz, “Karye-i Nizib”, s.92.

³⁰⁹ Osmanlı Devleti'nin sosyal devlet anlayışı gereği öşür miktarı her yerde onda bir olarak uygulanmamıştır. Bu miktar, işlenilen toprağın verimliliğine, bakı faktörüne, sulama imkânına gibi faktörlerle değişiklik göstermiştir. Öşür miktarı, her kaza için farklılıklar göstere bilmekteydi. (Karadeniz, “Karye-i Nizib”, s.89.)

³¹⁰ Özdeğer, **a.g.m.**, s.67.

³¹¹ BOA., **TD.**, nr.438, s.11. ; Bkz. Ek-6-7.

³¹² BOA., **TD.**, nr.438, s.11. ; Bkz. Ek-6-7.

³¹³ BOA., **TD.**, nr.438, s.11. ; Bkz. Ek-6-7

vergisi miktarı toplam 4878 akçadır. Kanunname hükmü ışığında bölgedeki küçükbaş hayvan sayısı 9756 dır.

Simav Nahiyesi arıcılık bakımından iyi durumdadır bunu da Simav Nahiyesi'nin 29 köyünde arıcılık yapılmasından anlamaktayız.

Kovan resmi için bölgeyle alakalı olan kanunnamede kovan başına 2 akça alındığı kayıtlıdır³¹⁴. Bu hükümlerle Simav Nahiyesi'nde kovandan alınan vergi miktarı 718 akçadır. Bu sonuç göstermektedir ki Simav Nahiyesi'nde 359 adet kovan bulunmaktadır.

Kanunnamelerde belirtilen değirmenler üç çeşittir. Bunlar su ile çalışanlar, rüzgâr gücü ile çalışanlar ve hem rüzgâr hemde su gücü ile beraber çalışanlardır. Bir değirmene un yaptırmak için tahıl getiren köylü, değirmencinin ücretini nakit olarak değil getirdiği tahılın içinden yine tahıl olarak vermekteydi. Asiyab vergisinin alınmasında da ücret ya tahıl olarak ya da ücret olarak alınmaktaydı.

Alınan vergi değirmenin çalışabilirdiği zamana göre değişmekteydi. Çünkü değirmenlerin çalışma süreleri farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıkların sebebi de değirmeni çalıştıran suyun miktarı ve süresidir. Tam yıl çalışan değirmenden 60 akça alınır ise yarım yıl yani 6 ay çalışan değirmenden 30 akça alınmaktaydı. Bazı yerlerde de değirmen sel sularıyla çalışmaktaydı o zaman da aylık 5 akça alınmaktaydı³¹⁵.

Simav Nahiyesi'nde değirmenler üç ay, altı ay, sekiz ay ve tam yıl çalışmak üzere 52 adet değirmen vardır. Bu değirmenlerden 1 tanesi 3 ay, 14 tanesi 6 ay, 1 tanesi 8 ay ve 34 değirmen de tam yıl çalışmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere değirmenlerden alınan vergi 2515 akçadır.

Bad-ı hevâ vergisi herhangi bir şahıstan veya yerden alınan resimler olmadığı gibi ayrıca belli hâsılattan da öşrü olmadığından ne miktar olacağı ve hangi hâsılattan ne kadar olacağı bilinmediğinden bu gibi gelirlere bad-ı hevâ denilmektedir³¹⁶. Bad-ı hevâ cürüm, cinayet, kaçgun, yaya mal-ı mefkut gibi vergileri içeren bir vergi

³¹⁴ “Öşr-i asel şer'le arza tâbidir bâzı vilâyetlerde dahi amel bu minvalcedir amma bu sancakda kovan gayrin toprağında olmak kalil ve nâdir olmağın raiyyetin kovanından köhne defterlerde öşr-i asel sahib-i raiyete yazılmıştır. Binâberan defter-i nev de dahi öyle yazıldı hem bu sancak da kovan kıymetli olup yirmi beş akçeye satılmağın bedel-i öşr bu vilayette kovandan kovana ikişer akçe kaydolunmuş dur. Amma aşağı illerde kovan başına bir akçe ve otlak resmi dört kovana bir akçedir.” BOA. , TD. , nr. 438, s. 12. (Bkz. Ek-1-2)

³¹⁵ Özdeğer, a.g.m. , s.85.

³¹⁶ Özdeğer, a.g.m. , s.88.

çeşididir³¹⁷.Bad-ı hevâ vergisi 45 numaralı tapu defterine göre Simav nahiyesi'ne tabii köylerde 3700 akçadır. Simav Nahiyesi'nin merkesi “Simav ve bâd-ı hevâ ve cürm ü cinâyet ve arûsâne ve meyhâne³¹⁸” olarak kayıt olunmuştur ve 9000 akçadır. Toplam 12700 akça bad-ı hevâ vergisi kayıtlıdır.

Cürm ve cinayet, meydana gelen her türlü kavga yaralama ve öldürme hadiseleri cürm ve cinayet olarak kaydedilmiştir. Devlet asayiş otoritesini gösterdiği oranda sağlayabileceğinden kanunnamelerde üzerinde titizlikle durulmuştur³¹⁹.Çalışmamızın kaynağını oluşturan 45 numaralı tapu tahrir defterinde cürm ve cinayet tek başına değil arûs, meyhane vergileriyle beraber verilmiştir. Cürm ve cinayet vergisi olarak kayıtlı vergi miktarı 290 akçadır.

Simav 'ın hâsılı 30154 akçadır. Bunun 9000 akçası Pazar bacı, bad-i hevâ, cürm ve cinayet ve arûsâne ve meyhane geliridir. İhtisab-ı Simav 1200 akçadır³²⁰.

³¹⁷ Karadeniz, “Karye-i Nizib”, s.95.

³¹⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.4.

³¹⁹ Özdeğer, **a.g.m.** , s.89.

³²⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.4.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nin fetih ve ilhâk sonrası attığı adımlardan ilki olan tahrir sistemi çalışmamızın kaynağını oluşturmuştur. Tahrir defterleri yapıldığı bölgeyle alakalı ekonomik, sosyal, nüfus gibi konularda bilgi vermektedir. Bu sayede bölgenin ekonomik ve sosyal konumunu öğrenip bölge ile alakalı değerlendirme yapılabilmektedir.

Simav bölgesi ilkçağlardan itibaren insanlar için yerleşme yeri olmuş ve birçok medeniyete tanık olmuştur. Bölgeye Türklerin gelmesi ve Germiyanoglullarından sonra Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi ile bölgede ilk tahrir Bayezid II. zamanında yapılmıştır. Söylenildiği gibi yapılan ilk tahrir çalışmamızın kaynağını oluşturan 45 numaralı tapu tahrir defteridir. Bu kaynağın önemli olmasının sebebi anlaşılacağı üzere yapılan ilk tahrir olması ve bundan sonraki yapılmış olan tahrirlere kaynak teşkil etmesidir.

Şöyle ki; Simav Nahiyesi'nin ilk tahririndeki hâsılı, yetiştirilen ürünler, nüfus, idari vaziyeti gibi sosyal ve ekonomik durumu hakkında elde ettiğimiz verileri yapılmış daha sonraki tahrirler ile kıyaslayarak bölgenin sosyal ve ekonomik durumu hakkında bilgilere ulaşabiliriz.

Anlaşılacağı üzere tahrir defterlerinin ve kaynağımızı teşkil eden tahrir defterinin önemi Osmanlı Devleti'nin ekonomisinin ve sosyal durumunun minyatürü hükmündedir.

Genel olarak tapu tahrir defterine göre bölgenin durumuna baktığımızda, Simav Nahiyesi üç mahalle, 71 köy ve 14 mezra'adan oluşmaktadır. Nahiyenin genel olarak geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Buna bağlı bir şekilde de nüfus dağılımı çeşitlilik göstermektedir. Nüfus, köylerde toprak miktarına paralel olarak artış göstermekte bu artışta toprağın çok küçük parçalara ayrılmasına sebep olmaktadır.

Son olarak, Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve sosyal durumunu göstermesi bakımından Simav Nahiyesi'ni bir prototip olarak inceledik. Bu da göstermektedir ki Tahrir Defterleri toplumumuzun geçirdiği sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimi anlamamızda önemli bir yer tutmaktadır.

EKLER

EK-2**KÜTAHYA LİVASI KANUNNAMESİ**

Beyan-i Rusûm-i kavânin-i Liva-yı Kütahya mebâni-i defâtir-i Sultaniye ve meâhiz-i örfiye-i Osmaniyedir. Resm-i çift otuz iki nîm bihesabihi resm-i bennâk on iki ez'af-i reâyada kara tesmiye olunur resm-i altı akçedir. resm-i reâyadan ehl-i kisb olıcak kura hakkın defter-i nevde mücerred hâli anirrûsum kaydolunmuşlardır. Mademki bu mertebededir resim alınmaz mürûru eyyam ile baliğ ve ehl-i kisb olıcak haline göre resim alınur. Defterde çift yazılmayan kimesneler çift ve çiftliğe malik olsa amelen bilmevcût anların gibilerden resm-i çift alınur ve bu babda îtibar arzadır mücerred çiftliği olan kimesneye resim lazım olur elinde çiftliğinden artuk yer olan kimesne ziyadeye nisbet hariç reaya gibidir. Fakr-ü fâka urûziyle çift ve çiftliği elinden giden reâyâdan resm-i çift alınmak hayf-i fahiştir. Hususâ ki bu zilletten bedel bulunub rüsûm-i mektubeye hâle gelmemiş olan resm-i çift maa tevabiihi evailde harman tozunda alınurdu şimdiki halde şuhur-u şenei şemsiyeden mart ayında emrolunmuştur rüsûm-i âsiyab dahi bu vakitte alınur timarlardan müteferrik olan reâyâ-ı cem etmek kanun-i kadimdir amma on beş yıldan ziyade bir yerde mütemekkin olanı kaldırmak men olunmuştur. Şehirde yirmi yıldan ziyade mütemekkin olanı ol oturduğu şehre yazılıp İslambolda on yıldan ziyade yaya ve müsellemler mütemekkin olsa yayalıktan ve müsellemlikten. halâs olup Islambolavî ola deyû buyurulmuşdur iki onda şunun gibi raiyyetden almur kim kendü sipahisinin timarında çiftliği koyub gayri yerde ziraat eylediği sipahisinin timarında ekmeğe yarar yiri olmadığı taktirde gayri yerde eken reâyadan iki onda almak hayf-i nâmağrufdur. Yürlüde ve yürükde resm-i ganem iki koyuna bir akçedir. Yörüğün koyunu hiç kalmayıb kırılıp ya yirmi dört adetten akâ kalıp bunlara dahi kara denüb koyun bacî alınmaz. Yörüğün karasından bennâk resmi gibi on ikişer akçe alınur. Eğer elinde çift olup bir sipehiden yer tapulayıp ziraat dahi ederse kanun-ı kadîm budur ki boyunduruk resmi için yılda on iki akçe vire. Ziyade nesne vermiye zira kulluğun sipahiye virür eğer bunların gibilerden otuz ikişer akçe alınacak olursa resim tekrar alınur kanun-i kadim “?” hayf vâki alur sâbıka bazı zuamâ-i mîrmîrân taaddî edüp otuz ikişer akçe aldıktan sonra emr-i âlî mucibince bu kazıyye teftiş olunub kanun-i kadîme mutabık mutlaka yürükde kara resmi on ikişer akçe mukarrer kılınıp ziyadesi men olunmuşdur. Koyun bacı ile Yörük karası resminin vakti

ki şimdiki halde abril (Nisan) ayıdır evailde kuzu kırkımında alınur imiş kuzu dahi sayılır ağıl resmi üç akçedir hububatdan öşr-i şer'î ile yemlik alınur cümlesi sekizde bir olur sipahi öşrün ambarına iledüp Hisar Erinin hisara iletmek bid'at-i mârûfedir. Mesafe bir günlükten ziyade olsa def'an lilharaç teklif olunmaz sipahiden bir çiftlik dutan hariç reayadan resm-i ze-min begayet has penbe biter ya su basar yirden iki dönüme bir akçedir cümlesi otuz akçe olur zira ancıleyin has yirin altmış dönümü bir çiftlik îtbar olunur vasat yirden seksen doksan dönüm bir çiftlik îtbar olunub üç dönüme bir akçe ednâ yerden yüz yirmi dönüm begâyet ednâ yüz elli dönüm bir çiftlik olur buncılayın ednâ çiftlikden resm-i zemin dört beş dönüme bir akçe düşer yarı bir bütün çiftlikden otuz akçeden (ziyade) alınmaz ve dönüm dahi alâ mâhüvelmâruf orta adımıle tûlen ve arzan kırk adım yirdir arz-ı öşriyeden ziraate yarar bilâ manî üç yıl boz kalmak timara zarar virür bu zarar def'i için üç yıl boz kalan yiri sahibinin elinden alup gayri kimesneye tapuya vermek örfen cayızdır amma limanî boz kalsa misâlen dağ yer olup her yıl ekine gelmedüğü sebepten ya yir olup su galebe itdüğü cihetten üç yıl boz kalsa tapuya vermek olmaz zira bu takdirce ikinci tarafından taksirat bulunmaz bunların gibi yerlerde İtbar defeâtile ekini gelüp fevt olmaktadır eğer tekrar fevt olsa tapuya virmek câyiz olur ve illâ kart çift öküzü maslahatı için ve harman yiri için birkaç dönüm yer boz komak memnu değildir bu sebepler ile boz kalan yerler nekadar zaman boz kalsa tapuya virilmez bu husus için il yazılırken hükm-i cihanmuta vârid olmuştur kadîmüz zamandan kasabatın ve kurânım davarları örü'sü olan yerlerin ekilmesi ve korunması ve tapuya verilmesi ehl-i kuraya ve kasabâta zarar olduğu sebepten ref ve men olmuştur. Öksüz tapusu bid'at-i merdûdeden yetimin yeri ihya olunmadığı sebepten gayre teslim olursa baliğ olıcak alur avret boz kolmayup resmini dahi eda eylese elinden almak deftere ve kanun-i kadîme muhalif hayf dır bağdan ve bağçeden kanun-i Osmânî alâmâhüvelmeşrû öşr-i hâsıl alınmaktadır amma defan littazyik anirreâyâ bedel-i öşür haraç olunmuştur bağ dönümüyle dönümden dönüme âlâsı on ednâsı beş akçedir hadâyıktan ve sayir harimler mukâtaatından öşürlerine göre kesimi alınur öşr-i asel şer'le arza tâbidir bâzı vilâyetlerde dahi amel bu minvalcedir amma bu sancakda kovan gayrin toprağında olmak kalil ve nâdir olmağın raiyyetin kovanından köhne defterlerde öşr-i asel sahib-i raiyete yazılmıştır binâberan defter'i nevde dahi öyle yazıldı hem bu sancakda kovan kıymetli olup yirmi beş akçeye satılmağın bedel-i öşr bu vilâyetde kovandan kovana ikişer akçe kaydolunmuştur amma aşağı illerde kovan

başına bir akçe ve otlak resmi dört kovana bir akçedir. gerdek resmi mücehheze kızdan almış akçe âvretten kırk akçe fakirlerden nısf mâ alelganiy dir mutavassıtülhalden dir yerlüde avretin resm-i nikâhında toprak muteberdir yörük lâmekân olduğu sebepten atasına tabî olmakda seyyibe ile bakire birdir kuzât tasarrufunda olan resım-i nikâh dahi on iki akçeden yirmi dörde varınca âlâ ve ednâ ve mutavassıtülhalden hallerine göre alınur resm-i mektubda dahi hâdden tecâvüz örfen câyiz değüldir gayr-i ez itaknamesi temgâ gayri sancakdan gelen koyundan otlak resmi mirliva için orta sürüden vasat koyundur ki bahâsı on beş akçe ola ednadan on akçe kıymetlü bir tokludur âlâsından yirmi akçe kıymetlü bir koyundur yirmiden ziyade alınmak şer'an ve örfen muhalif hayfdır ve vâcibüddef'dir sancak içinde olan sürüden otlak resmi alınmaz meğerki resm-i otlığı deftere kaydolunmuş yerlerde yörüye ahurlağı gibi beyler için avcılardan kurta “?” ğlara mücerret koyun yaymak memnu değildir aleilhusus yürüklerin gelüp geçdüğü yollar civarında ola meğerki canavarlardan avlayup ürküdeler bunların gibi kaziyyelerde bâdelmen vel'ilân mümtenî olmıyan çobanların cerimeleri kadii vilâyet katında sabit olduktan sonra beş akçe ya beş akçeden ziyadesi şer'an ve örfen muhalif taaddidir vilâyet-i mezkûrede tutulan vaşak ve kaplan derileri hass-i şahidir ve serbest timarlarda yaya ve müsellemeden ve yörükân ve mirlivadan ve gayri reâyâ dutdukları yuva ve âbd-i âbîk ve kenizek müjdeleri her kime hâsıl kaydolmuş ise anındır müddeti örfiyeleri tamam oldıktan sonra bazarlarda bey'i men yezid olunup satılan kul ve câriye ve devabın bahaları dahi ashâbı zahir olunca sahib-i timar katında emânet olur müddeti örfiyye dahi kulda ve cariyyede üç ay ve devabda bir aydır bahalısında nısf müddet abd-i âbîk dır reâyâ duttuğunda itibar serbest timarın toprağınadır sahib-i timarın kendü raiyyeti duttuğu ile gayrin reâyâsı dutmasında fark yokdur bunun raiyyeti dahi âherin serbest timarı içinde dutsa müjdesi ve bâdel'bey hıfz-ı bahâsı, ol âherin olur ve serbest olmayan timarlarda reâyâ duttuğu defterde her kime verilmiş ise anındır zira defter ile muktezâyı kavânîn muâraza olursa deftere itibar olunur diyet ve kan cerime sâyir cerâyim gibi serbest timarlarda temâmen sahib-i raiyyetindir serbest olmıyan timarlarda nısfı sahib-i raiyyetin ve nısfı âheri her kime hasıl bağlanmış ise anındır ve koyun bacı ve ekser yerde gerdek resmi dahi veçhi meşruh üzeredir bu sancakda bakî rüsûma dahi olunmaz harâmiye ve uğrıya ve kanluya ve sâyir hırsuzlara siyaset eylemek merâr-i nizam-i memleket ve menât-i emn-i vilâyetdir atlû sancağı beyinindir amma bir sebebi şer'î yâ örfî ile affolunsa bedeli siyaset alınmak şer'i şerif-i rahmânîye ve örf-i münîf-i

Sultanîye ve kanun-i kadîm-i Osmaniye münâfi ve muhalif bid'at-i merdudedir ve şenaâti memnûadır siyâset olunandan cerime alınmaz affolunduğu takdirde cerimelemek sahib-i raiyetindir salıveren sancak beyine nesne almak memnûdur meğerki müstahak-ı siyaset olan raiyet kendünün ola beher takdir kadii vilâyet takdîrinsüz salıverse kendü mahalli töhmet ve salıveren ademiler mücrim ve müstahak-i siyaset olunur her mücrimin ve müttehimin cerimesi kadii vilâyet katında bi men efaza ileyhilfikîh huzurunda sabit ve zahir olup ehl-i örfe teslim etmedin dutub kapup işkence ve siyaset eylemek şer'e ve örfe muhalif taaddî ve tecâvüzdür meğerki olmücrim ve müttehim olan kimesneler muânid ve mütemerridler olalar hasmın davetiyle mahkemeye gelmekden imtina eyliyeler beran takdir teftiş olunmadın bimağrifetil kâdî mahkemeye izhar için bilâtakribin dutub mahkemeye getürmek memnu değildir ve bilcümle kazâyâyı örfiyyeden her kaziye kudat-i vilâyet marifetiyle olup hem ümerâ-i izâm ve a'vene ve huddam-i hudavendigâr yasağıyla şer'a mutî ve münkâdlar olmak menat-i tenfiz-i ahkâm ve şart-i reâyet-i intizam-i beytül'enamdır nevâhii Uşak da olan bid'at-i beşerleme şer'e ve örfe ve kanun-i kadime ve deftere muhalif hayf olduğu sebepten emr-i âlî mucibince ref olundu ve haliya livâ-i mezburda vâkî olan ortakçılar emr-i şâhi ile ortaklıkları ref olunub çiftlikler sahib-i timara hassa kaydolundu Lazkiye ve Honaz nahiyelerinde zirâat olunan çeltük ve susam ki suyla hasıl olur tohum ve su sipahi canibinden olup mütekaddemden munasafa üzere zaptolunu gelüp bu üslûp câri olduğu der-i devlete arzolandıkda veçhi meşruh üzere mukarrer buyurulmağın munasafa üzere kaydolundu deyu mukayyed der defter-i atîk Kütahya kal'asında mahbus olup ihraç olunan mücriminden mukaddema ziyade akçe alınur imiş bâdehu ref olunub ikişer akçe alınmak üzere mukarrer kılınub defter-i atîk'e kaydolunmuş haliya defter-i cedid!e dahi defter-i atik mucibince alınmak üzere kaydolundu.

3

ماوراء النهر ... نهر ...

القطار

المسار ...

القطار ...

المسار ...

المسار ...

المسار ...

4

ماوراء النهر

المسار ...

المسار ...

المسار ...

المسار ...

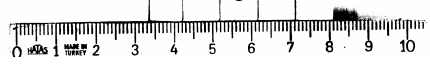
المسار ...

المسار ...

المسار ...

المسار ...

T. T. - 0045



EK-4

45 NUMARALI TAPU TAHRİR DEFTERİ

Sayfa 1

Nâhiye-i Simav der-Livâ-i Kütahya

Ze'âmet-i

Simav tîmâr-ı Hüseyin ve İbrâhîm veled-i el-Hâcî Bekir Beg ve Mehmed veled-i Mahmud el-Hâcc Bekir Beg mezkûreden ze'âmet-i mezbûreden Karye-i Osum ve Gökceler ve Semer ve Yenice ve nısf-ı Karye-i Ayvalu ve hâsıl-ı nefsi-i Simav virildi gayr-ez bâc-ı bazâr-ı Avdan bakiyye ze'âmet-i mezbûre virildi.

Nefs-i SimavMahalle-i Aşağı

Neferân	67
Hâne	56
Bennâk	7
Hatîb	1
İmâm	1
Çift	5
Mücerred	9

Sayfa 2Mahalle-i YukarûSayfa 3

Neferân	99
Hâne	86
Mücerred	7
İmâm	1
Bennâk	8
Çift	8
Nîm	3
Emîr-i mahfil	3

Mahalle-i Orta

Neferân	70
Hâne	62
Kara	1
Îmâm	1
Müezzin	2
Emîr-i mahfil	1
Çift	3
Bennâk	1
Nîm	4
Mücerred	4

Sayfa 4

Hâsıl-----**30154**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	7	15	750
Şa'îr	11	15	690
Alef	--	15	49
Burçak	16	--	30
Öşr-i bostan			21
Öşr-i bağ ve bağçe			152
An-dirahthâ-i girdgân ve meşe ve pelût hâssa			41
Sabunhâne			360
Âsiyâb hâssa bâb 1	Hâsıl		70
Tapû-yı zemîn			300
Âsiyâb ze'met bâb 2 altı ay yürür resm			60
An-kıst-ı bazâr-ı Simav ve bâd-ı hevâ ve cürm ü cinâyet ve arûsâne ve meyhâne			fî sene 9000
An-kıst-ı ihtisâb-ı Simav			fî sene 1200
An-kıst-ı bâc-ı bazâr-ı Avdan gayr-ez dekâkîn müte'allik-i câmi'			fî sene 7000
An-kıst-ı bazâr-ı Kavak ma'a ihtisâb ve bâd-ı hevâ ve cürm ü cinâyet ve arûsiyye an-kurâ-i müte'allik bi'z-ze'âmeti'l-mezkûre ve riyâset-i Kavak			

		fi sene 1000
Yaylak ve otlak kûh-i Simav ki kaşağıdan kaşağıya bir kuzı		
		fi sene 2500
Yava ve müjde-i abd-i âbık ve kenizek ve esb ve mâl-ı yâne ve gâv ve gayrihâ		
		fi sene 1000
bâz-ze'âmet-i Simav	250	
An-resm-i Güverciyân Emin	450	
Kıst-ı nısf-ı niyâbet-i dîvân-ı ze'âmet-i Simav ve an-resm-i ganem ve cürm ü cinâyet ve resm-i arûsiyye ve tîmârhâ-i gayr-i serbest		fi sene 2868
Çayır-ı Kuru Körbi tâbi'-i şehri-hâssa	175	
Öşr-i çayır	100	
Resm-i ganem-i şehri-bân	250	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	886	

Sayfa 4**Karve-i Osum tâbi'-i Simav ve hâssa-i za'îmü'l-mezbûr****Sayfa 5**

Neferân	57
Hâne	52
Mücerred	5
Çift	25
Nîm	6
Kara	4
Bennâk	22

Hâsıl-----**5947**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hinta	16	15	1675
Şa'ır	14	5	840
Alef	15	--	90
Burçak	--	15	46
Nohud	--	9	45
Harâc-ı bağ		850	
An-resm-i ganem		140	

An-mesâfe-i çayır-ı Kemal	350
An-çayır-ı Karaağaç	150
An-öş-i çayır derbend çiftlik	30
Âsiyâb-ı bend bâb 1 resm	30
Âsiyâb-ı diğ̈er bend	15
Öş-r-i bostan	165
Resm-i zemîn-i hâric	100
An-bâd-ı hevâ	160
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	1024

Sayfa 5**Karve-i Gökceler tâbi‘-i Simav ve hâssa-i za‘îmü'l-mezbûr****Sayfa 6**

Neferân	34
Hâne	31
Mücerred	3
Çift	13
Nîm	3
Bennâk	13
Kara	2

Hâsıl-----2874

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	11	--	1100
Şa‘îr	13	--	720
Alef	--	7	21
Burçak	--	8	24
Merdümek	--	9	27
Defne	5	12	336
Öş-r-i bostan ve piyâz		63	
Harâc-ı bağ		90	
Resm-i ganem		130	
Öş-r-i kettân		224	
Öş-r-i girdgân		60	

Çayır-ı hâssa	60
Öşr-i çayır	50
An-bâd-ı hevâ	60
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	632

Karve-i Semer tâbi‘-i Simav ve hâssa-i za‘îmü‘l-mezbûr

Neferân	30
Hâne	27
Mücerred	3
Çift	14
Nîm	4
Bennâk	8
Kara	1
Mesafe-i zemîn ve dönüm	10

Sayfa 7

Hâsıl-----**4246**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
<u>Hınta</u>	11	4	1120
Şa‘îr	18	15	1121
<u>Burçak</u>	--	12	92
Alef	--	7	21
Öşr-i bostan		165	
Öşr-i bağ ve bağçe		40	
Öşr-i kovan		42	
Öşr-i ceviz		40	
Resm-i zemîn-i hâric		92	
Mukâta‘a-i zemîn		26	
An-bâd-ı hevâ		170	
An-resm-i ganem		60	
<u>Hâsıl hâssa-i çiftlik ma‘a ermûd</u>			
Hınta	Müdd	5	kıymet 500
Emrûd			50
Öşr-i kettân			200

Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara 614

Karve-i Talgan tâbi'-i Simav hâssa-i za'îmü'l-mezbûr

Neferân	41
Hâne	34
Mücerred	6
Çift	14
Nîm	1
Bennâk	17
Kara	3
Îmâm	1

Hâsıl-----3694

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	13	4	1320
Şa'îr	19	--	1140
<u>Burçak</u>	--	4	11
Defne	2	10	150
Öşr-i bostan ve piyâz		60	
Harâc-ı bağ ve bağçe		15	

Sayfa 8

An-resm-i ganem		40
Âsiyâb-ı mukâta'a bâb	1 resm	40
Âsiyâb-ı diğêr altı ay yürür bâb	2 resm	60
Âsiyâb-ı diğêr bâb	1 resm 12 maktû'-i dâb	120
An-bâd-ı hevâ		120
Öşr-i girdgân		30
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		616

Karve-i Kuruöyük tâbi'-i Simav hâssa-i za'îmü'l-mezbûr

Neferân	14
Hâne	8
Mücerred	5
Çift	4
Nîm	1

Bennâk	3
Îmâm	1

Hâsıl-----**797**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	2	19	295
Şa'îr	2	15	150
Resm-i ganem		49	
An-bâd-ı hevâ		39	
An dirahâtâ-i girdgân-ı hâssa		21	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		160	

Karve-i Sögüd tâbi'-i Simav hâssa-i za'îm-i mesfûr

Neferân	14
Hâne	11
Mücerred	2
Çift	8
Bennâk	4
Îmâm	1

Hâsıl-----**1616**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	9	6	490
Şa'îr	3	--	180
Öşr-i bostan		50	
Resm-i ganem		100	
Öşr-i kettân		40	
Öşr-i girdgân		10	
Yaylak-ı Ekinlüce		90	
<u>Sayfa 9</u>			
An-bâd-ı hevâ		90	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		321	

Karye-i Alakilise tâbi'-i Simav hâssa-i za'îm-i mezbûr

Neferân	38
Hâne	32
Mücerred	6
Çift	12
Nîm	1
Bennâk	14
Kara	1
Küd	4

Hâsıl-----9710

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	10	--	100
Şa'îr	7	--	420
Öşr-i kovan		19	
Öşr-i girdgân		11	
Öşr-i bağçe		4	
Öşr-i kettân		90	
Resm-i ganem küd ve gayrihâ		1060	
Âsiyâb bâb 4 yıl tamam yürür resm		120	
Âsiyâb-ı diğêr dâb 2 altı ay yürür resm		60	
An-Yaylak-ı Yassıtağıl hâric-i ez-defter		50	
An-bâd-ı hevâ		60	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		621	

Sayfa 10

Karye-i Karacaviran tâbi'-i Simav hâssa-i za'îmü'l-mezkûr

Neferân	20
Hâne	19
Mücerred	1
Çift	6

Bennâk	9
Nîm	1
Kara	1
Küd	2

Hâsıl-----**1767**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	9	10	875
Şa'ır	5	10	330
Nohud	--	2	15

Öşr-i bostan	60
Resm-i ganem küd	190
Yaylak-ı Gökdepe ve Hecaban Gedüğü	40
Âsiyâb bâb 1 dâb	85
Diraht-ı hâssa-i girdgân	10
An-bâd-ı hevâ	60
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	341

Karve-i Yenice tâbi'-i Simav Hâss-i za'ım-i mesfûr

Neferân	19
Hâne	14
Mücerred	4
Çift	5
Nîm	1
Bennâk	8

Hâsıl-----**1094**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	3	8	340
Şa'ır	2	15	150
Burçak	--	3	60

Öşr-i bostan ve bağçe	55
Hâssa-i çayır	150

Mezkûr çayırın güz lâbesi (?) varımış koyun iri konurımış fî sene 60	
An-bâd-ı hevâ	60
Resm- çift ve nîm ve bennâk	276

Sayfa 11

Karÿe-i Yenice tâbi'-i Kavak an-Vilâyet-i Gedüs hâssa-i za'îmü'l-mezbûr

Neferân	43
Hâne	37
Mücerred	4
Çift	24
Nîm	1
Bennâk	11
Kara	2
Hatîb	1
Kayyım	1

Hâsıl-----1730

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	9	19	795
Şa'ır	10	12	631
Alef	5	3	321
Nohud	2	2	210
Burçak ve Defne	--	12	36
Harâc-ı bağ		250	
Öşr-i bostan		150	
Resm-i ganem		195	
Öşr-i emrûd		49	
An-mukâta'a-i âsiyâb dâb (?) fî sene		8	
Öşr-i kettân		4	
Öşr-i kovan		20	
An-bâd-ı hevâ		150	
Resm-i zemîn-i hâric		90	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		922	

Karye-i Saruçam tâbi'-i Kavak an-Vilâyet-i Gedüs hâssa-i za'îm-i mezbûr

Sayfa 12

Neferân	13
Hâne	15
Mücerred	3
Çift	4
Nîm	3
Bennâk	3

Hâsıl-----1853

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	7	12	760
Şa'îr	4	8	246
Nohud	--	8	40
Resm-i ganem		43	
Resm-i zemîn-i hâric		10	
Öşr-i bostan		34	
Öşr-i kettân		90	
Resm-i yaylak-ı Yaylacık ve Çatalca çayır ve üç		fî sene 50	
An-bâd-ı hevâ		40	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		220	

Cem'an-----2195

Mezkûr za'îmin Kavak Nâhiyesi'nde olan Karye-i Oruç ve Karye-i Kuşu ve Karye-i Ayvalu nâm köylerden hissesi vardır ki mezkûr karyeler Kütahya Çeribaşlığı'ndan Efendi ve Ali nâm sipâhîlerin tîmârından yarılmışdır andan taleb oluna.

Tîmâr-ı Kapucioğlu Seydi Mehmed oturak virilmiş

An-tîmâr-ı ihtisâb-ı bazâr-ı Avdan
ma'a ihzâr
Hâsıl-ı ihtisâb tahmînen 1000
Hâsıl-ı ihzâr

An-vâkf-ı ihtisâb-ı bazâr-ı Avdan
ma'a ihzâr
Hâsıl-ı ihtisâb tahmînen 100
Hâsıl-ı ihzâr

Tîmâr-ı Hüseyin Çelebi ve İbrâhîm Çelebi birâder-i O

Mezra'a-i Danfeş tâbi'-i Simav ve fî-Karye-i Çay tîmâr-ı mezkûrîn aslında müsellim çiftliği imiş el-hâletü hâzihî mezkûr mezra'a için her yıl bir cebelü eşdirüb çiftlik-i mezkûreye mutasarrıfdur.

Hâsıl-----**590**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	--	100
Şa'ır	1	--	60
Defne	--	10	30
Çayır-ı mezkûrda resm-i gözele		250	

Sayfa 13

Tîmâr-ı Hızır

Karye-i Örü tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Neferân	29
Hâne	23
Mücerred	6
Çift	10
Nîm	2
Bennâk	11

Hâsıl-----**2529**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	5	900
Şa'ır	2	--	112
Defne	1	--	30

Merdümek	--	1	5
Burçak	--	1	3
Öşr-i bağçe		40	
Öşr-i kettân		255	
Resm-i kovan		26	
Resm-i zemîn-i hâric		90	
Öşr-i bostan		21	
An-çayır-ı Körbaş ve Kavatlu		300	
An-çayır-ı mezkûrîn resm-i gözele		150	
An-dirâhthâ-i meşe pelût		100	
An-dirâhthâ-i girdgân		60	
Âsiyâb	bâb 2	fi sene	120
Mukâta‘a-i mezra‘a geçpekdenlü(?) ve Sivriçalıç ve Yumrutaş		fi sene	50
An-resm-i ganem		50	
An-bâd-ı hevâ		40	
Tapu-yı zemîn		25	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		476	
<i>fi 'l-asl</i>	3436		
<i>Ez-Ziyâde</i>	153		

Sayfa 14

Tîmâr-ı Hızır ve Mehmed müsterek be-nevbet

Karve-i Çavdır tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn

Neferân	35
Hâne	28
Mücerred	7
Çift	6
Nîm	7
Bennâk	14
Kara	1

Hâsıl-----**2075**

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	7	7	795
Şa'ır	5	8	324
<u>Defne</u>	1	4	71
Merdümek	1	--	60
Öşr-i kettân		150	
Öşr-i bağçe		50	
Öşr-i bostan		20	
Çayır		20	
Hâsıl-ı Emrûd-ı hâssa		90	
Âsiyâb bâb 1 altı ay yürür resm		90	
An-dirâhthâ-i girdgân-ı hâssa ve meşe pelût fi sene		50	
An-bâd-ı hevâ		50	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		446	

Karve-i Derbend tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn

Hâne	4
Çift	3
Kara	1

Hâsıl-----**1624**

Sayfa 15

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	7	--	700
Şa'ır	4	--	240
<u>Alef</u>	1	15	90
Nohud	1	3	115
<u>Burçak</u>	--	4	11
Harâc-ı bağ		50	
Öşr-i bostan		90	
Resm-i zemîn-i hâric		75	

Hassa-i Emrûd	60
Öşr-i Emrûd	20
Âsiyâb bâb 1 üç ay yürür resm	15
An-resm-i ganem	60
An-bâd-ı hevâ	5
Resm-i çift ve kara	112

Cem'an-----9669

fî 'l-asl 9523

Ez-Ziyâde 161

Tîmâr-ı Elvan ve Mehmed müsterek be-nevbet

Karve-i Degirmenci tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn

	Neferân	23	
	Hâne	20	
	Mücerred	3	
	Çift	12	
	Nîm	1	
	Bennâk	6	
	Kara	1	
	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	15	--	1000
Şa'îr	8	--	950
<u>Defne</u>	1	--	30
Merdüme	1	5	75
Öşr-i kettân			250
Öşr-i bostan ve bağçe			100
Öşr-i girdgân	Müdd 1	kıymet	100
An-dirahthâ-i meşe pelût			90
Resm-i zemîn-i hâric			20
Yakacık çukurunda olan yerlerin hâsıl			20
An-dirâhthâ-i girdgân-ı hâssa			20

Hâric-i ez-defter	150
Çayır fî sene	90
An-bâd-ı hevâ	90
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	979
<i>fî 'l-asl</i>	3400
<i>Ez-Ziyâde</i>	423

Sayfa 16

Tîmâr-ı Süleymân

Karye-i Çay tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Neferân	54
Hâne	44
Mücerred	10
Çift	21
Nîm	4
Bennâk	17
Îmâm	1
Kara	1

Hâsıl-----3091

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	5	15	550
Şa'îr	4	--	240
Defne	7	15	950
Nohud	2	--	15
Öşr-i kettân		150	
Öşr-i bostan		60	
Öşr-i bağçe		157	
Öşr-i sebz		1	
Öşr-i kovan		120	
Merdümek		3	

An-dirâhthâ-i meşe pelût	90
An-dirâhthâ-i girdgân-ı hâssa	40
Çayır-ı hâssa	123
An-çayır-ı gözele	20
Âsiyâb bâb 1 yıl yürür resm	60
An-bâd-ı hevâ	40
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	451

Sayfa 17

Karÿe-i Kayaludere tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Neferân	17
Hâne	13
Mücerred	3
Çift	7
Nîm	1
Bennâk	5
Îmâm	2

Hâsıl-----1470

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	18	490
Şa'ır	3	2	116
Defne	--	18	54
Merdümek	--	7	21
Nohud	--	6	90
Öşr-i bostan		11	
Öşr-i piyâz		2	
Öşr-i kettân		21	
Öşr-i kovan		11	
Âsiyâb bâb 2 altı ay yürür resm		6	
Öşr-i çayır		10	

An-bâd-ı hevâ	20
Resm-i çift ve nîm ve bennâk	300
Cem'an -----	1210

Tîmâr-ı Şaban ve Umur müşterek be-nevbet

Karve-i Balık tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn

Neferân	25
Hâne	23
Mücerred	1
Çift	5
Nîm	2
Bennâk	16
Îmâm	1
Kara	1

Sayfa 18

Hâsıl-----**1324**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	15	450
Şa'ır	3	---	160
Öşr-i bostan		24	
Öşr-i kovan		24	
Öşr-i kettân		25	
An-bâd-ı hevâ		90	
Resmi çift ve nîm ve bennâk ve kara		390	

Hâsıl-----**1324**

Öşr-i zemîn Derper(?) Sipâhî

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	5	125
Şa'ır	---	17	51
Alef	---	5	15

Karve-i Ayvazlu tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn

Neferân	49
Hâne	39
Mücerred	8
Çift	7
Nîm	7
Bennâk	21
Îmâm	2
Kara	3

Hâsıl-----4819

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
<u>Hınta</u>	12	13	1265
Şa‘îr	7	15	450
<u>Defne</u>	5	15	357
Nohud	--	3	15
<u>Burçak</u>	--	1	3
Öşr-i piyâz		8	
Öşr-i bostan		91	
Öşr-i kovan		40	
Öşr-i kettân		150	
Öşr-i girdgân		20	

Sayfa 19

Çayır-ı hâssa	150
Öşr-i çayır	10
An-dirâhthâ-i girdgân-ı hâssa	140
An-dirâhthâ-i meşe pelût	195
Resm-i otlak-ı İrgeç	15
Âsiyâb-ı Ömer İnebeg bâb 1 yıl tamam yürür resm	60
Bahâ-i Kamış	20
An-bâd-ı hevâ	50

Harâc-ı bağ	200
An-Yaylak-ı Sukoyulduğu ve Yassıgürgen ve Fındıkçukuru hâsıl fî sene 90	
Resm-i zemîn-i hâric	90
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	660

Cem'an-----**5293**

<i>fî 'l-asl</i>	4903
<i>Ez-Ziyâde</i>	330

Tîmâr-ı Nazar

Karye-i İshaklar tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Neferân	29
Hâne	26
Mücerred	3
Çift	13
Nîm	1
Bennâk	8
Kara	2

Hâsıl-----**9294**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	9	15	950
Şa'îr	7	4	491
Defne	9	15	570
An-resm-i ganem		200	
Öşr-i bostan		60	
Öşr-i kettân		50	
Öşr-i girdgân		21	
An-bâd-ı hevâ		40	
Öşr-i çeltik		424	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		540	

Sayfa 20Tîmâr-ı EfendiMezra‘a-i Hacı Toğan fî-Karve-i Yassıca tâbi‘-i Simav

Aslında mülkiyet üzere tasarruf olunmuş sonra efendi bir cebelü eşdürmeye mülzem olmuş ol vakt mutasarrıfdur.

Hâsıl-----375

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	2	15	275
An-dirâhthâ-i girdgân		40	
Âsiyâb bâb 1		60	

Tîmâr-ı Ali ve Hüseyin müsterek ale’s- sevî tasarruf idüp her bir ikisi bile eşerlerKarve-i Efirlü tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn

Neferân	116
Hâne	96
Mücerred	21
Çift	15
Nîm	22
Bennâk	41
İmâm	1
Kara	4
Ortak	1
Küd	18

Sayfa 21

Hâsıl-----8024

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	7	14	790
Şa'ır	11	14	714
Defne	1	-	30

Öşr-i kovan

8

Öşr-i kettân

50

Öşr-i bostan

24

Nısf-ı hâsıl-ı Hisararığ-ı yılda bir Müdd çeltik tohum ekilür (?) Simav

Hâsıl-ı çeltik

Müdd 4

fi(?) 5

Müdd 8

bahâ 320

An-hâsıl-ı Arığ-ı yumaklu üç Müdd tohum ekilür

Hâsıl-ı Çeltik

Müdd 35

fi 5

Müdd 8

bahâ 1900

An-bâd-ı hevâ 120

Hâsıl-ı ortak an-bâc-ı ganem 900

Asiyâb bâb 1 yıl yürür resm 60

Âsiyâb-ı diğér çeltik resm 90

Âsiyâb-ı diğér ve (...) dâb

An-resm-i ganem 1979

Hâsıl-ı Çamurluk çeltik 200

Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara 1379

Sayfa 22**Karve-i Yavi tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûrîn**

Neferân	55
Hâne	49
Mücerred	5
Îmâm	1
Ortak	1
Çift	14
Nîm	16
Bennâk	17
Kara	1

Hâsıl-----**4869**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	16	5	1825
Şa'ır	9	5	555
Defne	3	15	225
Öşr-i bostan		20	
Öşr-i girdgân		40	
	Müdd	Kile	Kıymet
Nohud	--	3	15
Öşr-i piyâz		4	
Öşr-i kettân		8	
Öşr-i kovan		5	
An-resm-i ganem		608	
Yaylak-ı Armudburnu		270	
Yaylak-ı Yavıcal		95	
Yaylak-ı Çomak Alanı		20	
Yaylak-ı Tuzlu		90	
Âsiyâb bâb 3 yıl tamam yürür resm		160	
An-bâd-ı hevâ		60	
Hâsıl-ı ortak		200	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		914	

Sayfa 23Mezra‘a-i Fîrûz-ı zamîme-i Karve-i Efîrlü tîmâr-ı mezkûrân hâlî binûr hâricde
ekerlerHâsıl-ı

Hınta ve şa‘îr ve Emrûd-ı hâssa ve bostan ve çayır hâssa ve kettân ve defne ve girdgân-ı hâssa İmran za‘îm-i tîmârında Dörtkoz ağacına kadîmden Efîrlü köyi sipâhîsi tasarruf idermiş.

fî sene 720

Cem‘an-----33391*fî ‘l-asl* 11353*Ez-Ziyâde* 1979Tîmâr-i İlyâs ve Savıcı müsterek be-nevbet ve Umûr Bey veled-i HamzaMezra‘a-i Piranluca tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûrân hâlî binûr (?)hâricden ekerler
öşr ve salari virürler**Hâsıl-----1911**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	17	15	1950
Şa‘îr	8	15	510
Defne	5	--	300
Öşr-i bostan		40	
Çayır-ı hâssa		100	
Öşr-i kettân		150	
Resm-i zemîn-i hâric		340	
Âsiyâb bâb 3 resm fî sene		160	
Âsiyâb-ı diğêr Dâb(?)			
Harâc-ı bağ		29	
Öşr-i girdgân		8	
Öşr-i çeltik		200	

Mezkûr mezra‘anın zâidinde Umur Beg veled-i Hamza el mezkûr virildi meblağ 600

Tîmâr-i Pir Hasan veled-i Hâcî Yûsuf

Karve-i Başibüyük tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Sayfa 24

Neferân	16
Hâne	15
Mücerred	1
Çift	8
Bennâk	7

Hâsıl-----4869

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	18	6	1890
Şa‘îr	12	4	791
Defne	4	8	220
Öşr-i kettân		246	
Öşr-i çayı		10	
	Müdd	Kile	Kıymet
Öşr-i burçak	--	3	9
Öşr-i kovan		24	
Resm-i gözele		20	
Öşr-i çeltik			
Müdd	9		
Fî	80		
Kıymet	720		
Âsiyâb-ı diğér çeltik fî sene		90	
Âsiyâb bâb 2 yıl yürür resm		120	
Resm-i zemîn-i hâric		200	
Yaylak		20	
An-dirâhthâ-i meşe pelût		70	
Mukâta‘a-i Mezra‘a		50	

An-bâd-ı hevâ	90
Âsiyâb-ı diğêr bâb1 dab (?)	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	340

Çiftlik-i

Yayabahşı tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûrân mezkûr çiftliğin nısfına Pîr Hasan mutasarrıfdu ve nısf-ı âherine yeniçeri Hâcî Hızır mutasarrıfdu

Hâsıl-----1790

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	8	940
Şa‘îr	2	-	120
Defne	1	14	341
Öşr-i kettân		50	
Öşr-i otlak		3	
Öşr-i kovan		54	
Öşr-i kettân		170	

Karve-i Darucl tâbi‘-i Simav tîmâr-ı mezkûrân mezkûr Karvenin nısfına Pîr Hasan mutasarrıfdu ve nısf-ı âherine yeniçeri Hâcî Hızır mutasarrıfdu

Neferân	32
Hâne	28
Mücerred	4
Çift	14
Nîm	2
Bennâk	12

Sayfa 25**Hâsıl-----1366**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	8	15	850
Şa'ır	7	7	941
Nohud	--	4	20
Öşr-i kettân		161	
An-resm-i ganem		159	
Öşr-i bostan		15	
Âsiyâb bâb 1 dâb (?)			
An-bâd-ı hevâ		6	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		624	

	Müdd	Kile	Kıymet
Mencümek ve bakla	--	3	15
Öşr-i Çekipder(?)		18	
Öşr-i Lahana		15	

Yaylak-ı

Simav ve sınırunda olan Depe tarla hâric ez defter 100

Cem'an-----3919**Bahâ**

Hâsıl-ı Hâcî Hızır an- çiftlik Baba İsa ve mezra'a-i Darucu 1773

El-bâkî

Hızır pir Hasan 6646

Karve-i

İnanşa tâbi'-i Simav mülk-i Düндâr Beyoğlu Yûsuf ve Toğul Haza ve Pedkar(?) zamânında Düндâr Bey pırmiş şimdi yine kendü elindedir mülkiyet üzerine timurtaş Defterinde budur anaşehri yine Yûsuf veled-i Düндâr Bey ve Toğul ellerinde dir mülkiyet üzerine ikisi bile eşerler Saru Mustafâ defterinde budur el-haletu hâzihî Karaca

Beg Hâtûni Bülbül Hâtûn vech-i şer'le satun alub Mihaliçde türbesinde tilâvet-i kelâm-ı mecid idile deyü vakf itmiş amma her yıl karâr-i evvel iki eşkinci virurler sûret-i defter-i atîk budur şimdiki halde kemâ kân mukarrerdir deyü Sultân Bâyezîd Hân'dan hükm-i şerîf vardır görildi

Sayfa 26

Neferân	60
Hâne	57
Mücerred	2
İmâm	1
Ortak	1
Çift	21
Nîm	2
Bennâk	26
Kara	5

Hâsıl-----7926

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	26	2	2610
Şa'îr	25	--	1200
<u>Nohud</u>	3	15	350
Öşr-i bağçe		50	
Öşr-i kettân		60	
Harâc-ı bağ		20	
Öşr-i kovan		26	
	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Mendümek</u>	--	5	15
Öşr-i bostan		14	
Çayır-ı hâssa fî sene		393	
Hâsıl-ı hâssa-i kavur(?) ve emrûd		500	
Yaylak Perçin fî sene		200	
Hâsıl-ı Ortak		200	
An-bâd-ı hevâ fî sene		220	
Öşr-i Âlû (erik)		7	

An-resm-i ganem		311
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		1046
Âsiyâb-ı vakf Resm ve yürür		
Hâsıl hinta	2	
Kıymet	200	
<i>fi 'l- asl</i>		7077
<i>Ez-ziyâde</i>		249

Tîmâr-ı Yeniçeri Hâcî Hızır

Çiftlik-i Gür fi Karye-i Mamak tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Hâsıl-----297

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	--	100
Şa'ır	1	15	90
Mendümek	--	15	90
Mürcümek	--	1	5
Öşr-i kettân		25	
	Müdd	Kile	Kıymet
Defne	--	15	90
Öşr-i girdgân		14	

Ciftlik-i

Müsellem Dulhân(?) fi Karye-i Mamak tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr mezbûr Dulhan fevt olub Eğrigöz dizdarı Sinân elinde kalmış ol-vakt mevkûfdur deyü köhne defterde kayd olmuş şimdiki hâlde mesfûr Hızır'a virildi

Hâsıl-----915

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	--	100
Şa'ır	1	--	60
Girdgan-ı hâssa		150	

Öşr-i bağçe		20	
Çayır		5	
Öşr-i bostan		6	
Öşr-i kettân		5	
	Müdd	Kile	Kıymet
Defne	1	--	30
Burçak	--	3	9

Sayfa 27**Karve-i Dere tâbi'-i Güre Tîmâr-ı Yeniçeri Hâcî Hızır**

Neferân	14
Hâne	8
Mücerred	6
Îmâm	1
Çift	2
Nîm	2
Bennâk	1
Küd	2
Kara	1

Hâsıl-----1060

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	17	15	1750
Şa'ır	8	15	525
Öşr-i bostan		91	
Resm-i zemîn-i hâric		120	
Âsiyâb bâb 1 altı ay yürür resm		90	
Âsiyâb-ı Diğer Dab			
An-bâd-ı hevâ		20	
Resm-i ganem		95	
Öşr-i kovan		10	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		114	

Ciftlik-i

İsmâil ve Dulhan ve Paşa Bey fî Karye-i Kuyucak tîmâr-ı mezkûr tabi-i Altuntaş

Hâsıl-----**200**

An- hububat ve gayrihâ fî sene 200

Karve-i Kozluca tâbi'-i Altuntaş tîmâr-ı mezkûr

Hâne	2
Mücerred	1
Çift	2

Hâsıl-----**334**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	--	200
Şa'îr	1	--	60
An-resm-i ganem		10	
Resm-i çift		64	

Ciftlik-i

Virancık tâbi'-i Kalınvirân sâbıkan ve Gonca(?) nâm hisâr eri yediimîşîm şimdiki hâlde mezkûr Hâcî Hızır mutasarrıfıdır

Hâsıl-ı Ali ve resm-i zemîn 100

Cem'an -----**4349**

Mezkûr Hâcî Hızır'ın yukarı ikinci varakta Yayabahşi çiftliğinden ve Karye-i Darucu'dan nısf-ı hisse tasarruf ider andan tâleb oluna

Sayfa 28**Tîmâr-ı Umûr veled-i Hamza****Karve-i Demircü tabi-i Simav tîmâr-ı mezkûr**

Hâne	26
Mücerred	2
Çift	9

Nîm	3
Bennâk	11
Kara	1

Hâsıl-----**4064**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	11	5	125
Şa'ır	1	12	96
Defne	4	5	255
Öşr-i Bostan ve Piyaz		55	
Harâc-ı bağ		15	
Öşr-i kettân		391	
An-dirâhthâ-i meşe pelût		260	
Resm-i zemîn-i hâric		96	
Asiyâb fî sene		50	
Âsiyâb-ı Diğêr Bâb 1 Çayır fî sene		120	
An-bâd-ı hevâ		100	
An-dirâhthâ-i girdgân		90	
Resm-i zemîn-i hâric		16	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		974	

Mezra'a-i Susuz tâbi'-i Banaz tîmâr-ı mezkûr

Hâne	2
------	---

Hâsıl-ı

an-galle ve gayrihâ fî sene 251

Karve-i Kadimler tâbi'-i Banaz Tîmâr-ı mezbûr

Hâne	2
Nîm	1
Bennâk	1

Sayfa 29**Hâsıl-----321**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	--	100
Şa'ır	1	--	60
An-dirâhthâ-i Girdgan		100	
Öşr-i bostan		20	
Öşr-i kettân		10	
Resm-i Nîm ve bennâk		21	

Karve-i Küçükâyı tâbi'-i Banaz tîmâr-ı mezkûr

Hâne	3
Çift	2
Bennâk	1

Hâsıl-----696

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	--	100
Şa'ır	1	--	60
Alef	--	15	49
Hâsıl Berk-i saman		25	
An-dirâhthâ-i girdgân adet 3 kıymet		50	
Öşr-i Bostan		23	
Mukâta'a-i bağçe		11	
Âsiyâb-ı hâssa		60	
An-yaylak		20	
Çayır		11	
Resm-i çift ve bennâk		76	

Mezra'a Dülhan tâbi'-i karve-i mezbûre tîmâr-ı mezkûr**Hâsıl-ı**

An- galle ve gayrihâ fî sene 200

cem'an-----5969

Mezkûrun dördüncü varakda mezra'a-i Bayramluca'dan hissesi vardır andan
taleb oluna (Ali veled-i Yusuf -sipahi-)

Sayfa 30

Ze'âmet-i Çengi tâbi'-i kasaba-i simav

Tîmâr-i Koçi veled-i Sinân Bey za'îm ül-mezbûr

Karve-i Kaya tâbi'-i Simav hâssa-i mezbûr

Neferân	63
Hâne	50
Mücerred	12
Îmâm	1
Çift	18
Bennâk	24
Nîm	3
Kara	6

Hâsıl-----9269

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	15	14	1075
Şa'îr	4	15	265
Alef	1	14	120
Mercümek	--	2	15
Nohud	--	5	25
Merdümek	--	5	15
Defne	3	14	161

Sayfa 31

Öşr-i kettân	75
Öşr-i bostan	20
Öşr-i kovan	20
Öşr-i Burçak	10
Harâc-ı bağçe	400

An-bâd-ı hevâ	120
Yaylak-ı Gökçukur ve Elmacık	200
Âsiyâb-ı hâ Bâb 7 altı ay yürür resm	220
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	941

Karve-i Degirmen tâbi‘-i Simav ve Tîmâr-ı za‘îm-i mezkûr

Neferân	35
Hâne	26
Mücerred	8
Îmâm	1
Çift	15
Nîm	1
Bennâk	15
Kara	5

Hâsıl-----1595

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
<u>Hınta</u>	8	--	800
<u>Şa‘îr</u>	4	8	246
<u>Defne</u>	--	15	90
<u>Mercümek</u>	--	1	5
<u>Alef</u>	--	15	45
<u>Bakla</u>	--	2	15
<u>Burçak</u>	--	5	15

Öşr-i kettân	210
Öşr-i bostan	10
Öşr-i kovan	20
An-bâd-ı hevâ	40
AsiyâbBâb 5 yıl tamam yürür resm-i	300
Âsiyâb bâb 2 dâb	
Yaylak-ı Sulukavak ve Gökdere ve Andış ve Doluyağduğu ve Akdağ	300
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	996

Sayfa 32**Karve-i Geremani tâbi'-i Cengi hâssa-i za'îm-i mesfûr an-vilâyet-i Simav**

Neferân	4
Hâne	3
Mücerred	1
Çift	2
Bennâk	1

Hâsıl-----641

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	2	--	200
Şa'îr	--	15	90
An-dirâhtha-i girdgân-ı hâssa		50	
An-yaylak-ı Germani ve Sahip		100	
An-bâd-ı hevâ		15	
Hâsıl-ı Sazlık		20	
Resm-i çift ve bennâk		76	

Serbest olmayan tîmârlardan vakıfdır hâsıl-ı rub' an-bac-i ganem ve arusiye ve cürm-i cinâyet

200

Cem'an-----6995

<i>fî 'l-asl</i>	6097
<i>Ez-Ziyâde</i>	959

Tîmâr-i Bekçi ve Umur müsterek be-nevbet**Karve-i Catak tâbi'-i Cengi tîmâr-ı mezkûrîn**

Neferân	9
Hâne	7
Mücerred	2
Çift	5
Bennâk	2

Hâsıl-----**1710**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	6	--	600
Şa'ır	3	--	160
Alef	3	--	160
Defne	1	--	30
Burçak	--	4	11
Nohud	--	1	5

Sayfa 33

Bakla	--	2	15
Öşr-i kettân		50	
Öşr-i sebz		91	
Öşr-i bostan		19	
Âsiyâb bâb 1 sekiz ay yürür Resmi		40	
An-bâd-ı hevâ		15	
Hâsıl Kızılcuk		60	
An-dirâhthâ-i girdgân		60	
Resm-i Gözele-i Kırâçoluk		95	
Hâsıl-ı Çiftlik-i Bozcakır		120	
Gözele-i Kıraranarı		15	
Hâric-i ez defter			
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve		164	

fî 'l- asl-----**3151**

Ez-ziyâde 559

Tîmâr-i Ahmed veled-i İshâk başka tasarruf ider

Karve-i Kestel tâbi'-i Cengi tîmâr-ı mezkûr

Neferân	11
Hâne	9
Mücerred	1

İmâm	1
Çift	4
Nîm	5
Bennâk	4
Kara	1

Hâsıl-----721

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	2	--	200
Şa'îr	1	15	90
<u>Burçak</u>	--	4	11
Nohud	--	1	5
<u>Alef</u>	--	15	90
Mercümek	--	1	5
Öşr-i kovan		10	
Öşr-i bağçe		3	
Mukâta'a-i Kocakütayi(?)		50	
An-dirâhthâ-i girdgân		60	
Öşr-i kettân		9	
Öşr-i piyâz		3	
Öşr-i çekidir		3	
An-bâd-ı hevâ		20	
Resm-i çift ve bennâk ve kara		161	

fî 'l- asl 691

Ez-Ziyâde 20

Sayfa 34

Tîmâr-i Yûsuf başka tasarruf ider

Karve-i Alınvirân tâbi'-i Cengi tîmâr-ı mezkûr

Neferân	20
Hâne	19

Mücerred	1
Çift	5
Nîm	1
Bennâk	4
Küd	9

Hâsıl-----**16407**

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	7	--	700
Şa'îr	3	9	270
<u>Alef</u>	4	--	29
Öşr-i bostan			4
Öşr-i sebz			3
Hâsıl-ı sumak			12
Hâsıl-ı gerzen			13
An-dirâhthâ-i girdgân			6
Öşr-i kovan			3
An-dirâhthâ-i Gürdgan ve erik ve elma ve Emrûd fî sene			100
An-resm-i ganem			50
Mukâta'a-i Tarla ki Yörükler konar imiş Nâm-i Utazan iki			95
Âsiyâb bâb 4 dab			
Resm-i Hâsıl-i Gözele Haric-i ez defter			5
Resm-i Çayır Haric-i ez defter			20
An-bâd-ı hevâ			50
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara			224

fî 'l- asl 1627

El-kesr 23

Sayfa 35

Zeamet-i Karavâdî tâbi'-i Simav

Şimdiki hâlde (?)Oznuse(?) virildi birkaç(?) ze'âmet

Tîmâr-i

Süleymân ve Ali ve Mustafâ ve Yeniçeri İlyâs müşterek zıkr olan Tîmâra mezkûr Süleymân ber mûceb-i berât ber-vech-i ze'âmet dokuz bin on akçesine mutasarrıf olub mâ bâkisine mezkûrlardan Ali ve Mustafâ ve Yeniçeri İlyâs müşterek ale's-sevî mutasarrıflardır her yıl eşerler ze'âmet tarikiyle

Karve-i Döne (Dönek) tâbi'-i Karavâdî (Karaca) tîmâr-ı mezkûrun

Neferân	7
Hâne	5
Mücerred	2
Çift	3
Nîm	1
Bennâk	1

Hâsıl-----**1517**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
<u>Hınta</u>	3	15	375
Şa'îr	3	15	210
<u>Defne</u>	9	14	562
Öşr-i kettân		11	
Harac-ı bağçe		15	
Öşr-i piyaz		4	
Öşr-i kovan		15	
Öşr-i bostan		92	
An-resm-i ganem		92	
An-dirahthâ-i meşe ve pelût		120	
An-bâd-ı hevâ		15	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		124	

Mezrâ'a-i Korucu ve Dönüklü tâbi'-i Karavadi tîmâr-ı mezkûrun hâlf binur(?)**hâricden ekerler****Hâsıl**-----561

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	3	--	300
Şa'ır	2	--	120
An-dirahthâ-i meşe ve pelût		15	
Öşr-i kettân		14	
Ör-iş bostan		2	
An-dirahthâ-i girdgân-ı hâssa		8	
Resm-i zemîn-i rahic		120	

Karve-i Korucular (?) tâbi'-i Karavadi Tîmâr-ı za'îm-i mezkûrûn**Sayfa 36**

Neferân	13
Hâne	9
Mücerred	3
Îmâm	1
Çift	4
Nîm	1
Bennâk	5

Hâsıl-----1727

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	15	951
Şa'ır	3	5	160
Defne	7	4	192
Nohud	1	--	5
Öşr-i kettân			150
Öşr-i kovan			12
An-dirâhthâ-i girdgân			110
An-bağçe-i veled-i Hâcî			14

Mukâta‘a-i Tarla-yı Hızır	40
Yaylak-ı Hâric-i ez defter	10
An-bağd-ı heva	20
Resm-i Ağnam ve cürm ve arusiye ze‘âmet-i Karavadi rub‘ı hisse	100
Resm-i çift ve nîm ve bennâk	214

Mezrâ‘a-i Bûbek(?) tâbi‘-i Karavadi tîmâr-ı mezkûrûn hâlî binûr(?) hâricden
ekerler

Hâsıl-----944

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	2	2	210
Şa‘îr	1	2	66
Defne	2	2	126
Resm-i zemîn-i hâric		42	

Karye-i Öreke tâbi‘-i Karavadi der-kazâ-i Simav Tîmâr-ı za‘îm-i mezkûrûn

Neferân	27
Hâne	24
Mücerred	2
Îmâm	1
Çift	12
Nim	3
Bennâk	12

Sayfa 37

Hâsıl-----10062

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	12	2	111
Şa‘îr	7	5	920
Defne	12	1	723
Öşr-i kettân		300	
Öşr-i bağçe		15	
Öşr-i bostan		99	

Öşr-i piyaz		1	
Öşr-i Bakla		2	
Çiftlik-i hâssa çiftlik		2	
	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>921</u>
Defne	7	5	255

Çeltik-i ark her yıl on iki Müdd tohum ekilür be-Müdd Simav

Resm-i Çamurluk (çalurlif)300

Hâsıl-ı Çiftlik

Müdd	65
fî Müdd	80
Bahâ	5200

Öşr-i Çeltik an-ark-ı İmrân üç yılda bir kere devişir imiş

Hâsıl-ı sene

fî Müdd	5
Müdd	85
Bahâ	900

Kurı Senircik an-defter-i Karamanzâde

fî sene 100

An-bâd-ı hevâ	90
resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	552

mezra‘a Ayvacık(?) tâbi‘-i Karavadi an-Vilâyet-i kazâ-i Simav Tîmâr-ı za‘îm-i

mezkûrûn hâlî binur hâricden ekerler

Hâsıl-----1910

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	<u>1</u>	<u>15</u>	<u>175</u>
Şa‘îr	4	7	261
<u>Defne</u>	<u>3</u>	<u>1</u>	<u>163</u>
Resm-i zemîn-i haric		142	
Âsiyâb-ı ding-i çeltik bâb 2 resm		60	
An-dirâhthâ-i girdgân-ı hâssa		690	

An-dirâhthâ-i Meşe pelût

69

Karve-i Yağmurvirânı tâbi'-i Karavâdî Tîmâr-ı mezbûrun hali yendir

Hâsıl-----955

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	1	15	175
Şa'îr	3	--	160

An-dirâhthâ-i girdgân-ı hâssa 100

Karve-i Akçasaz tâbi'-i Karavadi an-kazâ-i Simav Tîmâr zaim-i mezbûrûn**Sayfa 38**

Neferân	31
Hâne	29
Mücerred	1
Îmâm	1
Çift	9
Nîm	8
Bennâk	12

Hâsıl-----9930

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	12	15	1275
Şa'îr	13	15	825
Defne	13	13	899

Öşr-i bostan

42

Öşr-i kettân

60

Resm-i zemîn-i hâric

55

An-resm-i ganem

120

Öşr-i Alû

6

Harâc-ı bağ

14

Yaylak

20

Öşr-i girdgân

15

An-bâd-ı hevâ

60

Çayır-ı hâssa	20
An-dirâhthâ-i meşe pelût	93
Çeltik Ark-ı her yıl on üç Müdd tohum ekilür be-Müdd çeltik hâsıl-ı çeltik	
Müdd	64
Kile	4
fî	80
bahâ	5192
Resm-i Çamur lif an ark-ı mezkûr	800
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	560

Karve-i İpek tâbi'-i Karavadi kazâ-i Simav Tîmâr-ı za'îm-i mezkûrûn

Neferân	10
Hâne	9
İmâm	1
Çift	3
Bennâk	4
Nîm	3

Hâsıl-----3190

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
<u>Hınta</u>	12	16	1260
Şa'îr	6	13	399
<u>Defne</u>	16	5	975
Öşr-i bostan		14	
Öşr-i kettân		110	
An-hasatun kuru		50	
Öşr-i piyâz		2	
Öşr-i girdgân		8	
Resm-i zemîn-i hâric		96	
Öşr-i bakla		15	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		196	

Sayfa 39

Ark-1 çeltik her yıl iki Müdd tohum ekülür be-Müdd-i Simav hâsıl-ı çeltik

Müdd	7
fî	5
Müdd	8
bahâ	560

Çeltik Ark-1 köpri Hâsıl-ı Çeltik

Müdd	5
Kile	15
fî	5
Müdd	8
Bahâ	961

Asiyab bâb 1 altı ay yürür resm 90

An-bâd-ı hevâ 15

An-kurâ-i

Mezkûrin Kim Süleymân ma'rifetiyle bu cümle hâsıldan gayri hâsıl budur ki zikr olunur

An-dirâhthâ-i Girdgan-ı hâssa za'îm-i mezbûrûn me'kûlât için almişlar

Müdd	2
Kile	12
bahâ-i	260

cem'an 91919

fî 'l-asl 91363

Ez ziyade

Minhâ-----1644

Hisse-i

Süleymân veled-i Umûr Bey 9000

Hisse-i

Ali ve Mustafâ-i veledân Umûr beg ve İlyâs yeniçeri Ani'l-(...) müşterek-i ale's-sevî
25363

Şimdiki hâlde Eğrigöz ze'âmetinden ikrâr olunan Gedüs tevâbi'inde Karye-i Eceyakası ve Bayrak (?) ve Akçapınar ve Emîrgaziler ve Tekmeş (?) nâm Karyeler

Karavadi ze‘âmete zam olundu kurâ-yi mezkûre mezbûr Eğrigöz ze‘âmetinden taleb oluna

Tîmâr-i Ali ve Mustafâ müşterek be-nevbet

Karve-i Dorum tâbi‘-i Karavadi an-kazâ-i Simav tîmâr-ı mezkûran

Neferân	28
Hâne	24
Mücerred	4
Çift	6
Nîm	8
Bennâk	15

Sayfa 40

Hâsıl-----1369

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	7	15	775
Şa‘îr	5	15	390
Defne	3	--	160
Öşr-i piyâz		4	
Öşr-i bostan		15	
Çayır		90	
Hâric-i ez defter			
Öşr-i kettân		15	
An-dirâhthâ-i meşe ve pelût		900	
Harâc-ı Bağçe		4	
Yaylak-ı Budu köy		15	
Haric-i ez defter			
Âsiyâb bâb 1 yıl tam yürür resm		60	
Resm-i zemîn-i hâric		40	
Âsiyâb-ı diğér bâb altı ay yürür 1 resmi		90	
An-bâd-ı hevâ		40	

Resm-i çift ve nîm ve bennâk	940
<i>fî 'l- asl</i>	1225
<i>Ez-Ziyâde</i>	243

Sayfa 41**Nâhiye-i Avdan tâbi'-i kazâ-i Simav****Ze'âmet-i Avdan der-tasarruf-i Ümrân veled-i Pîri Bekir za'îm-i mezkûr****Karve-i Conkvar tâbi'-i Avdan Tîmâr-ı za'îm-i mezkûr**

Neferân	51
Hâne	46
Mücerred	4
Îmâm	1
Ortak	2
Çift	17
Nîm	15
Bennâk	17

Hâsıl-----5640

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	18	4	1820
Şa'îr	13	5	795
Mercümek	1	--	3
Hasat-ı Emrûd		60	
Çayır-i hasat		350	
Def'a Çayır hasât			
Kat'		2	
kıymet		100	
Öşr-i bostan		69	
Çorak Bağçe		49	
An-resm-i ganem		43	
Öşr-i kettân		90	

Öşr-i kovan		56	
	Müdd	Kile	Kıymet
Defne	2	--	120
Âsiyâb bâb 1 resm-i altı ay yürür		90	
An-dirâhthâ-i girdgân hasat		190	
Resm-i zemîndir Pir Ali veled-i İbrâhîm		92	
An-bâd-ı hevâ		120	
Yaylak Kırıklı çam		270	
<u>Sayfa 42</u>			
Âsiyâb bâb Der-ergenç ve Armudluca		100	
Tapu-yi Zemîn		100	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		980	
Hâsıl-ı Emrenak		900	

Çiftlik-i Dörtkur tâbi'-i Avdan hasat za'îm-imezkûr

Hâsıl Ali-----**112**

Karve-i Göçtaş tâbi'-i Avdan Tîmâr za'îm-i mezmur

Neferân	61
Hâne	48
Mücerred	12
İmâm	1
Çift	12
Nîm	3
Bennâk	31
Kara	2

Hâsıl-----**4749**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	9	--	700
Şa'îr	5	--	300
Resm-i ganem		160	

Öşr-i kovan	10
Öşr-i Bağ	3
An-bâd-ı hevâ	120
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara	816

Sayfa 43**Karve-i Küçükler tâbi'-i Avdan Tîmâr za'îm-i mezburin**

Neferân	38
Hâne	29
Mücerred	8
Îmâm	1
Çift	7
Nîm	1
Bennâk	17
Küd	4

Hâsıl-----9720

Hınta ve şa'ir Halisen

Hâsıl Çamurlu çeltik Erğ başı büyük 800

Erğ çeltik iki eç kadar erğ başı büyük peykar ve küçükler tohum

Müdd 15

Kile 15

hâsıl çeltik

Müdd 76

fî Müdd 80

Bahâ 5760

An-bâd-ıHevâ 50

hâsıl çeltik

Müdd 17

Kile 4

Bahâ 1396

Hâsıl Çamur lif 90

Resm-i çift ve nîm ve bennâk	944
An-resm-i ganem ma'a resmi kûd	900

Eşma karasi sınıorinde Ekles Hâssı Hüdâvendigarlık evvelinde çeltiği bundan ziyâde çeltik tohum ekilmek zarurdur diyü amel-i şikâyet eyledüğü bende sebtli emr olunduğı ketebe defterinde kayd olunan tahrîr kaydına ekliye

Karve-i Kurasa tâbi'-i Avdan Tîmâr-ı za'îm-i mesfûr

Sayfa 44

Neferân	24
Hâne	20
Mücerred	3
Îmâm	1
Çift	13
Nîm	1
Bennâk	7

Hâsıl-----**9659**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	6	3	610
Şa'ır	3	3	169
Defne	--	15	45
Resm-i ganem			393
An-bâd-i Hevâ			90
Yaylak-ı Denk ve Denklucek ve Kara Akbal			160

Karâr

Köyde olan gölçüğü-i mezkûr za'îm hıfz idüp daru ve bostan ve ketan eker gelmişler resmi virurler imiş

hâsıl

defne an-ketan

Müdd	3
bostan	20
kıymet	160

An-ze‘âmet

Ovadan resm-i ganem ve cürm ve resm-i urusiye ve reb‘i hasat bâ za‘îm-i mezkûr

Hâsıl-----**1360****Mezra‘a**

Hâsan Bey (?) fi Karye-i Conkyar der tasarruf-i za‘îm-i mezkûr der-defter-i karamani

Hâsıl

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	5	925
Şa‘îr	4	--	240
Defne	1	--	30

Cem‘an-----**25726****Tîmâr-i Mehmed ve Ya‘kûb ve Süleymân müsterek****Karye-i Geçerler tâbi‘-i Avdan tîmâr-ı mezkûrûn mezbûr Karyenin nısfını****Mehmed tasarruf idüp her yıl iş-i mezkûrân Ya‘kûb ve Süleymân nısf-ı âharın****tasarruf idüp her yıl be-nevbet eşerler****Sayfa 45**

Neferân	116
Hâne	99
Mücerred	16
Îmâm	1
Çift	35
Nîm	35
Bennâk	38
Kara	5

Sayfa 46**Hâsıl**-----**4816**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	15	--	1000

Şa'îr	5	--	300
Çavdar	--	15	90
An-resm-i ganem			134
Asiyâb Bâb 2 resm-i 6 altı ay yürür			60
An-bâd-ı hevâ			150
Yaylak Gölçeker Harâc-ı			60
Yaylağ Elmacık ve Alasögüd			70
An-mezra'a der-yed-i Sipâhî Hâsıl Çuka vâdî fi sene			190
Ra'iyet elinde olan çayırlardan gayri hâsıl			40
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara			1666

fî 'l- asl 9914

Ez-ziyâde 720

Tîmâr Ömer

Karye-i Bazâr tâbî'-i Avdan tîmâr-ı mezkûr

Neferân	8
Hâne	7
Mücerred	1
Çift	4
Bennâk	3

Hâsıl-----1621

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	4	--	900
Şa'îr	3	--	120
Defne	3	5	195
Öşr-i bostan		90	
Öşr-i kettân		150	
	Müdd	Kile	Kıymet
Öşr-i Merdümek	--	2	12

ft 'l- asl 1593

Sayfa 47

An-dirâhthâ-i Girdgan hasat	240
An-dirâhthâ-i Emrûd hasat	50
Öşr-i girdgân	12
Asiyâb Hasa 1 dab	90
An-çayir Hassa	260
Öşr-i Kendir	3
Resm-i kovan	15
An-bâd-ı hevâ	15
Resm-i Çift ve nîm ve bennâk	164

Tîmâr-i Hasan veled-i Bulyan

Karve-i Viranlu tâbi'-i Avdan tîmâr-ı mezkûr

Neferân	30
Hâne	25
Mücerred	4
Îmâm	1
Çift	8
Nîm	8
Bennâk	9

Hâsıl-----1580

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	1	2	510
Şa'îr	5	--	300
<u>Defne</u>	2	3	129
Öşr-i kettân		70	
Öşr-i Bağ ve bağçe		52	
Öşr-i bostan		14	
Öşr-i Emrûd		15	
An-dirâhthâ-i Emrûd hasat		25	

An-dirâhthâ-i Girdgan hasat	346
Çayır Hasat	300
Resn-i Tapu-yi zemîn	93
An-bâd-ı hevâ	40
Âsiyâb bâb 2 resm altı ay yürür	60
Resm-i çift ve nîm ve bennâk	992

Mezra‘a-i Şeyh Tursun tâbi‘ mutasarrıf-ı mezkûr

Hâsıl-----**100**

fî 'l- hâsıl 1250

Ez-Ziyâde 252

Sayfa 48

Tîmâr-i Hzır

Karve-i Kaymas tâbi‘-i Avdan an-vilâyet-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Neferân	53
Hâne	49
Mücerred	4
İmâm	1
Çift	15
Nîm	5
Bennâk	35
Kara	2

Hâsıl-----**9663**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	9	12	975
Şa‘ır	7	4	992
Defne	7	15	350
Merdümek	--	2	6
Nohud	--	1	5
Öşr-i bostan		117	
Öşr-i saz		7	

Öşr-i çekipdir	3
Öşr-i kettân	200
Öşr-i girdgân	44
Öşr-i kovan	4
An-dirâhthâ-i girdgân hasat	150
Çayır hasat an-sazlık	15
hâric ez-defter	
An-resm-i ganem	250
Emrûd hasat	90
Âsiyâb bâb 1 resm	60
An-bâd-ı hevâ	6
Resm-i çift ve nîm ve bennâk	772

Sayfa 49

Karve-i-Bekmeşlu tâbi‘-i Avdan tûmâr-ı mezkûrân mezkûr Karvenin nisfını Hızır tasarruf ider ve nisf-ı âharına Silâhdâr Yûsuf tasarruf ider

Neferân	41
Hâne	30
Mücerred	11
Çift	10
Nîm	7
Bennâk	13
Kara	1

Hâsıl-----9150

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	14	--	1900
Şa‘îr	7	--	920
Defne	6	9	367
Öşr-i bostan		61	
Öşr-i kettân		100	
An-resm-i ganem		20	

An-dirâhthâ-i girdgân	900
Öşr-i girdgân	61
An-dirâhthâ-i girdgân ki Eli bostanında Tuğrul Bey elinde idi yedi ağaçdur Hâsıl 200	
Âsiyâb bâb 2 resm altı ay yürür	60
An-bâd-ı hevâ	60
Öşr-i Saz	12

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Öşr-i Göze	--	1	4
Öşr-i cev		3	
Öşr-i kovan		15	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		562	

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Mercümek	--	2	15
Öşr-i Alef		2	
Yaylak-ı Yuvalu ve yaylak-ı Gelin çalı		250	
Resm-i zemîn-i hâric		92	
Yaylağ Çam peykari		15	
haric ez defder			
Yaylağ Kırluca		11	
haric ez defter			
Yaylağ Ebuluca		5	
haric ez defter			
An-yaylağ Çalı gülçek		15	
haric ez defter			

Cem'an-----7823

Minhâ hisse-i Yûsuf Silâhdar	1960
el-bâkî hisse-i Hızır	5743

Sayfa 50Tîmâr-i Yûnûs veled-i Doğan serasker-i Süleymân Sazanus ve GürüzKarve-i Visal tâbi'-i Avdan tîmâr-ı mezkûr

Neferân	4
Hâne	2
Mücerred	2
Nîm	2

Hâsıl-----967

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	5	--	500
Şa'ır	3	--	160
Hasat-ı eşcâr-ı armud		20	
Çayır		90	
Resm-i zemîn hâric		112	
Öşr-i kettân		20	
Öşr-i saz		3	
	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Defne	1	--	30
An-bâd-ı hevâ		15	
Resm-i nîm		92	

Karve-i Bayramviranı tâbi'-i Cengi tîmâr-ı mezkûr

Neferân	15
Hâne	11
Mücerred	3
Çift	7
Bennâk	5

Hâsıl-----1013

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	3	15	350
Şa'ır	3	15	150
Nohud	-	4	20
Burçak	--	2	6
Bakla ve Merdümek	--	1	5
Alef	--	1	15
Öşr-i kettân		20	
An-resm-i ganem		13	
An-dirâhthâ-i kiras hasat		90	
Öşr-i bostan		5	
	Müdd	Kile	Kıymet
Defne	--	8	24
An-bâd-ı hevâ		95	
Öşr-i sepet		6	
fınduk		20	
Resm-i çift ve bennâk		264	
Mukâta'at Mezra'a yüz Emrûd ve arpaluca ve arpalık			
			fî sene 90

Sayfa 51**Karve-i Madır tâbi'-i Selendi tîmâr-ı mezkûr**

Neferân	57
Hâne	51
Mücerred	6
Ortak	1
Çift	12
Nîm	5
Kara	2
Bennâk	27

Hâsıl-----1810

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	7	15	775
Şa'ır	7	15	950
Burçak	--	4	11
Merdümek	--	1	5
Nohud	--	1	5
Öşr-i penbe		17	
Öşr-i saz		14	
Öşr-i bostan		23	
Öşr-i kovan		92	
An-resm-i ganem		162	
Öşr-i sebz		11	
Öşr-i böri		21	
Öşr-i badem		62	
Hâsıl emrenak ve resm-i ganem		200	
An-bâd-ı hevâ		100	
Resm-i Kışlak Çıkırıkçı ve Eyrek Madır		95	
Resm-i Çift ve nîm ve bennâk ve kara		820	

Cem'an-----9743**Sayfa 52****Tîmâr-ı Mürüvvet bulub ser asâkir-i Simav ve Ovdan****Karve-i Kınık tâbi'-i Avdan an-Vilâyet-i Simav tîmâr-ı mezkûr**

Neferân	22
Hâne	19
Mücerred	3
Ortak	2
Çift	6
Bennâk	11

Bayram Bey veled-i Tahsin (?) Ömri asker siva idüp şimdiki hâlde Bey sancağında tîmâr tasarruf ider.

Hâsıl-----**1653**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	6	--	600
Şa'ır	3	5	195
Merdümek	--	3	9
Nohud	--	1	5
Defne	5	15	345
Öşr-i kettân		75	
Öşr-i bostan ve saz		50	
Çayır hâssa		100	
An-resm-i Gözele an-çayır-ı mezkûr		90	
Âsiyâb bâb Dab (?) An-ze'âmet hasat		100	
An-dirâhthâ-i girdgân hâssa		100	
Hisar Ergi bağında hâsıl çeltik tohum Müdd 1		390	
Yaylağ-ı Çam ağıl		20	
haric ez defter			
An-bâd-ı hevâ		60	
Hâsıl Ermenak		900	
An-resm-i Çayır kızılıcı ağacı		15	
haric ez defter			
Yaylağ-ı Emurza		100	
haric ez defter			
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		324	

Karve-i Hasanlar ve Teklif (Tekilif) tâbi'-i Avdan tîmâr-ı mezkûr hâlî podur

haricden ekerler

Hâsıl-----**674**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	3	--	200

Şa'îr	1	15	90
Resm-i zemîn-i hâric		74	
Yaylağ-ı Teklif		60	
An-dirahha girdgân Hasat		60	
	Müdd	Kile	Kıymet
Defne	2	15	150

Sayfa 53**Karve-i Akçakilise ve Adatarla tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr haric ez defter-i köhne**

Hâsıl-----355

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	--	12	60
Şa'îr	--	5	15
An-dirâhthâ-i meşe pelud		40	
An-resm-i güzele		40	
An-çayır		90	
Öşr-i bostan		150	

Hâsıl-----40

<i>Cem'an</i>	9662
<i>fi'l-as</i>	19600
<i>Ez-ziyade</i>	62

Tîmâr-i İlyâs ve Hafîl müsterek be-nevbet**Mezra'a-i Kalburci tâbi'-i Avdan tîmâr-ı mezkûrân hâlî potur hâricten ekerler**

Hâsıl-----750

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	1	15	175
Şa'îr	3	--	120
Defne	3	--	160
An-dirâhthâ-i girdgan		60	

Öşr-i kettan		40	
Öşr-i kettân		15	
	Müdd	Kile	Kıymet
Öşr-i çeltik fî			
<u>ma'den alet</u>	<u>1</u>	<u>--</u>	<u>60</u>
Resm-i zemîn hâric		95	
Âsiyâb bâb Guruş Resm altı ay yürür		90	

Karve-i Yapak tâbi'-i Kavak an-Vilâyet-i Gedüz tîmâr-ı mezkûrân

Neferân	11
Hâne	7
Mücerred	2
Îmâm	1
Çift	3
Nîm	1
Bennâk	4

Sayfa 54

Hâsıl-----1910

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>320</u>
<u>Şa'ır</u>	<u>4</u>	<u>15</u>	<u>270</u>
<u>Nohud</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>910</u>
<u>Alef</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>120</u>
<u>Hasıl</u>	<u>--</u>	<u>7</u>	<u>21</u>

An-resm-i ganem

95

Öşr-i bostan

54

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>mercümek</u>	<u>--</u>	<u>1</u>	<u>5</u>

An-bâd-ı hevâ

20

Resm-i çift ve nîm ve bennâk

160

Cem'an-----1165

fî 'l- asl 1313

Ez-ziyade 372

Tîmâr-i Yûsuf silahdar**Karve-i Avağbüyük tâbi'-i Avdan tîmâr-ı mezkûr****Sayfa 55**

Neferân	73
Hâne	64
Mücerred	8
Îmâm	1
Çift	16
Nîm	2
Bennâk	41
Kara	4
Kud	1

Hâsıl-----**9170**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	7	16	780
Şa'ır	6	19	927
Defne	1	6	79
An-resm-i ganem		670	
An-bâd-ı hevâ		130	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		154	

Mezra'a-i Tekircik tâbi'-i Kaymas tîmâr-ı mezkûr**Hâsıl-ı An-Ali ve Emrûd hasat ve çayır ve gayrihâ**

fî sene 250

Karve-i Avşar tâbi'-i Uşak tîmâr-ı mezkûr

Neferân	12
Hâne	11
Îmâm	1
Çift	6
Nîm	1

Bennâk	3
Kara	2

Hâsıl-----**1660**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	8	15	850
Şa'ır	7	5	995
Nohud	--	1	5
Burçak	--	1	3
Öşr-i bostan		15	
An-bâd-i hevâ		40	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve			
Kara		259	

Cem'an-----**9863**

Mezkûr Silâhdâr Yûsuf'un Bakar ve dördüncü varakda Bekmeşlu nâm Karyede hissesi vardur andan taleb oluna

Tîmâr Mehmed veled-i Hâcî

Sayfa 56

Tîmâr-i Mehmed veled-i Hâcî Dâvud an-zevâbit ve mevkûfât

Karve Ötmeşeler tâbi'-i Simav tîmâr-ı mezkûr

Neferân	12
Hâne	10
Mücerred	2
Çift	5
Nîm	1
Bennâk	6

Hâsıl-----**951**

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
Hınta	4	7	995
Şa'ır	2	15	265

Nohud	--	1	5
Mercümek	--	3	9
Öşr-i Saz	--	1	4
Yaylak		15	
Çayır hasat		95	
Öşr-i bostan		15	
An-bâd-ı hevâ		20	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		299	
Mezra'a-i Emrûdçuk tâbi'-i Saz Onus Simav			
Hâsıl		300	

An-Karve-i Akgediz tâbi'-i Güzyakası tîmâr-ı mezkûr

Hâne	2
Çift	2
Hâsıl An-Ali ve resm-i çift	317
Mezra'a-i İriç tâbi'-i Eyübli Şahlu tîmâr-ı mezkûr	
Hâsıl	290

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	3	--	200
Şa'ır	1	15	90
Tirâk? Çayır tâbi'-i Şehlu tîmâr-ı mezkûr			
Hâsıl		fî sen 50	

fî Karve-i Yenice tâbi'-i Şeyhlû Hâcî Mustafâ asıl defterden vâkf denilmiş amma elinde merkûm Sultân Murâd'ın ve Padişahımızın hükm-i hümâyûn var şol vecihle ki emlâkiyle ve evlâdıyla vâkf-ı evvelen tapu kayd olunmuş ol vakt müteveffâ olduğu sebepten tîmâra virildi on sekiz dönüm bağ veled-i köhne defterde bu vecihle kayd olunmuş şimdiki hâlde tîmâr-ı mezkûr

Hâne	1
nim	1

Sayfa 57**Hâsıl**-----**330**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	--	15	75
Şa'ır	--	15	45
Öşr-i Muz	--	1	100
Öşr-i pekmez-i siyah		40	
Resm-i zemîn		92	
Resm-i Nîm		16	

Çiftlik-i

Doğancı Halîl ki ber-çiftlik yürür tâbi'-i Şeyhlû Mehmed veled-i Abdullâh Sipak Paşa, Âlim Paşa tapu-yi köhne defterinde kayd olmuş merhûm Sultân Mehmed Hân'dan Berât var şimdiki hâlde Padişahımız iz-nüsret hazretlerinden tecdîd-i berât olmadığı sebebden mevkûfçi tasarruf idermiş ol vakt-i mezkûr Mehmed tîmâra virildi

Hâsıl

An-Ali ve resm-i çift 320

An karve-i moğalta – övüğü (?)

Neferân	7
Hâne	6
Mücerred	1
Çift	2
Bennâk	4

Hâsıl-----**1153**

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	5	--	500
Şa'ır	5	--	300
Alef	3	9	270
Öşr-i kovan		14	
An-resm-i ganem		10	
An-bâd-ı hevâ		20	
Resm-i çift ve bennâk		112	

Karve-i İkibaşlu tâbi'-i Kepekler ve mezra'a-i Pablikan tâbi'-i mezkûr tîmâr-ı mezkûr

Hâne	8
Çift	5
Nîm	2
Bennâk	1

Hâsıl-----344

An-resm-i ganem	90
Resm-i kışla	90
An-bâd-ı hevâ	20
Resm-i çift ve nîm ve bennâk	214

Sayfa 58

An- cemâ'ât-i Kefen Kurnaz tâbi'-i mezkûr tîmâr-ı mezkûr

Hâsıl Eş-Şeyh 350

Hâsıl-ı-----920

Mezra'a-i Küfeci tâbi'-i Kurnaz tîmâr-ı mezkûr hâlî podur haricden ekerler

Hâsıl-ı-----920

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	--	15	50
Şa'îr	--	15	90
Susam	--	15	100
Öşr-i Çeltik	2	--	200
Resm-i zemîn		50	

Cem'an-----9830

Mezkûrun Aslanlû nâhiyesinde Hisârârî zevâyidinden nukûl nâm kâryeden yüz doksan sekiz akçe hissesi var andan taleb oluna

Tîmâr-i Ahazi veled-i Ali ve Ali veled-i Paşa Bey müşterek her yıl ikisi bile işlerler**Karve-i Bakar ve Kınık tâbi'-i Kalınviran tîmâr-ı mezkûrân**

Nefer	12
Hâne	10
Mücerred	1
İmâm	1
Çift	5
Nîm	3
Bennâk	2

Hâsıl-ı-----9397

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	--	15	50
Şa'îr	--	15	90
Defne	--	3	10
Merdüme ve nohud	--	2	10
Öşr-i kovan		43	
Resm-i ganem		152	
An-cürm ve cinâyet ve urusiye		90	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		292	

Sayfa 59**Karve-i Nasih tâbi'-i Simav ve tîmâr-ı mezkûrân**

Neferân	20
Hâne	14
Mücerred	4
İmâm	1

Hâsıl-ı-----9197

	Müdd	Kile	Kıymet
Hınta	10	10	1050

Şa'îr	15	--	900
<u>Defne</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>256</u>
Alef	--	6	12
<u>Merdüme</u>	<u>--</u>	<u>10</u>	<u>90</u>
Nohud	--	3	10
Öşr-i girdgân		92	
Öşr-i saz		91	
Öşr-i bostan		91	
Öşr-i kovan		11	
Öşr-i kettân		100	
Âsiyâb bâb resm yıl yürür		60	
Resm-i zemîn hâric		172	
Resm-i çift ve bennâk		40	

Karve-i Kuşu tâbi'-i Kavak an-vilâyet-i Gedüs mezkûr karvenin nisfına Simav

Subaşı mutasarrıf olub ve nisf-ı âharına Efendi ve Ali mutasarrıflardur

Nefer	16
Hâne	14
Mücerred	2
Çift	8
Nîm	1
Bennâk	3
Kara	2

Hâsıl-----1800

	<u>Müdd</u>	<u>Kile</u>	<u>Kıymet</u>
<u>Hınta</u>	<u>7</u>	<u>--</u>	<u>700</u>
Şa'îr	5	--	300
<u>Nohud</u>	<u>1</u>	<u>--</u>	<u>100</u>
Burçak	1	--	60
<u>Hınta</u>	<u>2</u>	<u>--</u>	<u>200</u>
Şa'îr	1	--	60
<u>Alef</u>	<u>--</u>	<u>6</u>	<u>12</u>

Öşr-i kara kovan	4
Öşr-i bostan	15
Harâc-ı bağ	3
Resm-i zemîn hârici	20
An-bâd-ı hevâ	40
Resm-i çift ve nîm ve bennâk	300

Sayfa 60**Karye-i Oruç tâbi'-i Kavak an Gedüs tîmâr-ı mezkûrân ber vech-i mezbûr**

Nefer	22
Hâne	13
Mücerred	8
Çift	10
Bennâk	2
Kara	1

Hâsıl-----9130

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hinta</u>	10	5	1025
<u>Şa'ır</u>	7	2	926
<u>Alef</u>	1	--	60
Nohud	1	1	115
<u>Burçak</u>	--	14	42
Öşr-i bostan		10	
Öşr-i An-hâric			
	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hinta</u>	1	--	900
<u>Şa'ır</u>	2	--	120
Yaylak-ı Mukata'a Buhanlu? Baran	15	haric ez defter	
Bâd-i Hevâ		6	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk ve kara		350	

Karve-i Ayvalu tâbi'-i Gedüs tîmâr-ı mezkûrân

Nefer	7
Hâne	3
Mücerred	2
Îmâm	1
Çift	1
Nîm	1
Bennâk	1

Hâsıl-----**295**

	Müdd	Kile	Kıymet
<u>Hınta</u>	1	10	150
Şa'ır	1	--	60
Bâd-i hevâ		12	
Resm-i çift ve nîm ve bennâk		72	

Cem'an-----**9892**

EK-5

SİMAV NAHİYESİ'NDEKİ MUAF KİŞİ ADLARI

Mahalle-i Aşağı³²¹

İmâm: Ali veled-i İdris

Mollâ: Salih veled-i Yakub

Hatîb-i Câmi': Hacı Hamza veled-i Mürid

Mahalle-i Yukarû³²²

İmâm: Haydar veled-i O der Karye-i (?)

Emîr-i mahfil: Hacı veled-i Hacı Mustafa

Emîr-i mahfil: Ali veled-i O

Muhassıl: Mahmud birâder-i O

Dîvâne: Mustafa birâder-i O

Ser-mahfil: Yusuf veled-i Hacı İlyas

Mu'arrif: (?) veled-i O

Müderri: Hızır Bali veled-i Hacı Halil

Kethüdâ: Halil veled-i Emir

İmâm Asfiyâ: Mevlânâ Bâyezîd veled-i Hızır ma'a Taliğ

Gaib: Yusuf veled-i Resûl

Mutâk: Hacı saruca mutâk-ı Mustafa

Oğulluk: Hacı İvaz veled-i O

Muarrif: (?) veled-i O

Mahalle-i Orta³²³

Müezzin: Hamza veled-i Hacı İvaz

Müezzin-i Câmi': Hacı Yusuf veled-i Hacı Yakub

Emîr-i mahfil: Bidareri diğér

İmâm: Lütfi veled-i Abdullah

Karye-i Osum³²⁴

Gaib: Bayezid veled-i Eyyubî

³²¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.1

³²² BOA. , TD. , nr. 45, s.2.

³²³ BOA. , TD. , nr. 45, s.3.

³²⁴ BOA. , TD. , nr. 45, s.4.

Karye-i Gökceler³²⁵**İmam:** Kemal Birader-i diğ̃er**Gaib:** İsmail veled-i (?)**Karye-i Semer**³²⁶**Mutak:** Mihâl mutak-ı Mustafa**Mutak:** Ahmet mutak-ı Mehmed**Karye-i Talgan**³²⁷**İmâm:** Mehmed veled-i Dur Beg**Gaib:** Hacı Ali biraderi-i Yusuf**Karye-i Kuruöyük**³²⁸**İmâm:** Nasuh veled-i (?)**Karye-i Sögüd**³²⁹**İmâm:** Satılmış veled-i İnebeg**Şeyh-i fâni:** Bazarlû veled-i Emir**Karye-i Yenice tâbi'-i Simav**³³⁰**Muhassıl:** İsmail birader-i O**Karye-i Yenice tâbi'-i Kavak**³³¹**Hatîb:** Ebî Fakih veled-i Umur Hatîb-i Câmî'-i Kavak**Kâyyım-ı camiî:** Hacı İlyas veled-i (?)**Mutâk:** Mutak-ı Seydi veled-i nebî**Karye-i Çay**³³²**İmâm:** Mehmed veled-i O**Karye-i Kayaludere**³³³**İmâm:** Nasuh veled-i Hızır**İmâm:** Mehmed veled-i Musa (Atik pir-i fâni)

³²⁵ BOA. , TD. , nr. 45, s.5.³²⁶ BOA. , TD. , nr. 45, s.6.³²⁷ BOA. , TD. , nr. 45, s.7.³²⁸ BOA. , TD. , nr. 45, s.8.³²⁹ BOA. , TD. , nr. 45, s.8.³³⁰ BOA. , TD. , nr. 45, s.10.³³¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.11.³³² BOA. , TD. , nr. 45, s.16.³³³ BOA. , TD. , nr. 45, s.17.

Karye-i Balık³³⁴**İmâm:** Ali birader-i O**Karye-i Ayyazlu**³³⁵**İmâm:** Ali veled-i Dursun**İmâm:** Bâli veled-i O (der kârye-i Döne tabî Karavadi)**İmâm:** Abdi fâkih veled-i Sinan fâkih**Karye-i Efirlü**³³⁶**İmâm:** Halil veled-i (?)**Karye-i Yavi**³³⁷**İmâm:** Veli veled-i O**Mutak:** İsmail mutak-ı Tahsin (gaib)**Karye-i İnanşa**³³⁸**İmâm:** (?) veled-i Mehmet fâkih**Muhâssıl:** Mustafa veled-i O**Karye-i Dere**³³⁹**İmâm:** Hamzâ veled-i İlyâs**Muhâssıl:** Hızır veled-i O**Karye-i Kaya**³⁴⁰**Kötürüm:** Karaca veled-i Adilhân**İmâm:** Ali hacı veled-i Mustafa fâkih**Karye-i Degirmen**³⁴¹**İmâm:** Mehmed veled-i Paşayigen**İmâm:** Hamza fâkih veled-i Yusuf fâkih**Karye-i Kestel**³⁴²**İmâm:** Hamza fâkih veled-i Yusuf fâkih

³³⁴ BOA. , TD. , nr. 45, s.17.³³⁵ BOA. , TD. , nr. 45, s.18.³³⁶ BOA. , TD. , nr. 45, s.20.³³⁷ BOA. , TD. , nr. 45, s.22.³³⁸ BOA. , TD. , nr. 45, s.25.³³⁹ BOA. , TD. , nr. 45, s.27.³⁴⁰ BOA. , TD. , nr. 45, s.30.³⁴¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.31.³⁴² BOA. , TD. , nr. 45, s.33.

Karye-i Döne (Dönek)³⁴³**Mutak:** İsmail mutak-ı Ömer ibin**Karye-i Korucular(?)³⁴⁴****İmâm:** Dur beg veled-i pir ünlü fâkih**Karye-i Öreke³⁴⁵****İmâm:** Pir ünlü veled-i Karaman**Muhâssıl:** Ali birader-i diğêr**Hâfız:** Bâli birader-i diğêr**Karye-i Akçasaz³⁴⁶****İmâm:** Abdi veled-i piri**Kötürüm:** Mustafa veled-i (?)**Karye-i İpek³⁴⁷****Mutak:** Bekir (?) mutak-ı Durbeg**Karye-i Dorum³⁴⁸****Meçhûl:** Ahâd veled-i Hâcı**Sipahizâde:** Mûsâ Birâderi Mustafâ**Karye-i Çonkyar³⁴⁹****Mutâk:** Şâhmert mutak-ı Nâsuh**İmâm:** Hâmza veled-i Bayram Beg**Karye-i Göçtaş³⁵⁰****Mutâk:** Karaca mutak-ı İnebeg**Mutâk:** Karaca mutak-ı Mustafa**İmâm:** Hızır veled-i Mustafa

³⁴³ BOA. , TD. , nr. 45, s.35.³⁴⁴ BOA. , TD. , nr. 45, s.35.³⁴⁵ BOA. , TD. , nr. 45, s.36.³⁴⁶ BOA. , TD. , nr. 45, s.37.³⁴⁷ BOA. , TD. , nr. 45, s.38.³⁴⁸ BOA. , TD. , nr. 45, s.39.³⁴⁹ BOA. , TD. , nr. 45, s.41.³⁵⁰ BOA. , TD. , nr. 45, s.42.

Karye-i Küçükler³⁵¹**İmâm:** Yusuf veled-i Hâsan**Mutak:** Ali veled-i Hâmza**Karye-i Kuraşa**³⁵²**İmâm:** İbrâhim veled-i Mehmed**Mutâk:** Şâhmert mutâk-ı (?)**Karye-i Geçerler**³⁵³**Ağma:** Ahâd veled-i İnebeg**İmâm:** İlyas fâkih birader-i O**Müezzin:** Mehmed veled-i O**Mutâk:** Hüseyin mutak-ı İlyas**Mutâk:** (?) mutak-ı Ali**Karye-i Viranlu**³⁵⁴**İmâm:** Musa veled-i Ali**Becây-i pedereş:** Süleyman veled-i Mehmed**Karye-i Kaymas**³⁵⁵**Hâfız:** Hacı İvaz veled-i O**Kâyyım-ı Câmî-i Avdan:** İbrâhim veled-i hacı mahmud**Mutâk:** Yakub mutâk-ı hacı inebeg**Mutâk:** Mihâl mutak-ı ibrahim**Ser-mâhfil:** Bayram birader-i diğêr**Muarrif:** İlyas veled-i nâsuh**İmâm:** Mehmed fâkih veled-i Sinan fâkih (Der kârye-i Burnusini)**Karye-i Kımık**³⁵⁶**Mutak:** Timurcu Hamza veled-i paşahan

³⁵¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.43.³⁵² BOA. , TD. , nr. 45, s.43.³⁵³ BOA. , TD. , nr. 45, s.44.³⁵⁴ BOA. , TD. , nr. 45, s.47.³⁵⁵ BOA. , TD. , nr. 45, s.48.³⁵⁶ BOA. , TD. , nr. 45, s.52.

Karye-i Yapak³⁵⁷**İmâm:** Hâlil veled-i (?)**Divâne:** Dusun birader-i O**Mutâk:** İsmâil mutak-ı tâhsin**Karye-i Ayağbüyük**³⁵⁸**İmâm:** Hızır veled-i (?)**Karye-i Avşar**³⁵⁹**İmâm:** Paşabâli veled-i Hâmza**Karye Ötmeşeler**³⁶⁰**Mutâk:** Şahmert mutâk-ı Musa**Karye-i Bakar ve Kınık**³⁶¹**İmâm:** Mehmed veled-i Yusuf**Karye-i Nasih**³⁶²**İmâm:** Dursun veled-i (?) (Câmi'-i Simav ve hükm-i hüdâvendigâr)**İmâm:** Hacı Ahmed veled-i Hacı Mustafa**Karye-i Oruç**³⁶³**Muhâssıl:** İbrâhim veled-i Süleyman Fâkih**Karye-i Ayvalu**³⁶⁴**İmâm:** Ali veled-i O**Muhâssıl:** Hâmza birader-i O

³⁵⁷ BOA. , TD. , nr. 45, s.53.³⁵⁸ BOA. , TD. , nr. 45, s.54.³⁵⁹ BOA. , TD. , nr. 45, s.55.³⁶⁰ BOA. , TD. , nr. 45, s.56.³⁶¹ BOA. , TD. , nr. 45, s.58.³⁶² BOA. , TD. , nr. 45, s.59.³⁶³ BOA. , TD. , nr. 45, s.60.³⁶⁴ BOA. , TD. , nr. 45, s.60.

EK-6**45 NUMARALI TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE SİMAV NAHİYESİ'NDE
TOPRAK TASARRUFU**

Sr.	Simav Nahiye'sine Bağlı Köyler	Çift	Nîm	Bennak	Mücerred
1.	Aşağı Mahalle	5	--	7	9
2.	Yukarû Mahalle	8	3	8	7
3.	Orta Mahalle	3	4	1	4
4.	Karye-i Osum ³⁶⁵	25	6	22	5
5.	Karye-i Gökceler ³⁶⁶	13	3	13	3
6.	Karye-i Semer ³⁶⁷	14	4	8	3
7.	Karye-i Talgan ³⁶⁸	14	1	17	6
8.	Karye-i Kuruöyük ³⁶⁹	4	1	3	5
9.	Karye-i Söğüd ³⁷⁰	8	--	4	2
10.	Karye-i Alakilise ³⁷¹	12	1	14	6
11.	Karye-i Karacaviran ³⁷²	6	1	9	1
12.	Karye-i Yenice ³⁷³	5	1	8	4
13.	Karye-i Yenice ³⁷⁴	24	1	11	4
14.	Karye-i Saruçam ³⁷⁵	4	3	3	3
15.	Karye-i Örü ³⁷⁶	10	2	11	6
16.	Karye-i Çavdır ³⁷⁷	6	7	14	7
17.	Karye-i Derbend ³⁷⁸	3	--	--	--
18.	Karye-i Degirmenci ³⁷⁹	12	1	6	3
19.	Karye-i Çay ³⁸⁰	21	4	17	10
20.	Karye-i Kayaludere ³⁸¹	7	1	5	3

³⁶⁵ BOA. , TD. , nr. 45, s.4.³⁶⁶ BOA. , TD. , nr. 45, s.5³⁶⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.6.³⁶⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.7.³⁶⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.8.³⁷⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.8.³⁷¹ BOA. , TD. , nr.45, s.9.³⁷² BOA. , TD. , nr.45, s.10.³⁷³ BOA. , TD. , nr.45, s.10.³⁷⁴ BOA. , TD. , nr.45, s.11.³⁷⁵ BOA. , TD. , nr.45, s.11.³⁷⁶ BOA. , TD. , nr.45, s.13.³⁷⁷ BOA. , TD. , nr.45, s.14.³⁷⁸ BOA. , TD. , nr.45, s.14.³⁷⁹ BOA. , TD. , nr.45, s.15.³⁸⁰ BOA. , TD. , nr.45, s.16.³⁸¹ BOA. , TD. , nr.45, s.17.

21.	Karye-i Balık ³⁸²	5	2	16	1
22.	Karye-i Ayvazlu ³⁸³	7	7	21	8
23.	Karye-i İshaklar ³⁸⁴	13	1	8	3
24.	Karye-i Efirlü ³⁸⁵	15	22	41	21
25.	Karye-i Yavi ³⁸⁶	14	16	17	1
26.	Karye-i Başbüyük ³⁸⁷	8	--	7	1
27.	Karye-i Darucı ³⁸⁸	14	2	12	4
28.	Karye-i İnanşa ³⁸⁹	21	2	26	2
29.	Karye-i Dere ³⁹⁰	2	2	1	6
30.	Karye-i Kozluca ³⁹¹	2	--	--	1
31.	Karye-i Demircü ³⁹²	9	3	11	2
32.	Karye-i Kadimler ³⁹³	--	1	1	--
33.	Karye-i Küçükâyı ³⁹⁴	2	--	1	--
34.	Karye-i Kaya ³⁹⁵	18	3	24	12
35.	Karye-i Degirmen ³⁹⁶	15	1	15	8
36.	Karye-i Geremani ³⁹⁷	2	--	1	1
37.	Karye-i Çatak ³⁹⁸	5	--	2	2
38.	Karye-i Kestel ³⁹⁹	4	5	4	1
39.	Karye-i Alınvirân ⁴⁰⁰	5	1	4	1
40.	Karye-i Döne (Dönek) ⁴⁰¹	3	1	1	2
41.	Karye-i Korucular ⁴⁰²	4	1	5	3
42.	Karye-i Öreke ⁴⁰³	12	3	12	2

³⁸² BOA. , **TD.** , nr.45, s.17.

³⁸³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.18.

³⁸⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.19.

³⁸⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.20.

³⁸⁶ BOA. , **TD.** , nr.45, s.22.

³⁸⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s.23.

³⁸⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.24.

³⁸⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.25.

³⁹⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.27.

³⁹¹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.27.

³⁹² BOA. , **TD.** , nr.45, s.28.

³⁹³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.28.

³⁹⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.29.

³⁹⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.30.

³⁹⁶ BOA. , **TD.** , nr.45, s.31.

³⁹⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s.32.

³⁹⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.32.

³⁹⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.33.

⁴⁰⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.34.

⁴⁰¹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.35.

⁴⁰² BOA. , **TD.** , nr.45, s.35.

⁴⁰³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.36.

43.	Karye-i Yağmurvirânı ⁴⁰⁴	--	--	--	--
44.	Karye-i Akçasaz ⁴⁰⁵	9	8	12	1
45.	Karye-i İpek ⁴⁰⁶	3	3	4	--
46.	Karye-i Dorum ⁴⁰⁷	6	8	15	4
47.	Karye-i Çonkyar ⁴⁰⁸	17	15	17	4
48.	Karye-i Göçtaş ⁴⁰⁹	12	3	31	12
49.	Karye-i Küçükler ⁴¹⁰	7	1	17	8
50.	Karye-i Kuraşa ⁴¹¹	13	1	7	3
51.	Karye-i Geçerler ⁴¹²	35	35	38	16
52.	Karye-i Bazâr ⁴¹³	4	--	3	1
53.	Karye-i Viranlu ⁴¹⁴	8	8	9	4
54.	Karye-i Kaymas ⁴¹⁵	15	5	35	4
55.	Karye-i Bekmeşlü ⁴¹⁶	10	7	13	11
56.	Karye-i Visal ⁴¹⁷	--	2	--	2
57.	Karye-i Bayramviranı ⁴¹⁸	7	--	5	3
58.	Karye-i Madır ⁴¹⁹	12	5	27	6
59.	Karye-i Kınık ⁴²⁰	6	--	11	3
60.	Karye-i Hasanlar ve Teklif (Tekilif) ⁴²¹	--	--	--	--
61.	Karye-i Akçakilise ve Karye-i Adatarla ⁴²²	--	--	--	--
62.	Karye-i Yapak ⁴²³	3	1	4	2
63.	Karye-i Ayağbüyük ⁴²⁴	16	2	41	8
64.	Karye-i Avşar ⁴²⁵	6	1	3	--

⁴⁰⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.37.

⁴⁰⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.37.

⁴⁰⁶ BOA. , **TD.** , nr.45, s.38.

⁴⁰⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s.39.

⁴⁰⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.41.

⁴⁰⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.42.

⁴¹⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.43.

⁴¹¹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.43.

⁴¹² BOA. , **TD.** , nr.45, s.44.

⁴¹³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.46.

⁴¹⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.47.

⁴¹⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.48.

⁴¹⁶ BOA. , **TD.** , nr.45, s.49.

⁴¹⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s.50.

⁴¹⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.50.

⁴¹⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.51.

⁴²⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.52.

⁴²¹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.52.

⁴²² BOA. , **TD.** , nr.45, s.53.

⁴²³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.53.

⁴²⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.54.

⁴²⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.55.

65.	Karye-i Ötmeşeler ⁴²⁶	5	1	6	2
66.	Karye-i Akgeniz ⁴²⁷	2	--	--	--
67.	Karye-i Yenice ⁴²⁸	--	1	--	--
68.	Karye-i Moğaltaöyüğü (?) ⁴²⁹	2	--	4	1
69.	Karye-i İkibaşlı ⁴³⁰	5	2	1	--
70.	Karye-i Bakar ve Kınık ⁴³¹	5	3	2	1
71.	Karye-i Nasih ⁴³²	--	--	--	4
72.	Karye-i Kuşu ⁴³³	8	1	3	2
73.	Karye-i Oruç ⁴³⁴	10	--	2	8
74.	Karye-i Ayvalı ⁴³⁵	1	1	1	2
	TOPLAM	611	231	722	285

⁴²⁶ BOA. , **TD.** , nr.45, s.56.

⁴²⁷ BOA. , **TD.** , nr.45, s.56.

⁴²⁸ BOA. , **TD.** , nr.45, s.56.

⁴²⁹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.57.

⁴³⁰ BOA. , **TD.** , nr.45, s.57.

⁴³¹ BOA. , **TD.** , nr.45, s.58.

⁴³² BOA. , **TD.** , nr.45, s.59.

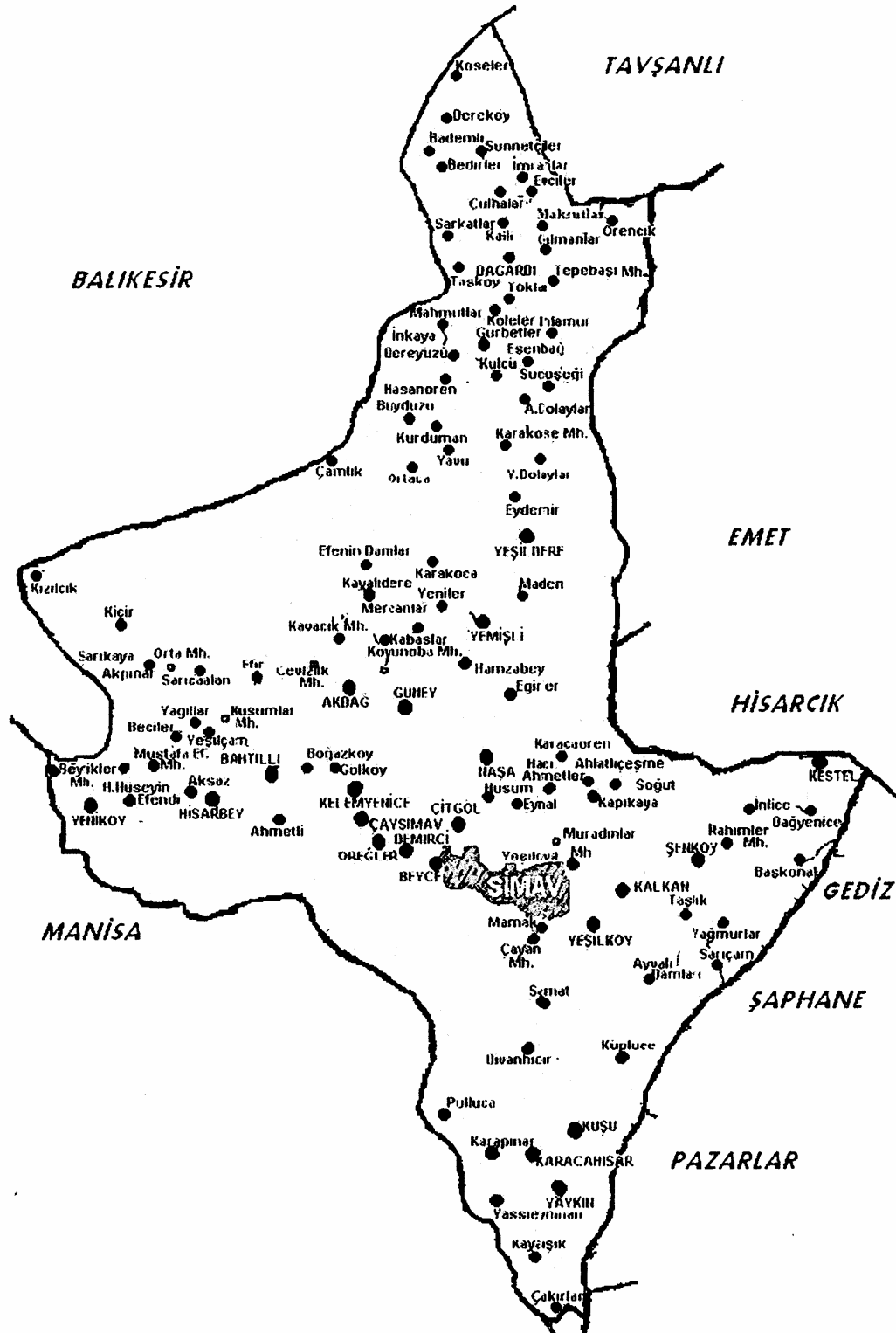
⁴³³ BOA. , **TD.** , nr.45, s.59.

⁴³⁴ BOA. , **TD.** , nr.45, s.60.

⁴³⁵ BOA. , **TD.** , nr.45, s.60.

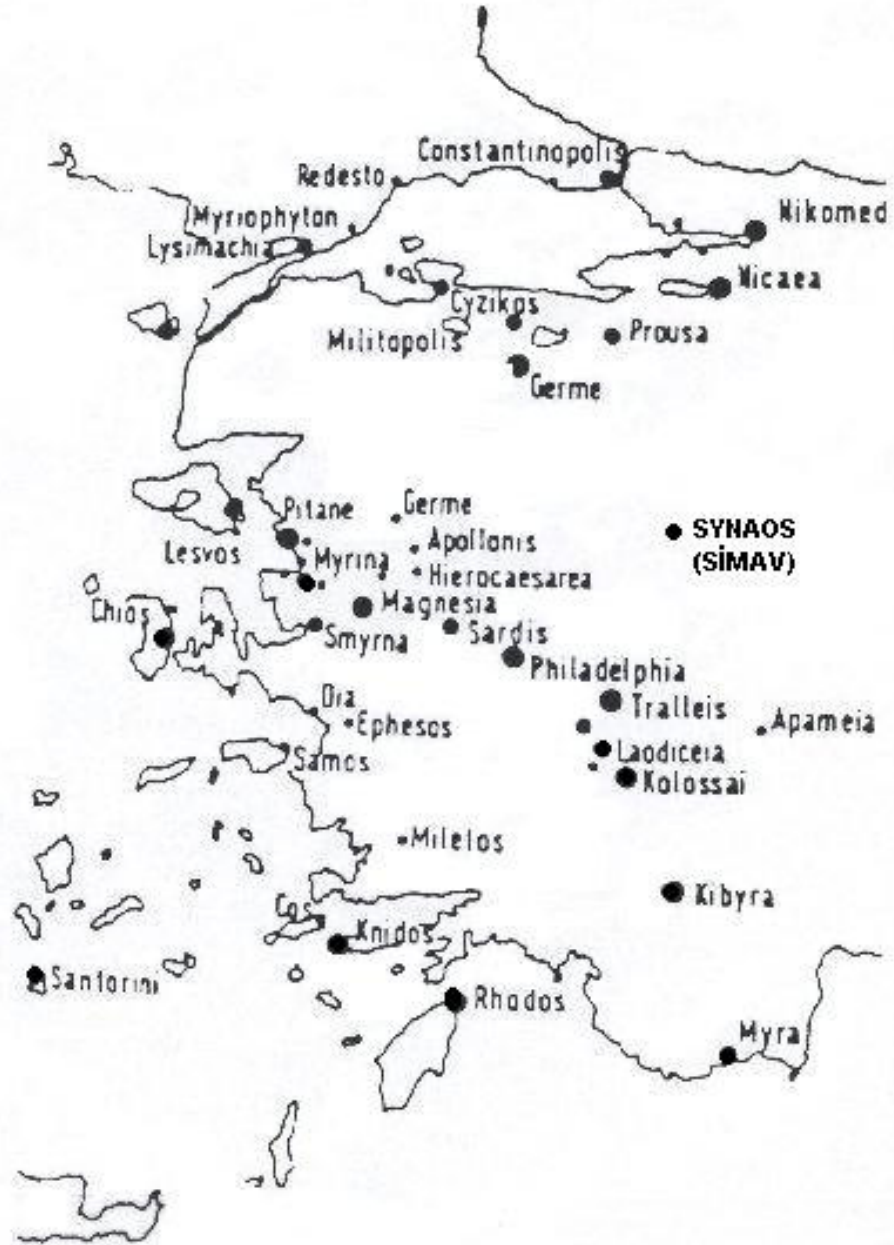
EK-7

SİMAV'IN COĞRAFİ KONUMU



EK-8

TARİHİ SÜREÇ İÇİN DE SYNAOS (SİMAV)



KAYNAKÇA

ARŞİV BELGELERİ

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ

BOA. , TD. , nr. 45.

BOA. , TD. , nr. 49.

BOA. , TD. , nr. 438.

TAPU KADASTRO KUYÛD-İ KÂDİME ARŞİVİ

TK. KKA. , TD. , nr. 47

YAYINLANMIŞ ARŞİV VESİKALARI

BARKAN, Ömer Lütfi, Hüdavendîgar Livası Tahrir Defterleri, C.I, Yay. Haz.

Ö.L.Barkan-Enver Meriçli, Ankara 1988

_____, Kanunlar, C. I. , İstanbul 2000

HEYET, 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937 / 1530), Ankara 1993

HEYET,294 Numaralı Hınıs Livâsı Tahrîr Defteri (963/1556), B.D.A.G.M. , Defter-i Hâkâni Dizisi VI. , Ankara 2000

İNALCIK, Halil, Sûret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid (Hicri 835 Tarihli), Ankara 1987

KAYNAK ESERLER

HADİDİ, Tevârih-i Al-i Osman (1299 – 1523), Haz. Necdet Öztürk, İstanbul 1991

ORUÇ BEĞ, Oruç Beğ Tarihi, Tarih Yok

ÇELEBİ, Evliya, Evliya Çelebi Seyâhatnâmesi, Sad. : Zuhuri Danışman, C. XIII. , İstanbul 1971

PAŞA, Lütfi, Tevârih-i Al-i Osman, Haz. Kayhan Atik, Ankara 2001

KİTAPLAR

- ABACI, Nurcan, Bursa Şehri'nde Osmanlı Hukuku'nun Uygulaması (17. Yüzyıl), Ankara 2001
- AFYONCU, Erhan, Sorularla Osmanlı İmparatorluğu, C. I, İstanbul 2004
- AKDAĞ, Mustafa, Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi, C. I, Ankara 1995
- AKDAĞ, Mustafa, Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi, C. II, İstanbul 1995
- ARSLANTÜRK, Zeki, Naima'ya Göre XVII. Yüzyıl Osmanlı Toplum Yapısı, İstanbul, 1997
- ATEŞ, Toktamış, Osmanlı Toplumunun Siyasal Yapısı, Ankara,1994
- BARKAN, Ömer Lütfi, Osmanlı Devleti'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi “Tetkikler – Makaleler”, İstanbul 2000
- BOZYİĞİT, Yaşar, Simav'da Ahilik ve Ahiler, Kütahya 2000
- BÜLBÜL, Yaşar, Osmanlı Devleti'nin Muhasebe Sistemi 1300 – 1600, (Basılmamış Doktora Tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü), İstanbul 2000
- BÜLBÜL, Zekeriya, Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi, Ankara 2000
- CAHEN, Claude, Osmanlılardan Önce Anadolu, Çev. Erol Üyepazarcı, İstanbul 2000
- CİN, Halil, Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması, İstanbul 1985
- ÇAKAR, Enver, XVI. Yüzyılda Haleb Sancağı (1516 – 1566), Elazığ, 2003
- DEVELLİOĞLU, Ferit, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2001
- DOĞRU, Halime, XV. Yüzyılda Eskişehir ve Sultanönü Sancağı, İstanbul 1992
- EKLER, Selâhaddin, Divan Rakamları, Ankara 1989
- EMECEN, Feridun, M., İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikler Dünyası, İstanbul 2001
- _____, XVI. Asırda Manisa Kazâsı, Ankara 1989
- GENÇ, Mehmet, Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi, İstanbul, 2002
- GROSSER WELTATLAS, İstanbul 1993
- GÜNDAY, Dünder, Arşiv Belgelerinde Siyakat Yazısı Özellikleri ve Divan Rakamları, Ankara 1989.
- GÜNER, Hamza, Tarihte Kütahya, Kütahya 1962
- HALAÇOĞLU, Yusuf, XIV – XVII. Yüzyılda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, Ankara 1995

- HEYET, 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937 / 1530), Ankara 1993
- HEYET, Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, B.D.A.G.M. , İstanbul 2000
- HEYET, Cumhuriyetin 50. Yılında Kütahya, 1973 İl Yıllığı, Kütahya 1973
- HEYET, Yurt Ansiklopedisi, C. VII. , İstanbul 1983
- HINZ, Walther, İslam'da Ölçü Sistemleri, Çev.: Acar Sevim, İstanbul 1990
- İNALCIK, Hali, Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300 – 1600) , Çev: Ruşen Sezer, İstanbul 2003
- _____, Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi, C.I, İstanbul 2000,
- KAFALI, Mustafa, Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi, Ankara 1988
- KAFESOĞLU, İbrahim - Öztuna, Yılmaz, Türk Tarihi I. , Ankara 1977–1978
- KAĞNICIOĞLU, Celal, Tarih ve Turistik Yönü İle Kütahya, İstanbul 1965
- KAZICI, Ziya, Osmanlı'da Toplum Yapısı, İstanbul, 2003
- KILIÇ, Orhan, XVI. Yüzyılda Adilcevaz ve Ahlât (1534 – 1605), Ankara 1999
- KÖPRÜLÜ, Fuad, Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu, Ankara 1994
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S. , Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), İstanbul 1994
- MACQUEEN, J.G., Hititler ve Hitit Çağında Anadolu, Çev: Esra Davutoğlu, Ankara 2001
- MİROĞLU, İsmet, Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası (1520 – 1566), Ankara 1990
- ORTAYLI, İlber, Türkiye İdare Tarihi, Ankara 1979
- ORUÇ BEĞ, Oruç Beğ Tarihi, Tarih Yok
- ÖZ, Nejat, XV – XVI. Yüzyılda Canik Sancağı, Ankara 1999
- PAKALIN, M. Zeki, Osmanlı Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C.III, İstanbul 1983
- PALA Cihat - ERDOĞDU, Ertuğrul Doğası, Tarihi ve Folkloruyla Simav, Ankara 1991
- SAHİLLİOĞLU, Halil, Türkiye İktisat Tarihi, İstanbul 1989
- SAMİ, Şemseddin, Kâmûs-ı Türkî, İstanbul 2005
- SAYDAM, Abdullah, Osmanlı Medeniyeti Tarihi, Trabzon 1999
- SEVİM, Ali – Merçil, Erdoğan, Selçuklu Devletleri Tarihi Siyaset, Teşkilât ve Kültür, Ankara 1995
- SEVİM, Ali, Anadolu'nun Fethi, Selçuklular Dönemi (Başlangıçtan 1086'ya Kadar), Ankara 1987
- SEVİN, Veli, Anadolu Arkeolojisi, İstanbul 1999

- TURAN, Osman, Selçuklular Zamanında Türkiye, İstanbul 1998
- UĞUR, Ahmet, Osmanlı Siyâset – Nâmeleri, İstanbul 2001
- UĞUZMAN, Tülay, Simav İlçesi ve Çevresi Yaren Teşkilâtı, Ankara 1988
- UMAR, Bilge, Türkiye’deki Tarihsel Adlar, İstanbul 1999
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri, Ankara 1988
- _____, Kütahya Şehri, İstanbul 1965
- _____, Osmanlı Devleti Teşkilatında Medhal, İstanbul 1942
- _____, Osmanlı Devleti’nin Merkez ve Bahriye Teşkilatı, Ankara 1988
- ÜNAL, Mehmet Ali, Osmanlı Müesseseleri Tarihi, Isparta 1997
- _____, XVI. Yüzyılda Harput Sancağı, Ankara 1989
- VARLIK, Mustafa Çetin, Germiyan-oğulları Tarihi, Ankara 1974
- YEŞİL, Mustafa, Kütahya İlinin Kısa Coğrafyası, İstanbul 1938
- YÜCEL, Yaşar, Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar II, Ankara 1989

MAKALELER

- AKA, İsmail, “Timurlular”, Türkler, C.VIII. , s.517 – 533.
- AKYILMAZ, Gül, “Osmanlı Devletinde Reaya Kavramı ve Devlet-Reaya İlişkileri”, Osmanlı, C.IV, Ankara 1999, s. 40 – 54.
- BARKAN, Ömer Lütfi, “Kanûn-nâme”, İ.A. , C.VI. , s.185 – 196.
- _____, “Osmanlı Devrinde Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan Bey’e Ait Kanunlar”, Türkiye’de Toprak Meselesi, İstanbul 1980, s.545 – 573.
- _____, “Öşür”, İ.A. , C. IX, s. 482 – 488.
- _____, “Timar”, İ.A. , C. XII. , s. 286 – 333.
- _____, “Türk-İslam Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu’nda Aldığı Şekiller, İmparatorluk Devrinde Toprak Mülk ve Vakıfların Hususiyeti”, Türkiye’de Toprak Meselesi, C.I. , İstanbul 1980, s. 249 – 280.
- _____, “Çiftlik”, Türkiye’de Toprak Meselesi, C.I. , s. 789 – 797.
- ÇAĞATAY, Neşet, “Osmanlı İmparatorluğu Arazi ve Reâyâ Kanunnâmelerinde İlhâk Edilen memleketlerin Adalet ve Kanunları ve İstılahlarının İzleri”, III. Türk Tarih Kongresi, 1943, (Ankara 1948), s.489 – 502.

- ÇAKAR, Enver, “938 Numaralı Tapu-Tahrir Defterine Göre 1523 Yılında Ayntâb ve Birecik Sancakları”, T.D.A.D. , S.92,(Ankara Ekim 1994), s.112 – 121.
- ÇİÇEK, Kemal, “Osmanlı Tahrir Defterlerinin Kullanımında Görülen Bazı Problemler ve Metod Arayışları”, T.D.A.D. , S.97, (Ağustos 1995), s.92 – 111.
- ÇİFTÇİOĞLU, İsmail, “Germiyanoğulları Dönemi Kütahya Medreseleri”, D.P.Ü.S.B.D. , S.15, (Ağustos 2006), s.161 – 180.
- EMECEN, Feridun, “Çift Resmi”, DİY. İA. , C.VIII, İstanbul 1993, s.309 – 310.
- _____, “Osmanlı Devleti’nin Kuruluşundan Fetret Dönemine”, Genel Türk Tarihi, C.V. , s.503 – 532.
- ERGENÇ, Özer, “Osmanlı Şehirlerindeki Yönetim Kurumlarının Niteliği Üzerine Bazı Düşünceler”, VII. Türk Tarih Kongresi, (Ankara 11 – 15 Ekim 1976), Ankara 1981, s.348 – 361.
- _____, “Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri”, Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi, Ankara 1980, s.98 – 112.
- ERİŞ, Metin, “Osmanlı Devleti’nde İktisadi Anlayışın varlığı Üzerine” , Yeni Türkiye, S.32 (Mart-Nisan 2000, Ankara) , s.112 – 117.
- FAROQHİ, Suraiya, “İktisat Tarihi (1500–1600)”, Doğuştan Yükselişe Osmanlı Tarihi, C.I, İstanbul 2005, s. 225 – 234.
- FEKETE, L, “Türk Vergi Tahrirleri”, Çev.:Sadrettin Karakay, Belleten, CÇ XI, S. 42, (Nisan, Ankara 1947), s.299 – 328.
- GÖKBİLGİN, M. Tayyib, “Nahiye” İ.A. , C.IX, s. 37 – 39.
- GÖYÜNÇ, Nejat, “ Hâne Deyimi Hakkında”, İÜEFTD, S. 32, İstanbul 1979, s.332 – 338.
- GÜNEŞ, Ahmet, “Osmanlı Tahrir Defterleri ve Bunların Tahrir Yazıcılığında Kullanımı Hakkında Bazı Düşünceler”, T.D.A.D. , S. 150, (Ankara Haziran 2004), s.1 – 20.
- GÜRÇAY, Hikmet, “Urgan ve Urgancılık” T.E.D. , C. XI, (Ankara 1969), s. 11 – 13.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, “Osmanlı Devlet Taşkilâtı”, Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, C. XII, İstanbul 1993, s. 293 – 489.
- İNALCIK, Halil, “Osmanlı Devleti’nin Kuruluşu”, Türkler, C.IX, s.66 – 88.
- _____, “Çiftlik”, DİY. İA, C.VIII, s.313 – 314.
- _____, “Köy, Köylü ve İmparatorluk”, Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi, İstanbul, 1993, s. 1 – 14.

- _____, “Osmanlı metrolojisine Giriş”, Terc. Eşref Bengi Özbilen, T.D.A.D. , S. 73, (Ankara Ocak, 1980), s. 21 – 50.
- _____, “Osmanlılar”, İ.A. , C.XII/ 2, s.286 – 308.
- _____, “Osmanlılarda Raiyet Rüsûmu”, Belleten, C.XXIII, S. 92, (Ankara 1959), s.580 – 604.
- İPŞİRLİ, Mehmet, “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, Osmanlı Devleti Tarihi, C. I, İstanbul 1999, s. 139 – 277.
- KAFALI, Mustafa, “Timur”, İ.A. , C. XII/I, s.336 – 345.
- KAFESOĞLU, İbrahim, “Selçuklular”, İ.A. , C. X, s. 353 – 416.
- KARADENİZ, Basri, “XVI. Yüzyılın Başlarında Ergani Sancağı’nda Yerleşme ve Nüfus”, T.D.A.D. , S. 93, (Aralık 1994 Ankara), s.45 – 77.
- _____, “XIV. Yüzyılda Karye-i Nizib”, T.D.A.D. , S.105, (Aralık 1996), s.77 – 98.
- _____, “XVI. Yüzyılda Rumkale”, Belleten, C. LXII, S.234, (Ağustos 1998), s.425 – 455.
- _____, “Osmanlı Devleti’nin Beylikleri İlhak Siyaseti ve Dulkadirli Beyliği’nin İlhakı”, Türkler, C. IX, s.486 – 498.
- _____, “XVI. Yüzyıl Başlarında Ergani Sancağı’nda İdari Yapı” , T.D.A.D. , S.88, (Şubat 1994 Ankara), , s.99 – 103.
- KARAKOÇ, Kazım, “ Gerniyanogulları Beyliği ve Osmanlı Döneminde Germiyan (Kütahya) da Darp Edilen Sikkeler II”, Kütahya Araştırmaları, Bursa 2003, s. 117 – 132.
- KOCA, Salim, “Türklerin Göçleri ve Yayılmaları”, Genel Türk Tarihi, C. I. , Ankara 2002, s.453 – 474.
- KRAMERS, J. H., “Mahalle”, İ.A. , C.VII. , s.144
- KURT, Yılmaz, “ 1572 Tarihli Adana Mufassal Tahrir Defterine Göre Adana’nın Sosyo-Ekonomik Tarihi Üzerine Bir Araştırma”, Belleten, S. 209, C. LIV, (Nisan, Ankara 1990), 179 – 211.
- ÖZ, Mehmet, “Tahrir Defterlerini Osmanlı Tarihi Araştırmalarında Kullanılması Hakkında Bazı Düşünceler”, V.D. , S. XXII, (Ankara 1991), s.418 – 432.
- ÖZÇELİK, Mustafa, “Frigler ve Frig vadisi”, Kütahya Araştırmaları, Bursa 2003, s. 39 – 40.

- ÖZDEĞER, Hüseyin, “XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep’in Sosyal ve Ekonomik Durumu”, T.D.A.D. , S.16, (Şubat 1992), s.5 – 116.
- ÖZER, Yusuf Ziya, “Timur’un Yaptığı İşlere Toptan Bir Bakış”, Belleten, C. IX, S. 36, (Ankara 1954), s.442 – 467.
- ÖZTÜRK, Necdet, “Fetret Devri ve Osmanlı Hâkimiyetinin Yeniden Tesisi”, Genel Türk Tarihi, C. V. , s.532 – 541.
- PALA, Cihat, “Simav (Küçük Bursa)”, Kütahya Araştırmaları, Bursa 2003, s. 144 – 145.
- RUSKA, J., “Sabun”, İ.A. , C. 10, s. 15.
- SAHİLLİOLU, Halil, “Avarız” , DİY. İ.A. , C. IV. , İstanbul 1991, s.108 – 109.
- SOLMAZ, Gürsoy, “Timur ve seferleri”, Türkler, C.VIII. , s.540 – 553.
- SOYSAL, Mustafa, “Onaltıncı Yüzyılda Adana İlinin Mufassal Defteri’ne Göre Sosyal ve Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Araştırma” , Belleten, C. LII. , S. 202 , (Nisan 1988 Ankara), s.169 – 179.
- TABAKOĞLU, Ahmet, “Osmanlı İktisadi Yapısının Ana Hatları”, Yeni Türkiye, S.32, Ankara 2000, s.11 – 26.
- TURAN, Osman, “Kılıç Arslan II”, İ.A. , C. VI, s. 688 – 703.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, “Germiyân-oğulları”, İ.A. , C. IV, s.767 – 770.
- VARLIK, M. Çetin, “XVI. Yüzyılda Kütahya Sancağında Yerleşme ve Vergi Nüfusu”, Belleten, S. 202, C.LII, (Nisan 1988), s.116 – 167.
- WİTTEK, Paul, “Ankara Bozgunundan İstanbul’un Zaptına (1402 – 1455)”, Çev: Halil İnalçık, Belleten, C.VII, S. 62, (Ankara 1952) ,s.557 – 589.
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin, “Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış”, Genel Türk Tarihi, C.VI, Ankara 2002, s. 320 – 342.
- YÜCEL, Yaşar, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Desentralizasyon (Âdem-i Merkeziyet) Dair Genel Gözlemler” , Belleten, C. XXXVIII, S. 152, (Ankara 1974) s.657 – 708.
- _____, “Timur Tarihi Hakkında Araştırmalar II.”, Belleten, C. XLII, S. 166, (Ankara 1978) , s.293 – 296.

DİZİN

A		Çelebi Mehmed19
Afyon..... iv, 16		Çeltik 51, 53, 91, 112, 114, 115, 137
akça..... 50, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60		çeyiz18
Akdağ 10, 22, 32, 44, 104		Çiftçi44
Alaaddin Keykubat.....14		çiftlik . 22, 31, 43, 45, 47, 53, 65, 73, 74, 96, 112, 136
alaybeyi23		
alef.....50, 51		D
Alişir.....16		Dağdan İnme14
Altıntaş12		Defne 52, 53, 57, 73, 75, 79, 81, 83, 84, 85, 86, 88,
Âlû53, 97		89, 91, 92, 93, 94, 95, 98, 99, 101, 103, 104, 106,
Anadolu v, vii, 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,		109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 120, 121,
18, 19, 20, 24, 32, 154, 155, 156, 157		122, 123, 124, 125, 127, 128, 130, 131, 133, 138,
Angir.....11		139
Ankara Savaşı..... 19, 20, 24		defter-i atik3, 67
Ansır11		defter-i köhne.....3, 37, 131
arıcılık v, 54, 56, 59		değirmen.....33, 57, 59
Armut53		demografik.....5, 8
arpa30, 50, 51		Devlet Hatun.....18, 19
asiyâb.....57		divâni.....4
Aydınolu Mehmed Bey.....17		Domaniç12
B		
Babık Bey 11		E
badem52, 53, 129		Ege Bölgesi10
Badem.....53		Eğrigöz Dağı.....10
Bad-ı hevâ.....59		ekonomik v, xii, 1, 4, 5, 8, 13, 23, 43, 49, 56, 61
Bakla..... 53, 104, 106, 112, 128		Emir Çoban.....16
Bayezid v, vi, xii, 7, 18, 19, 22, 24, 33, 50, 61, 142		Emir-i mahfil28
bekâr27, 28, 45, 48		emr-i âli4
bennâk .. 27, 45, 46, 47, 48, 50, 58, 64, 72, 73, 74, 75,		Emrûd 52, 53, 74, 83, 84, 93, 108, 117, 123, 125, 128,
76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 87, 89, 91, 92,		133
95, 96, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108,		Evliya Çelebi 11, 154
109, 111, 112, 114, 117, 118, 119, 120, 122, 123,		
124, 125, 126, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 135,		F
136, 137, 138, 139, 140, 141		Fatih Sultan Mehmed.....22
beşeriv, 5		fetih.....4, 5, 22, 43, 61
Bizans 14, 15, 16, 17		Fındık53
bostan ... 52, 71, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 82, 83, 84,		Finduk.....53
85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 96, 97, 99, 102, 103,		Firigya11
104, 106, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 117,		
120, 122, 123, 124, 125, 128, 129, 130, 131, 132,		G
134, 135, 139, 140		Gediz10
buğday30, 50, 51		Germiyanoğulları..... v, vi, vii, 16, 17, 18, 20, 24, 158
burçak50, 51, 94		Gıyaseddin Keyhüsrev.....45
Burçak .. 30, 50, 51, 53, 71, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 82,		Gıyaseddin Mesud16
83, 88, 99, 103, 104, 106, 107, 128, 129, 134, 139,		Gölcük Dağı.....10
140		
C		H
caba.....45		Haçlı Ordusu.....15
ceviz30, 52, 74		Hamidoğulları.....18
Ceviz.....52, 53		hâne 5, 8, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 48
cinayet59, 60		hafîb-i camî28
cürüm.....59		hayvancılık43, 54, 55, 57, 58
		hınta50, 98
		Hiristiyan32
		hisce49, 50, 100, 111, 126
		Hititler12, 13, 156
		hububat v, 30, 33, 49, 50, 51, 57, 58, 100
Çağsadan17		

İ

İcmâl.....	3, 7
İç Anadolu.....	10
İktisadi hayat.....	44
İl yazıcı.....	3
İlhâk.....	5, 43, 61
İlhanlı.....	5, 16
İmâm.....	27, 28, 29, 37
İskân.....	16, 31, 57
İznik.....	14, 15, 16

K

kaçgun.....	59
Kalkolitik.....	12
Kanunnâme.....	5, 6
kara.....	45, 56, 64, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 95, 98, 99, 101, 104, 107, 108, 112, 114, 119, 122, 126, 129, 133, 140
Karamanoğulları.....	18, 19
Karye.....	25, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 58, 60, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 159
kaza.....	4, 22, 23, 58
Keten.....	52, 53
kethûda.....	29
Kılıçarslan.....	15
kır.....	31, 57
kile.....	49, 50, 51, 52
Kiras.....	53
Kiraz.....	53
konar – göçer.....	27
Kosova Savaşı.....	18
kovan.....	55, 56, 59, 65, 74, 77, 79, 82, 85, 86, 87, 88, 91, 92, 94, 95, 97, 99, 103, 104, 107, 108, 109, 110, 118, 119, 123, 125, 126, 129, 136, 138, 139, 140
köy.....	3, 4, 8, 22, 25, 31, 32, 33, 34, 35, 46, 50, 52, 56, 61, 116
Köylü.....	25, 44, 158
Kutalmışoğlu Süleyman.....	14
Kuyûd-ı Defâtir-i Hâkâniye.....	3
küçükbaş.....	v, 54, 55, 58
Kütahya . i, 1, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 50, 54, 58, 64, 70, 80, 155, 156, 157, 158, 159, 160	
Kütahya livasında Kanunnamesi.....	50
küvvare.....	55

L

Lahana.....	53, 96
Latin İmparatorluğu.....	15, 16
Lidya.....	11
liva.....	4, 23
Luwi.....	12

M

<i>mahalle-i aşığı</i>	24, 37
<i>mahalle-i orta</i>	24, 37
<i>mahalle-i yukarı</i>	24
mahfil.....	28, 29, 70, 71, 142
Malazgirt Meydan Savaşı.....	14
Melik Mansur.....	14
mercimek.....	50, 51
mercümeç.....	51, 132
merdümeç.....	51
meşe.....	30, 71, 82, 83, 84, 86, 88, 94, 101, 109, 110, 114, 116, 131
meyve.....	v, 49
miri.....	43, 58
Miryekefelon.....	15
Moğol.....	16, 17
molla.....	28
muarrif.....	29
Mufassal.....	3, 7, 56, 159, 160
Muharrir.....	3
muhasıl.....	29
Murad.....	4, 18, 20, 22, 33
mücerred.....	27, 28, 29, 30, 34, 35, 45, 46, 47, 48, 50, 55, 64
Mücmel.....	3
müderriş.....	29
müezzîn.....	29
mülk.....	43, 96

N

<i>Nahiye-i Simav</i>	24, 25
Nefs.....	24, 70
Nefs-i Simav.....	24, 70
nim.....	45, 46, 48, 135
nim-çift.....	45
nohud.....	50, 51, 138
Nohud.....	51, 53, 72, 78, 79, 80, 83, 85, 86, 88, 92, 96, 97, 103, 106, 107, 110, 124, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 139, 140
nüfus.....	v, xiii, 3, 4, 25, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 46, 48, 49, 55, 61

O

Osman Çelebi.....	20, 24
Osmanlı.....	v, vii, x, xii, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 31, 32, 37, 43, 44, 45, 49, 53, 56, 58, 61, 155, 156, 157, 158, 159, 160
Osmanlı Arşivi.....	x, xii, 5, 6, 7, 156
Osmanlı Devleti.....	v, 3, 4, 5, 6, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 32, 43, 44, 45, 49, 53, 56, 58, 61, 155, 156, 157, 158, 159

Ö

öşr-i bağ.....	51, 52, 55, 58
öşr-i bağçe.....	52, 55, 58
öşr-i bostan.....	52
öşr-i ceviz.....	52
öşr-i girdgân.....	52
öşr-i kettân.....	52

öşr-i kovan.....	54, 55, 56
öşür.....	49, 50, 58, 65

P

Paktiane.....	11
Pamuk.....	53
Pazar bacı.....	60
Penbe.....	53
Phrygia.....	11
piyaz.....	52, 109, 112

R

Raiyyet.....	44, 45, 47, 48
Reaya.....	44, 157
resm-i ağnam.....	54, 58
Resm-i ganem.....	54, 72, 73, 76, 77, 78, 79, 80, 99, 118, 120, 138
Rumlar.....	17

S

sabun.....	57
sabunhâne.....	30, 57
Sahib-i arz.....	43
sancak.....	4, 23, 55, 59, 66
sebze.....	v, 49
Selçuklu.....	v, 14, 15, 16, 17, 156
Seyâhatnâme.....	11
Sim-ab.....	11
Simav.....	ii, iii, v, vi, vii, ix, xii, xiii, 1, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 100, 103, 104, 105, 108, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 124, 129, 131, 134, 135, 138, 139, 143, 147, 148, 155, 156, 157, 160
Sim-av.....	11
Simav Dağı.....	10
Sinaüs.....	11
Sinay.....	11
Siyakat.....	4, 155
subaşı.....	23, 44

sumak.....	52, 108
suret-i defter.....	4
Synaos.....	vi, 11, 12

Ş

Şah Çelebi.....	18
Şehzadeler Kavgası.....	19

T

Tahrir ii, iii, v, vi, ix, xii, 3, 4, 5, 7, 24, 27, 28, 37, 49, 51, 55, 56, 58, 61, 154, 158, 159, 160	
Tahrir defterleri.....	4, 5, 27, 28, 49, 55, 61
tapu kaydı.....	5
tarım.....	22, 31, 32, 43, 55, 56, 57, 58, 61
taşra teşkilatı.....	22, 44
Tez.....	ii
tımar.....	43
Timur.....	19, 22, 159, 160
Timurtaş.....	20, 24
Türkler.....	6, 14, 16, 19, 157, 158, 159, 160

U

Umur Bey.....	20, 24
---------------	--------

V

vakıf.....	25, 33, 43
------------	------------

Y

Yakub bin Alişir.....	16
yasak.....	5
yaya.....	59, 64
Yıldırım.....	18, 19, 22
Yıldırım Bayezid.....	19, 22
Yulaf.....	50, 53

Z

zirai üretim.....	v, 45, 54, 55, 58
-------------------	-------------------